

**ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

**ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΝΟΜΟ
ΡΕΘΥΜΝΟΥ
ΛΑΓΟΥΔΑΚΗΣ ΜΑΝΟΥΣΟΣ-ΣΤΑΥΡΟΣ
ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ 4650**

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο</u>	5
1.Ορισμός του Τουρισμού ως έννοια.	5
2.Διακρίσεις του Τουρισμού.	7
2.1 Τουρισμός Υγείας / Ιατρικός Τουρισμός	7
2.2 Θεραπευτικός Τουρισμός	8
2.3 Αγροτουρισμός	9
2.4 Οικοτουρισμός	10
2.5 Πολιτιστικός Τουρισμός	12
2.6 Αθλητικός Τουρισμός	13
2.7 Θρησκευτικός Τουρισμός	14
2.8 Επαγγελματικός Τουρισμός	14
2.9 Συνεδριακός Τουρισμός	15
2.10 Τουρισμός Εκθέσεων	16
2.11 Τουρισμός Κινήτρων	17
2.12 Επιχειρηματικός Τουρισμός	17
2.13 Μαζικός Τουρισμός	17
2.14 Εναλλακτικός Τουρισμός	18
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο</u>	19
ΜΑΖΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	19
1.Μαζικός Τουρισμός και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού	19
2.Οι Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού και οι τάσεις τις αγοράς	22
3.Το αποτυχημένο Ισπανικό Μοντέλο του Τουρισμού	25
4.Ο Μαζικός Τουρισμός και οι παρενέργειες του	30
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο</u>	32
ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	32
3.1 Η εννοιολογική προσέγγιση του Συνεδριακού Τουρισμού	32
3.2 Η ιστορία του Συνεδριακού Τουρισμού	33
3.3 Οι τύποι των Συνεδρίων	34
3.4 Τα χαρακτηριστικά των Συνεδρίων	36
3.5 Η διάρκεια του Συνεδρίου	37
3.6 Το μέγεθος του Συνεδρίου	38
3.7 Η επιλογή του χρόνου διεξαγωγής του Συνεδρίου	38
3.8 Η επιλογή του τόπου & χώρου διεξαγωγής του Συνεδρίου	40
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο</u>	40
Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ Η ΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	40
4.1 Η απόφαση Διοργάνωσης ενός Συνεδρίου	40
4.2 Αγορά Συνεδριακού Τουρισμού	41
4.3 Οι Υποδομές του Συνεδριακού Τουρισμού στην Ελλάδα	42

4.4 Το marketing του Ελληνικού Συνεδριακού Τουρισμού	42
4.5 Ο ρόλος του φορέα της Οργάνωσης	43
4.6 Ο ρόλος της Οργανωτικής Επιτροπής	44
4.7 Οι διοργανωτές Συνεδρίων	45
4.8 Προμήθειες Συνεδριακών Υπηρεσιών	45
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο</u>	49
ΧΩΡΟΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ	49
5.1 Συνεδριακές Αίθουσες & Χώροι Υποδοχής	49
5.2 Εκθεσιακοί Χώροι	51
5.3 Χώροι Συνεδριάσεως	55
5.4 Διαρρύθμιση & Διάταξη των Χώρων	58
5.5 Διευθέτηση χώρων με κάθισμα	59
5.6 Διευθέτηση χώρων με έδρανα	61
5.7 Διευθέτηση χώρων με τραπέζια	62
5.8 Εναλλαγή χρήσεως των χώρων	65
5.9 Εξοπλισμός	71
5.10 Τεχνικός Εξοπλισμός	75
5.11 Πρόσθετος Συνεδριακός Εξοπλισμός	75
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο</u>	77
Η Ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού στο Νομό Ρεθύμνου	77
6.1 Συνεδριακές Υπηρεσίες και Υποδομές στο Νομό Ρεθύμνου	77
6.2 Συνεδριακοί Χώροι	78
6.3 Συνδυασμός Δραστηριοτήτων σε συνδυασμό με τη συμμετοχή σε Συνέδριο στην περιοχή του Ρεθύμνου	86
6.4 Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη στο Νομό Ρεθύμνου	91
6.5 Ανάπτυξη του Βιώσιμου Τουρισμού	92
6.6 Ο τουρισμός στην περιοχή του Ρεθύμνου	94
6.7 Η ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού στην Ελλάδα	97
6.8 Το μέλλον του Ελληνικού Συνεδριακού Τουρισμού	99
6.9 Συμπεράσματα	102
<u>ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</u>	106

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η τουριστική βιομηχανία αποτελεί τον σημαντικότερο ίσως κλάδο της ελληνικής οικονομίας. Παρ όλες τις ευνοϊκές προβλέψεις που έχουν γίνει κατά καιρούς από εδώ και 4 χρόνια βρίσκεται αντιμέτωπη με την παγκόσμια κρίση του 2008.

Σε αυτήν την εργασία θα αναφερθούμε γενικά στον τουρισμό σαν παγκόσμια έννοια. Στο πρώτο κεφάλαιο θα αναλύσουμε την έννοια του τουρισμού καθώς και τα είδη – διακρίσεις του τουρισμού.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα αναλύσουμε τον Μαζικό Τουρισμό και τις εναλλακτικές μορφές του τουρισμού.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα μιλήσουμε για τον Συνεδριακό Τουρισμό

Στο τέταρτο κεφάλαιο θα αναλύσουμε την οργάνωση των Συνεδρίων καθώς και την Αγορά του Συνεδριακού Τουρισμού.

Στο πέμπτο κεφάλαιο θα αναφερθούμε στους χώρους διεξαγωγής Συνεδρίων

Τέλος στο έκτο κεφάλαιο θα αναφερθούμε στην ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού στην Ελλάδα και στην περιοχή του Ρεθύμνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.Ορισμός του τουρισμού ως έννοια

Πολλές είναι οι προσπάθειες που έχουν γίνει για να δοθεί ένας επακριβής ορισμός του Τουρισμού. Από τα κύρια χαρακτηριστικά του, πέντε μπορούν να εξακριβωθούν εννοιολογικά και συγκεκριμένα τα εξής:

Ο τουρισμός 1)είναι αποτέλεσμα μεμονωμένης ή ομαδικής μετακίνησης ανθρώπων σε διάφορους τουριστικούς προορισμούς και η διαμονή τους σε αυτούς επί τουλάχιστον ένα 24ωρο με σκοπό την ικανοποίηση των ψυχαγωγικών τους αναγκών.

2)Οι διάφορες μορφές του τουρισμού περιλαμβάνουν απαραίτητα δύο βασικά στοιχεία: Το ταξίδι στον τουριστικό προορισμό και τη διαμονή σε αυτόν, συμπεριλαμβανομένου της διατροφής.

3)Το ταξίδι και η διαμονή λαμβάνουν χώρα εκτός του τόπου της μόνιμης διαμονής των ανθρώπων που αποφασίζουν να μετακινηθούν για τουριστικούς λόγους.

4)Η μετακίνηση ανθρώπων σε διάφορους τουριστικούς προορισμούς είναι προσωρινού και βραχυχρόνιου χαρακτήρα, που σημαίνει ότι πρόθεσή τους είναι να επιστρέψουν στον τόπο της μόνιμης κατοικίας τους μέσα σε λίγες, μέρες βδομάδες ή μήνες.

5)Οι άνθρωποι επισκέπτονται τουριστικούς προορισμούς για τουριστικούς λόγους, δηλαδή για λόγους άλλους από εκείνους της μόνιμης διαμονής τους ή της επαγγελματικής απασχόλησής τους.

Το 1941 οι καθηγητές Hunziker και Krapf του Πανεπιστημίου της Βέρνης υποστήριξαν την άποψη πως ο τουρισμός πρέπει να οριστεί σαν το σύνολο των φαινομένων και σχέσεων που προκύπτουν από την πραγματοποίηση ενός ταξιδιού σε έναν προορισμό και τη διαμονή σε αυτόν μη μόνιμων κατοίκων του.

Το 1937 η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων της Κοινωνίας των Εθνών σύστησε στις χώρες-μέλη της να υιοθετήσουν έναν ορισμό που χαρακτήριζε τον τουρίστα σαν ένα άτομο που ταξιδεύει για ένα χρονικό διάστημα 24 ωρών ή περισσότερο σε μια χώρα διαφορετική από εκείνη που διαμένει μόνιμα.

Δυόμιση δεκαετίες αργότερα, το 1963 η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για Διεθνή Ταξίδια και Τουρισμό, που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη συμφώνησε ο όρος επισκέπτης να περιγράφει κάθε άτομο που επισκέπτεται μία χώρα διαφορετική από εκείνη που διαμένει μόνιμα, για οποιοδήποτε λόγο εκτός από εκείνο της άσκησης ενός επαγγέλματος για το οποίο να αμείβεται με χρηματικούς πόρους της χώρας την οποία επισκέπτεται. Ο ορισμός αυτό καλύπτει δύο κατηγορίες επισκεπτών:

Τους τουρίστες: άτομα που επισκέπτονται μια χώρα και διαμένουν σε αυτήν τουλάχιστον επί ένα 24ωρο, και των οποίων οι λόγοι επίσκεψης είναι τις περισσότερες φορές διακοπές, επαγγελματικοί, υγείας, σπουδές, συμμετοχή σε αποστολή ή σύσκεψη ή συνέδριο, επίσκεψη φίλων ή συγγενών, θρησκευτικοί και άθληση.

Τους εκδρομείς: άτομα που επισκέπτονται μια χώρα και διαμένουν σε αυτή λιγότερο από ένα 24ωρο. Σε αυτούς περιλαμβάνονται οι επιβάτες κρουαζιερόπλοιων, οι επισκέπτες που έρχονται και φεύγουν την ίδια μέρα χωρίς να διανυκτερεύσουν, καθώς επίσης και τα πληρώματα πλοίων, αεροπλάνων κλπ.

Ο τουρισμός είναι ζωτικής σημασίας για πολλές χώρες όπως και η δική μας , λόγω της μεγάλης εισαγωγής των χρημάτων για τις επιχειρήσεις με τα αγαθά και τις υπηρεσίες τους και την ευκαιρία για την απασχόληση των βιομηχανικών υπηρεσιών που είναι συνδεδεμένες με τον τουρισμό. Αυτές οι βιομηχανίες υπηρεσιών περιλαμβάνουν την μεταφορά με υπηρεσίες, όπως τα σκάφη και τα taxis , τις κρουαζιέρες, την στέγαση όπως τα ξενοδοχεία και οι τόποι συναντήσεως ψυχαγωγίας.

Πρόσφατα, η βιομηχανία τουρισμού έχει μετατοπιστεί από την προώθηση του εισερχόμενου τουρισμού στην προώθηση του τουρισμού incoming επειδή πολλές χώρες δοκιμάζουν το σκληρό ανταγωνισμό για τους εισερχόμενους τουρίστες. Μερικοί εθνικοί σχεδιαστές πολιτικής έχουν μετατοπίσει την προτεραιότητά τους στην προώθηση του τουρισμού incoming για να συμβάλουν στην τοπική οικονομία. (Παπαζήσης 2006)

2. Διακρίσεις του τουρισμού

Στο σημείο αυτό κρίνεται απαραίτητο να αναφερθούν οι βασικότερες μορφές εναλλακτικού τουρισμού και οι βασικοί σκοποί που επιδιώκονται δια μέσω αυτών.

2.1 Τουρισμός υγείας

Ως Τουρισμός Υγείας, με την ευρεία έννοια του όρου, ορίζεται η συμμετοχή τουριστών σε προγράμματα ιδιωτικής ιατρικής φροντίδας ή σε προγράμματα που σχετίζονται με την υγεία και την υγιεινή, σε συμφέρουσες τιμές και σε συνεργασία με την τουριστική βιομηχανία. Ο Τουρισμός Υγείας αφορά στην πρόληψη, διατήρηση, θεραπεία, ανάρρωση και αποκατάσταση της υγείας με σύγχρονες ιατρικές μεθόδους ή με φυσικές μεθόδους, συνδυάζοντας παράλληλα την ξεκούραση, τη χαλάρωση και τη διασκέδαση. Η βασική ιδέα είναι η σωματική, πνευματική, ψυχική και συναισθηματική αναζωογόνηση του ατόμου μακριά από την καθημερινή ρουτίνα σε ένα όμορφο χαλαρωτικό περιβάλλον.

Πρόκειται για μορφή τουρισμού που μπορεί να αναπτύσσεται καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και σχετίζεται με το πολυτιμότερο αγαθό, την υγεία. Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα σε άτομα με ειδικές ανάγκες και ασθενείς με χρόνιες παθήσεις, όπως νεφροπαθείς, καρδιοπαθείς, καρκινοπαθείς κ.ά., να ταξιδεύουν απρόσκοπτα σε τουριστικούς προορισμούς που επιθυμούν.

Στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια, σε συνεργασία και με μεγάλους ταξιδιωτικούς οργανισμούς του εξωτερικού, έχουν γίνει αξιόλογες προσπάθειες δημιουργίας σύγχρονων κέντρων παροχής υπηρεσιών υγείας και ομορφιάς, που αφορούν κυρίως στον Τουρισμό Ευεξίας, μέσω των Κέντρων Θαλασσοθεραπείας και Spa, στον Ιατρικό Τουρισμό, με έμφαση στον Προσβάσιμο Τουρισμό και στον Τουρισμό Ομορφιάς. Μεγάλο κομμάτι της πολιτιστικής μας κληρονομιάς αποτελεί ο Ιαματικός Τουρισμός-Θερμαλισμός, καθώς η Ελλάδα είναι μία από τις πλουσιότερες χώρες από άποψη φυσικών πηγών, διαθέτοντας 850 περίπου φυσικές πηγές καταγεγραμμένες στην ελληνική επικράτεια με εξαιρετική ποιότητα νερών.

Μία χώρα σαν την Ελλάδα, με τα αδιαμφισβήτητα πλεονεκτήματα που διαθέτει σε θέματα ασφάλειας και υγιεινής, με το ήπιο κλίμα, το ποικίλο φυσικό περιβάλλον εξαιρετικής ομορφιάς, την πλούσια πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά και την φημισμένη υγιεινή μεσογειακή διατροφή, αποτελεί έναν από τους δημοφιλέστερους τουριστικούς προορισμούς παγκοσμίως. Επιπλέον, η αναπτυσσόμενη υφιστάμενη τουριστική υποδομή (μετά και τη διενέργεια των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας το

2004), η βελτίωση και επέκταση του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου καθώς και η αύξηση των αεροπορικών δρομολογίων, η διαθεσιμότητα εξειδικευμένου ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, το απαγορευτικό κόστος των υπηρεσιών υγείας σε άλλες χώρες, καθώς και τα νομικά κωλύματα που περιορίζουν κάποιες ιατρικές πράξεις, όπως π.χ. την εξωσωματική γονιμοποίηση στις καθολικές χώρες, καθιστούν την Ελλάδα ιδιαίτερα ελκυστικό προορισμό και σε θέματα υγείας.

Ιατρικός τουρισμός

Όταν υπάρχει μια σημαντική διαφορά τιμών μεταξύ των χωρών για μια δεδομένη ιατρική διαδικασία, ή όπου υπάρχουν διαφορετικά ρυθμιστικά καθεστάτα μεταξύ των ιδιαίτερων ιατρικών διαδικασιών χωρών σε σχέση με το ταξίδι για να εκμεταλλευτεί την τιμή ή τις ρυθμιστικές διαφορές αναφέρεται συχνά ως «ιατρικός τουρισμός».

(Σωτηριάδης – Φαρσαρη 2009)

2.2 Θεραπευτικός Τουρισμός

Η φύση εκτός από σπάνια τοπία και ιδιαίτερες φυσικές ομορφίες, «χάρισε» στην Ελλάδα και πηγές με σημαντικές θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά λουτρά αποτελούν μέρος του εθνικού πλούτου της χώρας, ενώ οι θεραπευτικές τους ιδιότητες ήταν γνωστές,ήδη, από τους αρχαίους χρόνους.

Οι ιαματικοί φυσικοί πόροι είναι διάσπαρτοι στην ελληνική επικράτεια, ενώ τα νερά των συγκεκριμένων πηγών διαφέρουν από τα συνηθισμένα, είτε λόγω της υψηλής τους θερμοκρασίας είτε λόγω της παρουσίας σπάνιων δραστικών συστατικών. Τα νερά αυτά χαρακτηρίζονται ως μεταλλικά εξαιτίας της θερμοκρασίας ή της γενικής τους χημικής σύστασης. Εκτός από τις ψυχρές μεταλλικές πηγές υπάρχουν και οι θερμοπηγές, με τις οποίες οικοδομήθηκε ένας κλάδος θεραπευτικής αγωγής, η ιαματική υδροθεραπεία (θερμαλισμός).

Η γεωγραφική κατανομή των πηγών δεν είναι τυχαία, καθώς συνδέεται είτε με τεκτονικά γεγονότα, όπως, για παράδειγμα, στις περιπτώσεις των πηγών του Καϊάφα, της Κυλλήνης και του Λαγκαδά, είτε με ηφαιστειακές δραστηριότητες όπως, για παράδειγμα, στις περιπτώσεις των πηγών των Μεθάνων, της Μήλου, της Λέσβου, της Φθιώτιδας, της Σαμοθράκης και της Λήμνου.

Η υδροθεραπεία είναι ιδιαίτερα σημαντική για την αντιμετώπιση πολλαπλών παθήσεων, όπως είναι τα αρθρικά και οι ρευματοπάθειες, και διακρίνεται σε δύο είδη:

- την εσωτερική, η οποία περιλαμβάνει την ποσιθεραπεία (πόση ιαματικών νερών), εισπνοθεραπεία (εισπνοή των αερίων ή των σταγονιδίων των μεταλλικών νερών) και τις πλύσεις (στοματικές, ρινικές, γυναικολογικές)
- την εξωτερική, η οποία περιλαμβάνει τα λουτρά, τις καταιωνίσεις (για ορισμένο χρόνο το σώμα δέχεται το θερμομεταλλικό νερό, που έρχεται με ψηλή ή χαμηλή πίεση) τις υδρομαλάξεις (το σώμα δέχεται πίεση του νερού), την υδροκινησιοθεραπεία (συνδυασμός λουτροθεραπείας και κινησιοθεραπείας, όσο το σώμα βρίσκεται στο νερό) και την πηλοθεραπεία (εφαρμογή πηλού, που έχει «ωριμάσει», σε σημεία του σώματος με διάφορες παθήσεις).

(Σωτηριάδης – Φαρσαρη 2009)

2.3 Αγροτουρισμός

Ο αγροτουρισμός είναι μια ήπια μορφή βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και πολυδραστηριότητας στον αγροτικό χώρο.

Βασικός στόχος του αγροτουρισμού είναι:

- Να συμβάλει ώστε ο επισκέπτης να γνωρίσει τις αγροτικές περιοχές, τις αγροτικές ασχολίες, τα τοπικά προϊόντα, την παραδοσιακή κουζίνα και την καθημερινή ζωή των κατοίκων, τα πολιτισμικά στοιχεία και τα αυθεντικά χαρακτηριστικά του χώρου αυτού.
- Να φέρει τον επισκέπτη σε επαφή με τη φύση καθώς και με τις δραστηριότητες στην ύπαιθρο, στις οποίες θα μπορεί να συμμετέχει, να ψυχαγωγηθεί και να νιώσει τη χαρά της περιήγησης, της γνώσης και της ανακάλυψης.
- Να κινητοποιήσει τις παραγωγικές, πολιτισμικές και αναπτυξιακές δυνάμεις του τόπου, συμβάλλοντας έτσι στην αειφόρο περιβαλλοντική, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του αγροτικού χώρου.

Ο σωστά σχεδιασμένος και καλά οργανωμένος αγροτουρισμός έχει καταδειχθεί ότι αποτελεί ένα από τα αποτελεσματικότερα εργαλεία για τη μακροπρόθεσμη διατήρηση της ταυτότητας ενός τόπου. Αυτό εξηγείται από το γεγονός ότι σε αυτής της μορφής την τουριστική ανάπτυξη το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μιας περιοχής αποτελούν πλέον τα διαφοροποιητικά χαρακτηριστικά που στηρίζονται στην διατήρηση και ανάδειξη των τοπικών ιδιαιτεροτήτων της.

Σε επιχειρηματικό επίπεδο, ο αγροτουρισμός αποτελεί τον συνδυασμό του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα με τον τριτογενή. Δηλαδή της παραγωγής γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και της μεταποίησης, με την παροχή υπηρεσιών και τον τουρισμό. Κατ' αυτόν τον τρόπο δημιουργεί, στηρίζει και τονώνει την τοπική αγορά, παρέχοντας νέες θέσεις εργασίας, ένα συμπληρωματικό εισόδημα στις αγροτικές οικογένειες και συγκρατώντας τον πληθυσμό στην ύπαιθρο.

Οι κατηγορίες των επιχειρήσεων που εντάσσονται στον αγροτουρισμό είναι επιγραμματικά οι παρακάτω:

- Αγροτουριστικά καταλύματα
- Πρατήρια / Εκθετήρια αγροτουριστικών προϊόντων
- Αγροτουριστικά κέντρα εστίασης και αναψυχής
- Τουριστικά γραφεία που αναλαμβάνουν τη διοργάνωση ή την υλοποίηση προγραμμάτων υπαίθριων δραστηριοτήτων και περιηγήσεων οικοτουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος
- Αγροκτήματα
- Επιχειρήσεις παραγωγής παραδοσιακών προϊόντων
- Εργαστήρια λαϊκής τέχνης

Τέλος, σε ότι αφορά τον επισκέπτη, ο αγροτουρισμός αποτελεί μια διαδικασία που προωθεί μια μορφή ταξιδιού με σεβασμό προς το περιβάλλον και την παράδοση, βασισμένη στην γνωριμία του με την τοπική κουλτούρα, ιστορία και καθημερινότητα. Μια συνολική εμπειρία κατά την οποία ο επισκέπτης έρχεται σε επαφή με τον ντόπιο τρόπο ζωής και συνδυάζει την αναψυχή με την ενημέρωση και ευαισθητοποίησή του για κοινωνικά, ιστορικά, περιβαλλοντικά και άλλα θέματα της εκάστοτε περιοχής. (Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007)

2.4 Οικοτουρισμός

Η ανάπτυξη του οικοτουρισμού αποδίδεται και συναρτάται με ορισμένα προβλήματα που δημιούργησε η αύξηση και κυρίως ο τρόπος ανάπτυξης του μαζικού τουρισμού, προβλήματα κυρίως περιβαλλοντικής και κοινωνικής-πολιτιστικής υποβάθμισης περιοχών ή χωρών, αλλά και άνισης κατανομής του προκαλούμενου οικονομικού οφέλους. Η αυξανόμενη περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση του πληθυσμού, γενικά ή της τουριστικής αγοράς ειδικότερα και οι

στόχοι για μια βιώσιμη και αειφόρο τουριστική ανάπτυξη που επιδιώκουν διάφοροι τομείς (διεθνείς κρατικοί, επιχειρηματικοί) θεωρούνται οι κύριοι προωθητικοί παράγοντες του οικοτουρισμού.

Σε γενικές γραμμές ο οικοτουρισμός βασίζεται στο φυσικό περιβάλλον, είναι οικονομικά αποτελεσματικός, προωθεί την περιβαλλοντική εκπαίδευση και διαχειρίζεται το φυσικό περιβάλλον με βιώσιμο τρόπο.

Ο οικοτουρισμός συμβάλλει στην ολοκληρωμένη περιβαλλοντική διαχείριση μιας περιοχής παρεμβαίνοντας και διαμορφώνοντας τις τάσεις και τα χαρακτηριστικά των τοπικών φορέων, των επιχειρηματιών και των επισκεπτών. Έτσι λοιπόν, η ορθή οικοτουριστική ανάπτυξη:

- προετοιμάζει τους επισκέπτες, πριν την αναχώρησή τους, ώστε να ελαχιστοποιήσουν ή ακόμα και να αποφύγουν την πρόκληση αρνητικών επιπτώσεων σε ευαίσθητες περιοχές, μέσω της ενημέρωσής τους σχετικά με τη στάση τους απέναντι στη χλωρίδα και πανίδα του τόπου προορισμού,
- ελαχιστοποιεί τις επιπτώσεις από την παρουσία επισκεπτών,
- επεμβαίνει διορθωτικά, εάν υπάρξει πρόβλημα,
- οι επισκέψεις των τουριστών πραγματοποιούνται σε μικρές ομάδες για να αποφευχθούν προβλήματα υπερσυγκέντρωσης,
- ενημερώνει, πληροφορεί και εκπαιδεύει τους επιχειρηματίες και το προσωπικό (τους επαγγελματίες του κλάδου δηλαδή) σχετικά με τις απαραίτητες ενέργειες, που πρέπει να ληφθούν με σκοπό τη διατήρηση υψηλής οικολογικής ποιότητας,
- πολλές φορές αποτελεί μέρος προγραμμάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης,
- οι εγκαταστάσεις είναι από υλικά φιλικά προς το περιβάλλον και η αρχιτεκτονική τους σύμφωνη με την τοπική τεχνοτροπία,
- αποτελεί πηγή χρηματοδότησης προγραμμάτων προστασίας της φύσης,
- πολλές φορές οι επισκέπτες συμμετέχουν στην προστασία του περιβάλλοντος.

Άλλες έννοιες όπως ο τουρισμός φύσεως ή φυσιολατρικός και ο περιβαλλοντικός τουρισμός σχετίζονται με τον οικοτουρισμό και κατά συνέπεια με τον αγροτουρισμό. Αυτές οι μορφές εστιάζονται σε δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής που χρησιμοποιούν πόρους με ειδικά φυσικά χαρακτηριστικά όπως για παράδειγμα

χιόνι, θάλασσα, αέρα ή δραστηριότητες συλλεκτικού χαρακτήρα (κυνήγι - σουβενίρ), με διάφορους βαθμούς επίδρασης στο περιβάλλον.

Σε ορισμένες χώρες της Ευρώπης υπάρχουν διάφορες προσεγγίσεις του οικοτουρισμού που συναρτώνται με προσπάθειες που έγιναν την τελευταία δεκαετία και επικεντρώνονται:

- Στην αναβάθμιση του αναπτυξιακού μοντέλου μαζικού τουρισμού και στην προώθηση πολιτικών αειφορικής ανάπτυξης (κυρίως σε μεσογειακές χώρες)
- Σ' ορισμένες εναλλακτικές μορφές τουρισμού και κυρίως αγροτουρισμού.
- Αλλά και η Ελλάδα παρουσιάζει ευκαιρίες για την ανάπτυξη του οικοτουρισμού και εντοπίζονται:

-Στον πλούτο και ποικιλία των φυσικών και πολιτιστικών πόρων

-Στη στήριξη από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο προστατευόμενων περιοχών

-Στα προσφερόμενα από τον κρατικό τομέα οικονομικά κίνητρα / κονδύλια, εθνικά και κοινοτικά

-Στην αυξανόμενη περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση του κοινού

-Στη συσσώρευση σχετικών με τον οικοτουρισμό και αγροτουρισμό εμπειριών (Σωτηριάδης – Φαρσαρη 2009)

2.5 Πολιτιστικός Τουρισμός

Ως πολιτιστικός τουρισμός μπορεί να χαρακτηριστεί ένα είδος τουρισμού όταν οι επισκέπτες λαμβάνουν συμμετοχή σε πολιτιστικές και εκπαιδευτικές εμπειρίες ή εμπειρίες που αναφέρονται στην πολιτιστική κληρονομιά αποτελούν ένα σημαντικό παράγοντα του ταξιδιού.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού θεωρεί πως πολιτιστικός τουρισμός είναι το ταξίδι που γίνεται με κίνητρο βασικά πολιτιστικό – περιλαμβάνοντας εκπαιδευτικές περιηγήσεις, θεατρικές παραστάσεις, φεστιβάλ, προσκυνήματα, επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία και μουσεία, καθώς και τη μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος, του λαϊκού πολιτισμού και της τέχνης.

Ο πολιτιστικός τουρισμός υπάρχει όταν ο επισκέπτης θέλει να κατανοήσει και να εκτιμήσει τον βασικό χαρακτήρα ενός τόπου και τον πολιτισμό του ως σύνολο, περιλαμβάνοντας :

- την ιστορία και την αρχαιολογία

- τον λαό και τον τρόπο ζωής του
- την πολιτιστική εξέλιξη
- τις τέχνες και την αρχιτεκτονική
- το φαγητό, το κρασί και την τοπική παραγωγή
- την κοινωνική, οικονομική και πολιτική δομή
- τη μορφολογία της περιοχής
- τα διάφορα φεστιβάλ και εκδηλώσεις

(Παπαζήσης 2006)

2.6 Αθλητικός Τουρισμός

Λίγο μετά το 1970 άρχισε να γίνεται χρήση του όρου αθλητικός τουρισμός με σκοπό να περιγραφεί η ειδική μορφή τουρισμού που συνδυάζει και την αθλητική δραστηριότητα. Ο αθλητικός τουρισμός θεωρείται σύγχρονο φαινόμενο σε αντίφαση με τη διαχρονικά στενή σχέση μεταξύ αθλητισμού και τουρισμού. Ο λόγος είναι ότι μόλις τα τελευταία χρόνια άρχισε να αντιμετωπίζεται ως αυτόφωτο κομμάτι της τουριστικής και της αθλητικής βιομηχανίας αλλά και να αποκτά ακαδημαϊκή οντότητα.

Συνδυάζοντας δυο από τις πλέον δημοφιλείς δραστηριότητες ο αθλητικός τουρισμός κατάφερε να προσελκύσει σημαντικό αριθμό ενδιαφερομένων αποκτώντας την αντίστοιχη οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική σημασία. Παράλληλα, οι παραγωγοί της τουριστικής βιομηχανίας οι οποίοι ανέκαθεν αναζητούσαν νέους τομείς επέκτασης των δραστηριοτήτων τους διέκριναν νωρίς τα οικονομικά κυρίως οφέλη του αθλητικού τουρισμού και προχώρησαν σε σημαντικές επενδύσεις. Ως συνέπεια, ο αθλητικός τουρισμός χαρακτηρίζεται από γοργό ρυθμό ανάπτυξης, μεγάλες δυνατότητες εξέλιξης και από το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που δημιουργεί σε όλους τους εμπλεκόμενους στο τουριστικό κύκλωμα, παραγωγούς και καταναλωτές.

Πολλοί συγγραφείς ορίζουν την έννοια του αθλητικού τουρισμού ως όλες τις μορφές ενεργητικής και παθητικής ανάμιξης σε αθλητικές δραστηριότητες όπου η συμμετοχή είναι τυχαία ή οργανωμένη και γίνεται για επαγγελματικούς ή μη λόγους με προϋπόθεση τη μετακίνηση μακριά από τον τόπο διαμονής και εργασίας. Είναι φανερό ότι ο αθλητικός τουρισμός αποτελεί ένα ιδιαίτερα σύνθετο και ευρύ φαινόμενο. Για την ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού υπάρχει η ανάγκη για διευρυμένη υψηλής ποιότητας υποδομής σε διάφορους τομείς υποστήριξης, οι οποίοι είναι το φυσικό περιβάλλον, οι υπηρεσίες, η διασκέδαση, οι μεταφορές, το

τεχνητό περιβάλλον, η στέγαση, η πολιτιστική κληρονομιά, οι οργανισμοί και οι κατασκευασμένες διευκολύνσεις. (Ανδριώτης 2009)

2.7 Θρησκευτικός Τουρισμός

Τα μνημεία της ελληνικής ορθοδοξίας είναι αναπόσπαστο τμήμα της εθνικής κληρονομιάς και αποτελούν αξιόλογο πόλο έλξης επισκεπτών. Οι βυζαντινές και οι μεταβυζαντινές εκκλησίες με την αξιόλογη εικονογράφησή τους, τα ψηφιδωτά, τις τοιχογραφίες και τις σπάνιες εικόνες τους, οι επιβλητικοί καθεδρικοί ναοί, τα ξωκλήσια και τα προσκυνήματα της υπαίθρου, τα μοναστήρια, τα μετόχια και οι σκήτες, μαρτυρούν την επίμονη προσήλωση στις παραδόσεις και τη στενή και μακραίωνη διασύνδεση της τέχνης με τη θρησκευτική λατρεία. Σε πολλές περιοχές της χώρας, ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να συναντήσει, επίσης, κτίσματα και μνημεία λατρείας διαφορετικών δογμάτων και θρησκειών, που συνυπάρχουν σε ένα διαρκή διάλογο, αναδεικνύοντας το σπάνιο ιστορικό και πολιτισμικό παλίμψηστο του ελληνικού χώρου. (Μυλωνοπούλου 2009)

2.8 Επαγγελματικός Τουρισμός

Ο επαγγελματικός τουρισμός αποτελεί μια δυναμική αγορά, με ιδιαίτερα οικονομικά και κοινωνικά πλεονεκτήματα.

Οι επαγγελματίες ταξιδιώτες, που μετακινούνται για να συμμετάσχουν σε συνέδρια, εκθέσεις, ταξίδια κινήτρων και επιχειρηματικές υποχρεώσεις, είναι ευπρόσδεκτοι επισκέπτες στον τόπο προορισμού, αφού πρόκειται για άτομα υψηλού κοινωνικού, μορφωτικού και οικονομικού επιπέδου: με βάση την προσέγγιση αυτή η Ελλάδα, ένας ελκυστικός τουριστικός προορισμός, οφείλει να αναπτύξει τις κατάλληλες υποδομές και δράσεις, για την προσέλκυση της ιδιαίτερα αποδοτικής αυτής μορφής εναλλακτικού τουρισμού.

-Διακρίσεις του επαγγελματικού τουρισμού

Επαγγελματικός τουρισμός είναι ο τομέας της τουριστικής βιομηχανίας που αφορά τα ταξίδια που πραγματοποιούνται για επαγγελματικούς λόγους. Παρότι ο όρος επαγγελματικός τουρισμός είναι ο κυρίως χρησιμοποιούμενος, συχνά απαντάται και ο όρος επαγγελματικό ταξίδι: σκόπιμη, ως εκ τούτου, είναι η διασάφηση των όρων αυτών.

Ως επαγγελματικός τουρισμός νοείται η μετακίνηση ατόμων που ταξιδεύουν μεν για επαγγελματικούς λόγους, έχουν όμως και τα χαρακτηριστικά του τουρίστα, αφού παραμένουν εκτός μονίμου κατοικίας τουλάχιστον για ένα 24ωρο και αναπτύσσουν σειρά τουριστικών δραστηριοτήτων.

Ως επαγγελματικό ταξίδι νοείται η μετακίνηση ατόμων για επαγγελματικό σκοπό, χωρίς όμως να είναι απαραίτητη η διανυκτέρευση και χωρίς ιδιαίτερες τουριστικές δραστηριότητες. Από τους ορισμούς, είναι προφανές ότι οι παραπάνω έννοιες, αν και άλληλο - επικαλύπτονται, διατηρούν μια λεπτή και σαφώς ποιοτική διαφορά.

Ο επαγγελματικός τουρισμός είναι μία πολύ μεγάλη και σφαιρική αγορά: ο όρος αγορά, στην περίπτωση αυτή, χρησιμοποιείται γιατί ο επαγγελματίας ταξιδιώτης είναι ένας καταναλωτής, στον οποίο δημιουργείται η ανάγκη να αγοράσει ένα προϊόν ή μία υπηρεσία. Ένας επαγγελματίας αποφασίζει να ταξιδέψει για πολλούς και διαφορετικούς λόγους. Οι πιθανοί λόγοι, μόνοι ή σε συνδυασμό, που θα τον οδηγήσουν στη συγκεκριμένη απόφαση είναι οι ακόλουθοι:

- Η συμμετοχή σε συνέδρια, σεμινάρια και διασκέψεις και η γνωριμία με την νέα τεχνολογία, μέσω των αντίστοιχων συνεδρίων και κλαδικών εκθέσεων.
- Η συμμετοχή σε εκθέσεις, εκπροσωπώντας την εταιρεία της οποίας είναι στέλεχος, ως εκθέτης ή επισκέπτης.
- Η αναψυχή, εφόσον το συγκεκριμένο ταξίδι αποτελεί επιβράβευση, για επίτευξη κάποιου υψηλού επιχειρηματικού στόχου.
- Η προώθηση προϊόντων, εφόσον είναι στέλεχος πωλήσεων κάποιας επιχείρησης και μετακινείται για να συνεργασθεί με τοπικά ή περιφερειακά στελέχη υποκαταστημάτων, στελέχη θυγατρικών εταιρειών, αντιπροσώπους ή πελάτες. (Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007)

2.9 Συνεδριακός Τουρισμός

Η διοργάνωση συνεδρίων αποτελεί έναν από τους πλέον αναπτυσσόμενους και δυναμικούς τομείς για το ελληνικό τουριστικό προϊόν (συνεδριακός τουρισμός). Τα τελευταία χρόνια και με αφορμή τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας 2004, κατασκευάστηκαν στην περιοχή της Αττικής και της υπόλοιπης χώρας ειδικές εγκαταστάσεις και αναπτύχθηκαν οι αναγκαίες υποδομές για τη διοργάνωση συνεδρίων, μεγάλου και μικρότερου μεγέθους. Εξάλλου, στις περισσότερες περιοχές της χώρας, σύγχρονες ξενοδοχειακές μονάδες αλλά και

εξειδικευμένοι χώροι οργάνωσης συνεδρίων, μπορούν να προσφέρουν διευρυμένες δραστηριότητες και υπηρεσίες υψηλού επιπέδου, καθώς και την απαιτούμενη υποδομή για να φιλοξενήσουν τόσο μικρές εκδηλώσεις όσο και μεγάλα παγκόσμια συνέδρια. Σημειώνεται πως η πρόσβαση σ' αυτές τις περιοχές, όπου υπάρχουν χώροι οργάνωσης συνεδρίων, είναι ιδιαίτερα εύκολη και σύντομα. (Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007)

Οι υποδομές αυτές, σε συνδυασμό με το εξαιρετο κλίμα, τις απaráμιλλες φυσικές ομορφίες, τις θαυμάσιες ακτές, το σπάνιο πολιτιστικό απόθεμα, την εξαιρετική γαστρονομία, τη φημισμένη φιλοξενία και την πλούσια νυκτερινή και πολιτιστική διασκέδαση, καθιστούν αναμφίβολα την Ελλάδα ως έναν ιδανικό προορισμό για τη διοργάνωση συνεδρίων.

Εικόνα 1 – Συνεδριακός Χώρος Casino Club Loutraki (1)

Πηγή : <http://www.clubhotelloutraki.gr>

2.10 Τουρισμός εκθέσεων

Οι εκθέσεις είναι παρουσιάσεις προϊόντων ή υπηρεσιών, με σκοπό την πληροφόρηση των επισκεπτών για τα παρουσιαζόμενα προϊόντα ή υπηρεσίες. Οι εκθέσεις μπορεί να αφορούν το σύνολο του πληθυσμού (γενικές εκθέσεις), εξειδικευμένες ομάδες (ειδικές εκθέσεις) ή ακόμα και ειδικό ή προσκεκλημένο κοινό. (Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007)

2.11 Τουρισμός κινήτρων

Τα ταξίδια κινήτρων είναι ιδιαίτερα προσεγμένα και ειδικά σχεδιασμένα ταξίδια, που παρέχονται από μια επιχείρηση σαν επιβράβευση προς τους εργαζόμενους ή τους συνεργάτες εκείνους, που κατάφεραν να φθάσουν κάποιους προκαθορισμένους στόχους. Τα ταξίδια αυτά πρέπει να προσφέρουν πολύ υψηλές υπηρεσίες, ώστε να αποτελούν κίνητρο για την απόδοση των εργαζομένων, τόσο στη φάση διεκδίκησης τους, όσο και στο μέλλον. Ο διεθνής γενικά αποδεκτός όρος είναι incentives . (Ανδριώτης 2009)

2.12 Επιχειρηματικός τουρισμός

Τα επιχειρηματικά ταξίδια αφορούν εργαζομένους σε μικρές ή μεγάλες επιχειρήσεις, που ταξιδεύουν για τις ανάγκες της επιχείρησης. Τα ταξίδια αυτά αποτελούν δραστηριότητα συνδεδεμένη με τη γενικότερη επιχειρησιακή στρατηγική και πρόοδο των εργασιών της επιχείρησης . (Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007)

2.13 Μαζικός Τουρισμός

Ο μαζικός τουρισμός είναι μια σχετικά νέα ιδέα, που προήλθε από την μεγάλη άνοδο των εισοδημάτων μετά την Βιομηχανική Επανάσταση. Πριν από αυτή, τα ταξίδια πολιτιστικού ή ψυχαγωγικού χαρακτήρα ήταν αποκλειστικό προνόμιο λίγων εκλεκτών περιηγητών, συνήθως αριστοκρατών.

Σήμερα, ο μαζικός τουρισμός είναι απευκταίος λόγω των δυσμενών επιπτώσεων που προκαλεί στο φυσικό περιβάλλον αλλά και σε κοινωνικό επίπεδο. Η παγκόσμια τάση σήμερα είναι ο τουρισμός να είναι φιλικός ως προς τον άνθρωπο και ως προς το φυσικό περιβάλλον. Μορφές τουρισμού όπως ο αγροτουρισμός, ο περιηγητικός τουρισμός, ο πολιτιστικός τουρισμός, ο συνεδριακός τουρισμός αλλά και ο τουρισμός των πόλεων (city breaks) θεωρούνται σήμερα οι μορφές που θα πρέπει να επικρατήσουν προκειμένου η τουριστική ανάπτυξη να καταστεί βιώσιμη καθώς και να καταπολεμηθεί η εποχικότητα. (Wikipedia , Google)

2.14 Εναλλακτικός τουρισμός

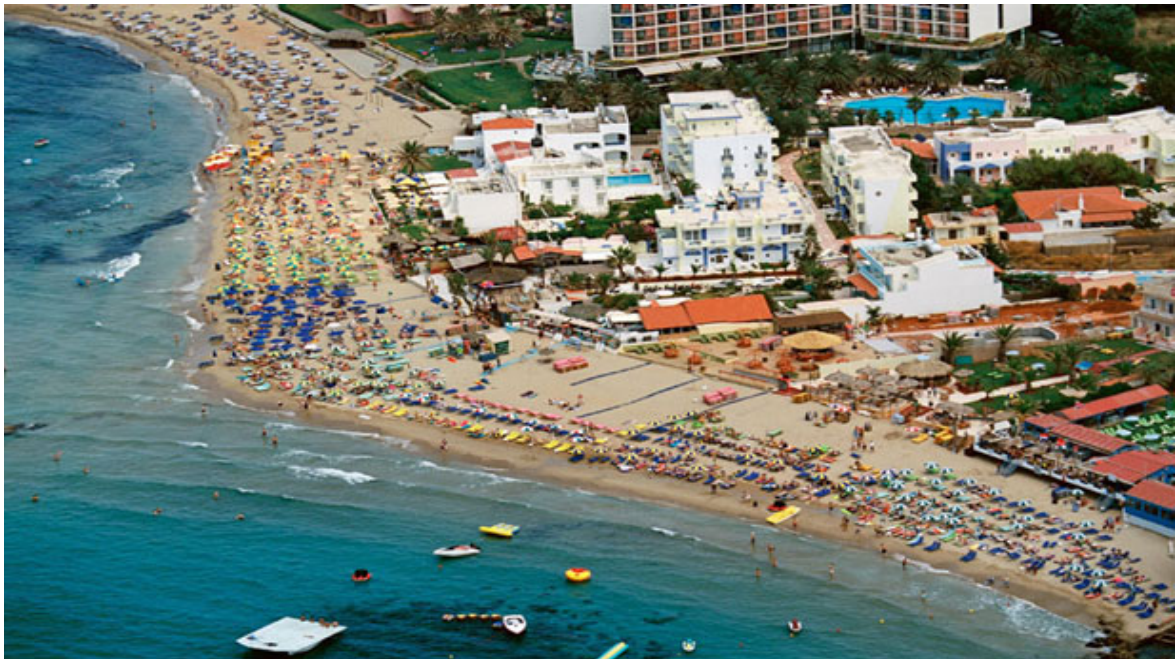
Ο εναλλακτικός τουρισμός αποτελεί τμήμα των ειδικών μορφών τουρισμού, οι οποίες χαρακτηρίζονται από την ύπαρξη ενός ειδικού κινήτρου στη ζήτηση και από την ανάπτυξη μιας αντίστοιχης ειδικής υποδομής (προσφοράς). Με τον εναλλακτικό τουρισμό (alternative tourism), οι άνθρωποι αναζητούν ένα διαφορετικό τρόπο διακοπών, ο οποίος συνδέεται με την προστασία της τοπικής κουλτούρας, την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος αλλά και με την αποφυγή της χρήσης υπηρεσιών οργανωμένου μαζικού τουρισμού. (Σωτηριάδης 2009)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Μαζικός Τουρισμός και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού

1.Μαζικός τουρισμός και εναλλακτικές μορφές τουρισμού

Στο προηγούμενο κεφάλαιο κάναμε ξεχωριστά αναφορά στα είδη του τουρισμού και στο συγκεκριμένο κεφάλαιο θα αναλύσουμε – συγκρίνουμε τον εναλλακτικό τουρισμό με τον μαζικό τουρισμό. Δυο είδη τουρισμού διαφορετικά με θετικά και αρνητικά αποτελέσματα στη κάθε χώρα την οποία αναπτύσσονται.

Εικόνα 2- Στην παραπάνω εικόνα παρουσιάζεται το τοπίο του μαζικού τουρισμού στα Μάλια της Κρήτης (2) Πηγή : [Google](#)

Ξεκινάμε την παρουσίαση – σύγκριση των δυο μορφών τουρισμού πρώτα από το μαζικό τουρισμό και τις αρνητικές επιπτώσεις που μπορεί να επιφέρει στην κάθε περιοχή ξεχωριστά. Στις Μεσογειακές χώρες όπως Ισπανία, Ιταλία, πρώην Γιουγκοσλαβία, Ελλάδα, Τουρκία, Κύπρος , Μάλτα, Τυνησία και Μαρόκο , όπου προσέρχονται περί τα 220 εκατομμύρια επισκέπτες κάθε χρόνο και αποτελούν τους πιο γνωστούς τουριστικούς προορισμούς της Μεσογείου , ο μαζικός τουρισμός συνδέεται με ορισμένα ειδικότερα χαρακτηριστικά. Βασισμένος στην προβολή των περίφημων τριών “S” (Sea, sun, sand) αλλά και της πολιτιστικής της κληρονομιάς, ο τουρισμός αναπτύσσεται κυρίως στις παράκτιες και νησιωτικές περιοχές και κυρίως κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Η έντονη συγκέντρωση στο χώρο και το χρόνο επέφερε σημαντικές επιπτώσεις στην ποιότητα του φυσικού και δομημένου

περιβάλλοντος καθώς και στις τοπικές κοινωνίες και οικονομίες. Πρόκειται για την άλλη όψη της τουριστικής ανάπτυξης και ταυτόχρονα εξέλιξης των συγκεκριμένων περιοχών.

Πέρα από τη συμβολή του στην οικονομία και την απασχόληση που άρχισε να γίνεται αισθητή στις κατά τόπους περιοχές από τη δεκαετία του '70 και μετά , αξίζει να σημειωθεί ότι ο μαζικός τουρισμός μπορεί να επιφέρει και υποβάθμιση στο περιβάλλον και την ευρύτερη περιοχή του. Ένας από τους κίνδυνους που συνεπάγεται η υπερβολική εξάρτηση ενός τόπου από τον τουρισμό είναι η εγκατάλειψη του πρωτογενούς τομέα για χάρη της ενασχόλησης μόνο με τον τουρισμό, όπου καθιστά έναν τόπο ευάλωτο κατά τις περιόδους κρίσης του κλάδου , που οφείλονται στις διεθνείς συγκυρίες και τον ανταγωνισμό από άλλους τουριστικούς προορισμούς.

Συγκεκριμένα πρέπει να αναφερθεί η εμπειρία της χώρας μας το έτος 2004 όπου, από στατιστικής άποψης έχουμε τα παρακάτω αρνητικά αποτελέσματα για το έτος :

- Μείωση κατά 5% της τουριστικής κίνησης στην Ελλάδα
- Μείωση εσόδων κατά 15%
- Απώλεια 20.000 θέσεων εργασίας (ΣΕΤΕ)

Όσον αφορά την περιοχή της Κρήτης (όπου θα γίνει αναλυτικότερη αναφορά παρακάτω στον τομέα του Συνεδριακού Τουρισμού) , σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία του προέδρου του Συνδέσμου Ξενοδόχων Κρήτης, κ. Κ. Καλουτσάκη, ήταν μια από τις χειρότερες χρονιές της πρώτης πενταετίας του 2000 , με πτώση των διεθνών αφίξεων τουριστών κατά 10%, έχοντας σαν αποτέλεσμα την μείωση των εσόδων των τουριστικών επιχειρήσεων του νησιού κατά 20% .

Οι πιέσεις που υφίσταται το περιβάλλον στις τουριστικές περιοχές της Ελλάδας έχουν ήδη γίνει έντονα αισθητές τα τελευταία χρόνια και είναι οι παρακάτω :

- άναρχη οικιστική ανάπτυξη
- παράνομη δόμηση
- καταπάτηση βιοτόπων
- θαλάσσια ρύπανση
- ρύπανση των υπόγειων υδάτων
- διάβρωση του εδάφους και
- αισθητική υποβάθμιση

είναι τα περισσότερο συνηθισμένα προβλήματα που δημιουργούνται στις περιοχές αυτές .

Όσον αφορά τις κοινωνικές επιπτώσεις του μαζικού τουρισμού, την αλλαγή ηθών και αξιών, την εγκατάλειψη παραδοσιακών δομών κοινωνικής ζωής και την κυριαρχία ξένων προς τον τόπο προτύπων συμπεριφοράς, είναι αλήθεια ότι αυτές υπήρξαν έντονες κατά τις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες, όταν η ύπαιθρος διατηρούσε ακόμη στοιχεία παραδοσιακής ζωής. Σήμερα, που έχει συντελεστεί πια η μετάβαση από τον παραδοσιακό στον αστικό πολιτισμό στις περισσότερες αγροτικές περιοχές του ανεπτυγμένου κόσμου, και που παράγοντες όπως η τηλεόραση και τα ΜΜΕ, γενικότερα, παίζουν καταλυτικό ρόλο στην εισαγωγή προτύπων και ηθών, ο τουρισμός φαίνεται να αποτελεί λιγότερο σημαντικό παράγοντα αλλαγής.

Η ακαδημαϊκή έρευνα στον κλάδο του τουρισμού έχει προσδιορίσει τα διαφορετικά εξελικτικά στάδια που ακολουθεί ένας προορισμός μαζικού τουρισμού, από το αρχικό στάδιο της ανακάλυψης του τόπου, στο στάδιο της ενεργού συμμετοχής της τοπικής κοινωνίας στον επιχειρηματικό κλάδο και της προσέλκυσης περισσότερων τουριστών ως το τελικό στάδιο της μεγάλης ανάπτυξης, με την κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα να ασκείται από ξένους επιχειρηματίες και τη διαφυγή των εσόδων από τον τουρισμό έξω από τον συγκεκριμένο τόπο.

Τα στάδια αυτά περιγράφονται με όρους ποιότητας του τουριστικού προορισμού, όπου στο τελικό στάδιο επέρχεται η πλήρης υποβάθμιση του περιβάλλοντος και η συνακόλουθη πτώση των τιμών προσδιορίζονται και ως «κύκλος ζωής του τουριστικού προορισμού». Έχει γίνει κατανοητό ότι η ανεξέλεγκτη τουριστική ανάπτυξη, με την οποία έχει συνδεθεί ο μαζικός τουρισμός στη Μεσόγειο, μπορεί να υπονομεύσει τη βιωσιμότητα του ίδιου του τουριστικού «προϊόντος».

Στα πλαίσια αυτού του σκεπτικού, το περιβάλλον πρέπει να διασωθεί όχι μόνον για την αξία που έχει αυτό καθαυτό αλλά, κυρίως, γιατί έχει οικονομική αξία. Είναι το κεφάλαιο πάνω στο οποίο επενδύει ο τουρισμός. Αν καταστραφεί το περιβάλλον, καταστρέφεται αυτόματα και το τουριστικό «προϊόν».

Ενδεικτικά ενώ το μοντέλο μαζικού τουρισμού περνάει βαθιά κρίση, οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού ανθούν. Ενδεικτικά της δυναμικότητας των σχετικά νέων αυτών μορφών τουρισμού είναι τα στοιχεία για τον τουρισμό στη φύση. Υπολογίζεται ότι ο τουρισμός στη φύση αντιπροσωπεύει το 7% του παγκόσμιου τουρισμού, ενώ σε απόλυτους αριθμούς, οι διεθνείς αφίξεις με κύριο στόχο την απόλαυση της φύσης ανήλθαν τα τελευταία χρόνια, σε 45 εκατομμύρια και υπολογίζεται να φτάσουν τα υπόλοιπα χρόνια στα 75 εκατομμύρια. Οι προστατευόμενες περιοχές και τα Εθνικά Πάρκα φαίνεται να λειτουργούν ως μαγνήτης για τους τουρίστες. Με 20 εκατομμύρια

επισκέπτες τον χρόνο, τα Εθνικά Πάρκα της Αγγλίας αναζητούν τρόπους τήρησης της φέρουσας ικανότητας.

Μια έννοια που αναπτύχθηκε τις τελευταίες δεκαετίες με την ελπίδα να αποτελέσει μέσο ελέγχου της τουριστικής ανάπτυξης και αποφυγής των αρνητικών επιπτώσεων, είναι αυτή της τουριστικής φέρουσας ικανότητας που αναφέρεται στην «χωρητικότητα» ενός τόπου, στον αριθμό επισκεπτών που μπορεί να δεχτεί ο τόπος πριν υποστεί σημαντική υποβάθμιση. Πέρα από τις δυσκολίες που υπάρχουν να μετρηθεί η φέρουσα ικανότητα, η χρησιμότητα της έννοιας έγκειται στην αναγνώριση της ανάγκης να τεθούν όρια και μηχανισμοί ελέγχου της τουριστικής ανάπτυξης. Εύκολα διαπιστώνεται εμπειρικά η υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας στις πιο ανεπτυγμένες περιοχές νησιών όπως είναι η Κρήτη, η Ρόδος, η Κέρκυρα και η Ζάκυνθος. Εκτός από την υποβάθμιση της εμπειρίας του επισκέπτη (αισθητική και ηχητική ρύπανση, συνωστισμός κ.λπ.), γίνονται αισθητά και άλλα προβλήματα, όπως η ανεπάρκεια νερού και οι ελλείψεις στη διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων, που υποψιάζουν για υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας. (Σβορώνου Ε.)

2. Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού και οι τάσεις της αγοράς

Αν ο μαζικός τουρισμός στη Μεσόγειο και στην Ελλάδα συνδέθηκε με την καίρια συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη άλλα και την έντονη, κάποτε, υποβάθμιση των τουριστικών προορισμών, ο λεγόμενος «αιφορικός ή ήπιος τουρισμός» συνδέθηκε με την προσδοκία να επιτύχει την τομή ανάμεσα στην ανάπτυξη, αφενός, και την τήρηση της τουριστικής φέρουσας ικανότητας, αφετέρου. Στόχος τους είναι η βιώσιμη (ή αιφορική) τουριστική ανάπτυξη.

Η αιφορικότητα αφορά όχι μόνο τη διατήρηση του περιβάλλοντος αλλά και της βιωσιμότητα του τουρισμού ως τομέα επιχειρηματικής δράσης. Για να αποτελέσει παράγοντα ανάπτυξης, ο τουρισμός σε μια περιοχή πρέπει να υπάρχει ένα ελάχιστο όριο υποδομών και υπηρεσιών. Αν η υπόθεση της αιφορικότητας κρινόταν μόνον από την ποιότητα των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος, γενικότερα, θα ήταν εύκολο να βρεθεί ένας αριθμός επισκεπτών που θα μπορούσε να δεχτεί ένας τόπος. Η διαθεσιμότητα νερού, για παράδειγμα, θα μπορούσε να καθορίσει το όριο αυτό. Ο τουρισμός, όμως, πρέπει να είναι βιώσιμος και ως πεδίο επιχειρηματικής δράσης γι' αυτό χρειάζεται και ένα ελάχιστο όριο ανάπτυξης. (Σβορώνου Ε.)

Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού ορίζονται ως τέτοιες σε σχέση με το πρότυπο του μαζικού τουρισμού. Πρέπει να διεξάγονται με όρους βιωσιμότητας, να συμβάλουν στη διάχυση της τουριστικής κίνησης στον τόπο και το χρόνο, να συμβάλουν στην τοπική οικονομία και να προτείνουν έναν εναλλακτικό τύπο διακοπών από αυτόν του «ήλιος, θάλασσα και παραλία». Απευθύνονται στην αυξανόμενη ανάγκη των ανθρώπων για δράση και συμμετοχή, κατά τις διακοπές τους, και όχι για παθητική απόλαυση ενός τόπου. Έτσι ο οικοτουρισμός, ο τουρισμός περιπέτειας, ο ορειβατικός, χιονοδρομικός, και πολιτιστικός τουρισμός αποτελούν τις κυριότερες μορφές εναλλακτικού τουρισμού που απευθύνονται στην ανάγκη για δράση και συμμετοχή.

Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού μπορούν να αποτελέσουν πολύ μεγάλη πηγή εσόδων για μια χώρα, εφόσον βέβαια μπορούν να προβληθούν σωστά και να αναπτυχθούν με τον κατάλληλο τρόπο. Αξίζει να αναφερθεί ότι σύμφωνα με τις τελευταίες έρευνες, όπως παρουσιάστηκαν πρόσφατα, σε αντίθεση με την πτώση στον ευρύτερο τουριστικό τομέα, το 2010 ο τουρισμός της υπαίθρου και ο αγροτουρισμός σημείωσαν σημαντική αύξηση σε σχέση με το 2009 και το 2008. Πιο συγκεκριμένα η αύξηση σε σχέση με το 2009 είναι 13,5% και σε σχέση με το 2008 10%. Για το τρέχον έτος δεν έχουμε ακόμα ξεκάθαρη εικόνα λόγω της φετινής κατάστασης.

Σύμφωνα πάλι με τα στοιχεία της έρευνας η Γαλλία εδραιώνει πλέον τη θέση της ως κύρια αγορά με ποσοστό 75,41%. Η κίνηση από τις υπόλοιπες γαλλόφωνες χώρες είναι αρκετά καλή (Βέλγιο 6,90%, Ελβετία 3,45%), ενώ ανοδική πορεία παρουσιάζουν οι κρατήσεις από Αμερική, Ολλανδία, Ιταλία, Γερμανία και Αγγλία. Με καθαρά γεωγραφικά κριτήρια, η ηπειρωτική Ελλάδα παραμένει σταθερά πρώτη στις προτιμήσεις του κοινού με 51,29% των κρατήσεων. Θεαματική άνοδο παρουσιάζουν οι κρατήσεις στην Κρήτη (32,11%, έναντι 23,12% το 2009).

Ένα ακόμα ενδιαφέρον συμπέρασμα προκύπτει από το ποσοστό των πελατών (44,40%) οι οποίοι επέλεξαν ξενώνες που βρίσκονται μακριά από την θάλασσα. Σύμφωνα με τα παραπάνω καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η διαμονή κοντά στη θάλασσα δεν αποτελεί το βασικό κριτήριο επιλογής προορισμού διακοπών. Επομένως η προβολή της Ελλάδας θα πρέπει να προσανατολιστεί στην ποικιλία των διακοπών που προσφέρει.

Όσον αφορά την τουριστική κίνηση για το 2011 , από τις μέχρι τώρα κρατήσεις φαίνεται θα διαμορφωθεί πολύ αργότερα από προηγούμενες χρονιές. Η οικονομική κρίση που αντιμετωπίζουν πολλές ευρωπαϊκές χώρες σε συνδυασμό με την αστάθεια στη Βόρεια Αφρική φαίνεται ότι έχουν δημιουργήσει αρνητικό κλίμα .

Ωστόσο από τα τέλη Μαρτίου οι κρατήσεις για το καλοκαίρι έχουν μια αυξανόμενη τάση. Και το πιο αισιόδοξο μήνυμα έρχεται από την διαπίστωση ότι η Ελλάδα βρίσκεται ανάμεσα στους 3 πρώτους προορισμούς για τους ευρωπαίους ταξιδιώτες. Ο κίνδυνος, βέβαια, να αποτελέσει ο εναλλακτικός τουρισμός ένα προστάδιο για την ανάπτυξη του μαζικού τουρισμού είναι υπαρκτός. Γι' αυτό η κοινή συνιστάμενη όλων των μορφών εναλλακτικού τουρισμού πρέπει να είναι η τήρηση της τουριστικής φέρουσας ικανότητας του τόπου και η ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας. Υπάρχουν στην Ελλάδα αρκετά παραδείγματα προορισμών που ανταποκρίνονται στην έννοια του βιώσιμου ή ήπιου τουρισμού όπως είναι η περίπτωση του Εθνικού Πάρκου Δάσος Δαδιάς-Λευκίμης-Σουφλίου ή η περίπτωση της αναβίωσης του χωριού Μηλιές στο Νομό Χανίων. Στα νησιά η έννοια του βιώσιμου τουρισμού δεν μπορεί παρά να αφορά τον έλεγχο των επιπτώσεων του μαζικού τουρισμού και πιο συγκεκριμένα:

- τήρηση της φέρουσας ικανότητας και διάχυση της τουριστικής κίνησης στο χώρο και το χρόνο
- ελαχιστοποίηση των πιέσεων που ασκούνται στους φυσικούς πόρους (νερό και έδαφος κυρίως) εξαιτίας του τουρισμού
- διαχείριση αποβλήτων και απορριμμάτων
- προστασία βιοτόπων και
- ανάπτυξη εναλλακτικών εμπειριών για τους επισκέπτες που προβάλλουν το περιβάλλον και τον πολιτισμό του τόπου και την ανάγκη προστασίας του.

(πηγή : Travel Daily News)

3. Το αποτυχημένο Ισπανικό Μοντέλο του τουρισμού.

Εικόνα 3- Περιοχή Costa Brava της Βαρκελώνης. (2) Πηγή: Google

Στο κεφάλαιο αυτό θα γίνει αναφορά στο Ισπανικό Μοντέλο Τουρισμού (μαζικός τουρισμός) αναφέροντας όλες τις αρνητικές επιπτώσεις που έχει δημιουργήσει στην ευρύτερη περιοχή. Η αναφορά γίνεται για να κατανοήσουμε τις αρνητικές επιπτώσεις ώστε να αποφύγουμε το γεγονός να δημιουργηθούν στην χώρα μας ανάλογες καταστάσεις τουριστικών μοντέλων.

Το Ισπανικό μοντέλο έχει πλέον απογοητεύσει και τους πιο ένθερμους αρχικούς υποστηρικτές του. Η αγορά της Βόρειας και Δυτικής Ευρώπης αρχίζει να προσανατολίζεται σε άλλους προορισμούς εκτός της Ισπανίας. Όπως κατηγορηματικά αναφέρεται δεν επενδύουν πλέον στην περιοχή λόγω του κινδύνου της κατάσχεσης και της έλλειψης ασφάλειας. Τα πρόσκαιρα οικονομικά κέρδη της αγοράς ακινήτων και της οικοδόμησης παραθεριστικών κατοικιών ήδη έχουν αρχίσει να υποχωρούν. Αντίθετα με τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις των κτηματομεσιτικών γραφείων, οι επενδύσεις αυτού του είδους το 2005 παρουσίασαν πτώση της τάξης του 16,7%. Η πτώση κατά 6% το 2004 ερμηνεύτηκε ως μια μικρή διακύμανση και όχι ως μια μεγάλη αλλαγή.

Οι ξένες επενδύσεις στο τομέα του real estate μειώθηκαν από το 0,9% που καταλάμβαναν στο ΑΕΠ το 2003, στο 0,6% το 2005. Η αγορά ακινήτων της Ισπανίας

αρχίζει να αποκτά αρνητική φήμη στους υποψήφιους πελάτες της Βόρειας Ευρώπης, ενώ οι διεθνείς οργανισμοί κάνουν λόγο για την ανάγκη διαχείρισης μιας μορφής << ήπιας προσγείωσης >> της εν λόγω αγοράς για την αποφυγή δυσάρεστων και εκτεταμένων οικονομικών συνεπειών. (Travel Daily News)

Η ανεξέλεγκτη οικοδόμηση παραθεριστικών κατοικιών και ξενοδοχειακών μονάδων στις παράκτιες περιοχές έχει αρχίσει να δημιουργεί αρνητικές επιπτώσεις. Οι ελεύθερα προσπελάσιμοι χώροι στις παραλίες έχουν μειωθεί, ο συνωστισμός και οι ενοχλητικές δραστηριότητες αυξάνονται, η ποιότητα του νερού υποβαθμίζεται με αποτέλεσμα την υπονόμηση της συνολικής τουριστικής πολιτικής της Ισπανίας. Τις αρνητικές επιπτώσεις διατυπώνουν οι ίδιες οι επαγγελματικές οργανώσεις των ξενοδόχων με την έκκληση της άμεσης διακοπής των προγραμμάτων δόμησης στις παράκτιες περιοχές.

Με παρέμβαση της κυβέρνησης έχει αρχίσει η επιδότηση για κατεδάφιση τεραστίων ξενοδοχειακών μονάδων και δημιουργία πάρκων και γηπέδων γκολφ στα νέα συγκροτήματα παραθεριστικών καθώς και στα ήδη υπάρχοντα ξενοδοχειακά συγκροτήματα. Σχεδιάζεται μάλιστα η αύξηση των γηπέδων γκολφ παρά την ύπαρξη κορεσμού των σχετικών εγκαταστάσεων. Υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο θα δημιουργούνται 10 νέα γήπεδα και, σε δέκα χρόνια, θα υπάρχουν 500 γήπεδα γκολφ. Η ενίσχυση της τάσης δημιουργίας νέων γηπέδων στηρίζεται στο γεγονός ότι οι τουρίστες που είναι και παίκτες γκολφ δαπανούν κατά μέσο όρο πολύ περισσότερα χρήματα ανά άτομο και φυσικά γεγονός είναι ότι ενισχύεται ο τουρισμός και κατά τη διάρκεια των χειμερινών μηνών.

Η αντίδραση στην νέα κατάσταση που έχει δημιουργηθεί ήταν να ξεκινήσουν σκέψεις για τον εις βάθος επαναπροσδιορισμό της τουριστικής πολιτικής. Η πτώση στα κέρδη ενθάρρυνε την υιοθέτηση θέσεων που μέχρι πρόσφατα ήταν αντικείμενο κριτικής στην τουριστική βιομηχανία.

Μεγάλοι τουριστικοί οργανισμοί προτείνουν νέες αρχές για την μεσογειακή ακτογραμμή και τα νησιά (τις Κανάριους και Βαlearίδες νήσους).

- Συνειδητοποίηση ότι η ανάπτυξη έχει όρια
- Αλλαγή της στρατηγικής που βασίζεται αποκλειστικά σε όρους τουριστικών αφίξεων προς άλλες που προσανατολίζονται στην μεγιστοποίηση της κοινωνικό-οικονομική τους συνεισφοράς
- Ανακαίνιση των υπαρχόντων κτιριακών αποθεμάτων και των κέντρων των πόλεων στους ώριμους τουριστικούς προορισμούς αντί για τη δημιουργία νέων καταλυμάτων.
- Μακροπρόθεσμες στρατηγικές με την ευρεία κοινωνική συνεργασία

- και νέες μορφές συνεργασίας του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα.

Οι μεσογειακές ακτές της Ισπανίας συγκεντρώνουν 15.600.000 κατοίκους που αντιπροσωπεύουν το 39% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Το μήκος της ακτογραμμής της είναι 7268 χλμ και το 68% του πληθυσμού της ζει σε ζώνη 100 χλμ. από τις ακτές, όταν το αντίστοιχο ποσοστό για το σύνολο του παγκόσμιου πληθυσμού είναι 39%. Η αστικοποίηση είναι τόσο εκτεταμένη που το 85% του πληθυσμού στις μεσογειακές ακτές κατοικεί σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους.

Γενικά, τα τελευταία χρόνια καταγράφεται μία σημαντική υποβάθμιση των παράκτιων περιοχών της Ισπανίας παρά την ύπαρξη σχετικής εξειδικευμένης νομοθεσίας.

Η κατάσταση ορισμένων παράκτιων περιοχών έχει ως εξής:
Στην περιοχή της Καταλονίας, σχεδόν 50% της λωρίδας ενός χιλιομέτρου από τις ακτές έχει οικοδομηθεί. Το 59% των ακτών της έχουν ήδη οικοδομηθεί άναρχα. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία υπολογίζεται πως θα έχει οικοδομηθεί το 70% των ακτών της μέσα στην επόμενη πενταετία.

Συγκεκριμένα τμήματα των ακτών της Μάλαγα έχουν οικοδομηθεί στο 100% και η τάση αυτή εξαπλώνεται και στις ακτές της Γρανάδα, της Αλμέρια, του Κάδιθ και της Ουέλβα. Το 90% των ακτών της Ανδαλουσίας αντιμετωπίζει ήδη προβλήματα περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Ακόμα και περιοχές φυσικών πάρκων, όπως αυτή του Cabo de Gata- Nijar στην Αλμερία, αποτελούν πεδίο σχεδίων και προγραμμάτων οικιστικής ανάπτυξης.

Χαρακτηριστικό της ταχείας πληθυσμιακής και οικιστικής ανάπτυξης της περιοχής της Μούρθια είναι το γεγονός ότι ο πληθυσμός αυξήθηκε μέσα σε δύο χρόνια (1999-2000) κατά 15% με σημαντικές πιέσεις για περαιτέρω οικιστική ανάπτυξη και μείωση των ελεύθερων και κοινόχρηστων χώρων.

Πολλές παράκτιες περιοχές της Βαλένθια έχουν οικοδομηθεί. Το 33% των συνολικών ακτών της περιοχής παρουσιάζει οικιστική ανάπτυξη με επιμέρους περιοχές, όπως το Αλικάντε, να έχουν οικοδομηθεί σε ποσοστό που ξεπερνά το 40% των ακτών τους. Τα σχέδια πολεοδομικής ανάπτυξης της περιοχής έχουν κατά καιρούς γίνει αντικείμενο μελέτης και ενστάσεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μάλιστα, η τελευταία έχει προτείνει την επιβολή moratorium στην πολεοδομική ανάπτυξη μέχρι να αντιμετωπισθούν οι σχετικές ανεπάρκειες του σχεδιασμού και να εξασφαλιστεί η προστασία των περιβαλλοντικών προϋποθέσεων της αναπτυξιακής διαδικασίας.

Στον παρακάτω πίνακα μπορούμε να δούμε τα ποσοστά αφίξεων μεσογειακών χωρών.

Χώρα	Ελλάδα	Ισπανία	Ιταλία	Γαλλία	Τουρκία
Επισκέπτες σε εκ.	17	57	42,5	79,3	25
Εισπράξεις δις. Δηλ.	17,1	61,6	41,7	55,6	22

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα βγαίνει εύκολα το συμπέρασμα ότι όχι μόνο η Ισπανία είναι σημαντικότερος τουριστικός προορισμός, αλλά ακόμα περισσότερο προσελκύει τουρίστες υψηλού επιπέδου που ξοδεύουν αρκετά χρήματα, μιας και έχει τον καλύτερο λόγο εισπράξεων ανά επισκέπτη ανάμεσα στους μεγάλους ευρωπαϊκούς προορισμούς.

Στον παρακάτω πίνακα μπορούμε να παρατηρήσουμε ένα εναλλακτικό δείκτη φήμης , όπως αναφέρεται στον παγκόσμιο ιστό της google.

Μαρμπέγια	11 εκ.
Μαγιόρκα	48 εκ.
Τενερίφη	41 εκ.
Βαρκελώνη	217 εκ.
Μύκονος	4 εκ.
Κρήτη	40 εκ.
Αθήνα	65 εκ.

Όπως παρατηρούμε από τον παραπάνω πίνακα τα περισσότερα χρήματα για διαφήμιση επενδύονται από την Ισπανία και κατά πολύ λιγότερα από την Ελλάδα.

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο ισπανικός μαζικός τουρισμός έχει καταστρέψει την χώρα και έχει επιφέρει αρνητικά αποτελέσματα σε όλες τις ευρύτερες περιοχές . Αξίζει να σημειωθεί ότι ο απλός επισκέπτης αλλά και ο κάτοικος της χώρας δεν μπορεί να το αντιληφθεί . Η Ισπανία είναι μια πολύ όμορφη και αρκετά καλά οργανωμένη χώρα, με σεβασμό του περιβάλλοντος πολύ ανώτερο της Ελλάδας. Η τουριστική ανάπτυξη της χώρας είναι το ίδιο τακτική και οργανωμένη. Μερικές περιοχές αναπτύσσονται για τουρισμό πολύ υψηλού επιπέδου όπως η ευρύτερη περιοχή της Μαρμπεγια , μικρότερη επαρχία της

Ανδαλουσίας. Κάποιες άλλες περιοχές της χώρας επιλέγονται για μαζικό τουρισμό, όπως πχ το Μπενιδόρμ, το ισπανικό Μαϊάμι με 4 εκατομμύρια επισκέπτες τον χρόνο ή το Λιουρετ δε Μαρ και το Ροζας στην Κόστα Μπράβα. Άλλες περιοχές επιλέγονται να γίνουν εθνικά πάρκα όπως το πανέμορφο Καπ Δε Κρέους επίσης στην Κόστα Μπράβα και ακριβώς διπλά στο τουριστικά ανεπτυγμένο Ρόζας. Αξίζει να αναφερθεί το έργο των κατά τόπους Δημοτικών αρχών στον τομέα της διαφήμισης και προβολής της περιοχής τους. Οι τοπικοί φορείς αναλαμβάνουν έργο προβολής και ανάπτυξης της περιοχής τους, ανεξάρτητο από το έργο προβολής της κυβέρνησης – αρμόδιο υπουργείο. Αποτέλεσμα αυτού είναι να υπάρχει άμιλλα ευγενής από τις κατά τόπους περιοχές πράγμα το οποίο δεν δυσχεραίνει την συνολική ανάπτυξη της περιοχής.

Εικόνα 4- Μαρμπέγια (2)

Εικόνα 5-Κόστα Μπράβα (2)

Πηγή : Google

Η διάφορα με την Ελλάδα είναι ότι στην Ισπανία απλά δεν υπάρχει δόμηση εκτός σχεδίου, και σίγουρα δεν υπάρχει αυθαίρετη δόμηση. Έτσι κάποιες περιοχές μένουν πραγματικά παρθένες, ενώ οι άλλες γνωρίζουν έντονη τουριστική ανάπτυξη, με σχέδιο όμως και υποδομές, δρόμους, αεροδρόμια, βιολογικό καθαρισμό. Οι διακοπές στην Ισπανία χαρακτηρίζονται συνήθως από την άνεση και την τάξη, σε αντίθεση με την Ελλάδα που συχνότατα περνάει μέσα από χάος και εκνευρισμό, ξεκινώντας από κακοφτιαγμένα λιμάνια ή παλιά αεροδρόμια, ακλουθώντας ανεπαρκείς και κακοφτιαγμένους δρόμους.

Επίσης ο τουρισμός είναι οργανωμένος σε μεγάλες μονάδες, που έχουν χαμηλότερο κόστος και υψηλότερη διαπραγματευτική δύναμη με τους μεγάλους τουριστικούς οργανισμούς. Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η Iberostar με 102 ξενοδοχεία σε 15 χώρες πια (μεταξύ τους και η Ελλάδα) και έσοδα 1 δις ευρώ, 23.000 υπάλληλους και περίπου 70.000 κλίνες.

Αντίστοιχη εταιρεία στην Ελλάδα είναι ίσως μόνο η Grecotel, κατά το ήμισυ σε ελληνικά χέρια, με 14.500 κλίνες.

Η φιλοσοφία στις πολιτισμένες τουριστικές δυνάμεις είναι σαφής, κάποιες περιοχές προορίζονται για δυνατή ανάπτυξη, με υποδομές και πρόνοια για το μέλλον. Κάποιες άλλες περιοχές διατηρούνται σε ήπια ανάπτυξη για τουρισμό ιδιαίτερα υψηλού επιπέδου. Και κάποιες άλλες περιοχές διατηρούνται εντελώς παρθένες.

(Travel Daily News- Hatta)

4. Μαζικός τουρισμός και παρενέργειες

Κυρίαρχος τύπος τουρισμού στη χώρα μας παραμένει ο μαζικός τουρισμός, αλλά και οι άλλοι τύποι τουρισμού που αφορούν τον πολιτισμό, το περιβάλλον, την υγεία, τη θρησκεία, την εκπαίδευση, έχουν εμφανιστεί και αναπτύσσονται με τον χρόνο. Αυτές οι μορφές τουρισμού απεικονίζουν μεταξύ των άλλων προτιμήσεις για την περιβαλλοντική ποιότητα και για μια πιο ενεργό και συμμετοχική μορφή αναψυχής. Οι διακοπές κοντά στη φύση, κερδίζουν χρόνο με το χρόνο έναντι του παραδοσιακού τουριστικού μοντέλου «ήλιος και θάλασσα».

Σήμερα ένα σημαντικό μέρος -περίπου 60%- των τουριστικών δραστηριοτήτων σε επίπεδο Ευρώπης εξαρτώνται από το φυσικό περιβάλλον, ενώ περίπου το 40% των τουριστικών δραστηριοτήτων βασίζονται στα αστικά στοιχεία. Η προσφορά της ποιότητας και της υψηλότερης αξίας στις υπηρεσίες, παρέχει τη δυνατότητα σε έναν προορισμό να αυξήσει τις τιμές και να αναμένει καλύτερα οικονομικά αποτελέσματα. Τα τουριστικά προϊόντα σήμερα έχουν μεγαλύτερη εξάρτηση από την περιβαλλοντική ποιότητα.

Αντίθετα η υποβάθμιση της περιβαλλοντικής ποιότητας από την συσσώρευση των τουριστικών δραστηριοτήτων σε μια περιοχή, φέρνει τα αντίθετα οικονομικά αποτελέσματα. Ένα από τα πιο διαδεδομένα προβλήματα του τουρισμού αναψυχής είναι η συγκέντρωσή του σε συγκεκριμένες, περιορισμένες εποχές του έτους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τον εποχικό κορεσμό των υποδομών, των τουριστικών εγκαταστάσεων και της φέρουσας ικανότητας των προορισμών που οδηγεί σε μείωση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητάς τους. Μερικοί προορισμοί σε παράκτιες ζώνες και νησιά στο νότιο μέρος της Ευρώπης, έχουν υποστεί τις αρνητικές συνέπειες μιας τουριστικής ανάπτυξης που υπερέβαινε τη φέρουσα ικανότητά τους. Στην Ελλάδα σχεδόν το 90% των δραστηριοτήτων του τουρισμού και της αναψυχής βρίσκονται μπροστά στις ακτές και τα μικρά νησιά. Αυτό το ρεύμα και η παράκτια συγκέντρωση, με το χρόνο μετατράπηκε σε παράκτια εξάπλωση, σε ανεξέλεγκτη οικιστική ανάπτυξη.

Έτσι σε μια σχετικά σύντομη χρονική περίοδο, η χωρίς έλεγχο ανάπτυξη του τουρισμού στις παράκτιες ζώνες, δημιούργησε πολλά προβλήματα και αδιέξοδα.

Ο τουρισμός είναι η δραστηριότητα που αλλάζει βαθμιαία τη λειτουργία της φύσης, όπως και της τοπικής κοινωνίας. Αλλάζει τις χρήσεις γης και μετατρέπει τα τοπία. Είναι ο μεγάλος καταναλωτής των φυσικών πόρων και παραγωγός σημαντικού φορτίου αποβλήτων, που υπερβαίνει συχνά την ικανότητα των οικοσυστημάτων. Είναι η δραστηριότητα που τείνει να καταναλώσει τις καλύτερες, τις ελκυστικότερες και πιο ευαίσθητες περιοχές.

(HATTA)

Κεφάλαιο 3^ο

Συνεδριακός Τουρισμός

3.1 Εννοιολογική Προσέγγιση Συνεδριακού Τουρισμού

Στο τρίτο κεφάλαιο θα αναλύσουμε την έννοια του συνεδριακού τουρισμού. Ως συνεδριακός τουρισμός ορίζεται ο τουρισμός ο οποίος συνδέεται με την παρακολούθηση συνεδρίων, εκθέσεων κλπ.

Ο συνεδριακός τουρισμός αντιπροσωπεύει μια σημαντική αγορά σε διεθνές επίπεδο. Σημαντικό ρόλο για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού σε έναν τόπο, διαδραματίζει η διαθεσιμότητα των απαραίτητων υποδομών και υπηρεσιών, όπως αμφιθεάτρων, εκθεσιακών χώρων, καταλυμάτων, υποδεών για καφέ και εστίαση, υπηρεσιών διερμηνείας, κλπ. Επίσης, η εύκολη πρόσβαση στον τόπο πραγματοποίησης ενός συνεδρίου ή έκθεσης είναι κρίσιμος παράγοντας για την προσέλκυση επισκεπτών.

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω η διοργάνωση ενός συνεδρίου, αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό γεγονός για έναν προορισμό, τόσο η ίδια η οργανωτική προσπάθεια, όσο και οι προσερχόμενες ομάδες των συνεδριακών τουριστών, προσφέρουν σημαντικό οικονομικό όφελος στον τόπο διεξαγωγής του συνεδρίου, ενώ παράλληλα συντελούν και στην άμεση και έμμεση προβολή του. Τα οφέλη αυτά έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ιδιαίτερα έντονου ανταγωνισμού μεταξύ των συνεδριακών προορισμών. Όλα τα αναπτυγμένα κράτη σήμερα προσπαθούν, μέσω των αρμοδίων φορέων τους, να πάρουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο κομμάτι από την ολοένα αυξανόμενη συνεδριακή "πίτα", κάτι που οδηγεί σε ισχυρό ανταγωνισμό.

- μεταξύ πόλεων, που προσπαθούν να καθιερωθούν ως συνεδριακές πόλεις,
 - μεταξύ συνεδριακών χώρων που, μέσω υψηλών προδιαγραφών και παροχών, αποσκοπούν στην ανάληψη ενός συνεδρίου,
 - μεταξύ ξενοδοχειακών μονάδων, που στοχεύουν όχι μόνο στην υψηλή εισοδηματική στάθμη των τουριστών αυτής της μορφής, αλλά και στην τόνωση της πληρότητας τους, ιδίως κατά τη διάρκεια της χαμηλής περιόδου και, τέλος,
 - μεταξύ αεροπορικών εταιρειών, που συνειδητοποίησαν την απόλυτη ταύτιση μιας κενής ξενοδοχειακής κλίνης και μιας κενής θέσης
- Στον ανταγωνισμό μετέχουν επίσης και οι προμηθευτές ενός

συνεδρίου, όπως εταιρείες εκτύπωσης, ειδικών κατασκευών, τροφοδοσίας κ.λπ., συνθέτοντας το ιδιαίτερα απαιτητικό πεδίο της συνεδριακής αγοράς.

(Κραβαρίτης – Παπαγεωργίου 2007)

3.2 Ιστορία του Συνεδριακού Τουρισμού

Οι έννοιες "συνέδριο" και "συμπόσιο" γεννήθηκαν και εδραιώθηκαν στην Ελλάδα. Οι αρχαίοι Έλληνες συνειδητοποίησαν πρώτοι την πολιτισμική σημασία του δημοκρατικού διαλόγου και της δημιουργικής ανταλλαγής απόψεων και πάνω τους βάσισαν ολόκληρο το κοινωνικοπολιτικό τους σύστημα. Με την έννοια αυτή, ο συνεδριακός τουρισμός μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει τις ρίζες του στις αμφικτιονίες, που ήταν θρησκευτικές εκδηλώσεις διενεργούμενες σε ένα ναό. Η συνεδρίαση γινόταν δύο φορές το χρόνο και κάποτε οι αποφάσεις ήταν τόσο σοβαρές, που γίνονταν νόμοι με πανελλήνια ισχύ, ρυθμίζοντας τις σχέσεις κρατών. Σπουδαία αμφικτιονία ήταν αυτή που συνερχόταν στο ιερό της Δήμητρας, κοντά στις Θερμοπύλες, κι αργότερα μεταφέρθηκε στους Δελφούς: οι Δελφοί, μάλιστα, έγιναν πόλη ανεξάρτητη και ιερή, ώστε να μην ανήκουν σε καμία πόλη-κράτος. Αργότερα οι αμφικτιονίες αντικαταστάθηκαν από τα "κοινά", που θα μπερούσαν να θεωρηθούν είδος συμμαχίας, ομοσπονδίας ή θρησκευτικής σύναξης.

Η συνέχεια δεν μπορεί να θεωρηθεί εξίσου συναρπαστική. Ο βασικός λόγος ήταν η έλλειψη μέσων μεταφοράς και ταχείας επικοινωνίας, καθώς και η ανυπαρξία μακρών περιόδων ειρήνης. Μέχρι περίπου το 1800, οι μόνες συγκεντρώσεις που προσεγγίζουν την έννοια των σημερινών συνεδρίων ήταν οι *θρησκευτικές*, με τη μορφή των συνάξεων (επισκόπων ή άλλων ιερωμένων) και των ιερών συνόδων και οι *πολιτικές*, με τη μορφή συνόδων για τη διευθέτηση πολιτικών και άλλων διαφορών. Επίσης αναφέρονται κάποιες συγκεντρώσεις, συνήθως κοινωνικού χαρακτήρα, που οργάνωναν τοπικές ενώσεις επιστημόνων και εμπόρων στη Βρετανία, ήδη από τον 16ο αιώνα. Είναι όμως οι μεγάλες επιστημονικές και επαγγελματικές ενώσεις, που σχηματίζονται από τα μέσα αλλά ιδίως κατά τα τέλη του 19ου αιώνα στην Ευρώπη και την Αμερική, αυτές που πραγματοποιούν τα πρώτα (εθνικά) συνέδρια στα τέλη του 19ου και στην αυγή του 20ου αιώνα. Βασικό μέσον μεταφοράς, την εποχή αυτή, είναι ο σιδηρόδρομος, ενώ τα συνέδρια επικουρούνται από την ταχεία επικοινωνία, που ήδη αναπτύσσεται σε εθνικό πλέον επίπεδο, με δίκτυα αρχικώς τηλεγράφου και στη συνέχεια τηλεφώνου.

Τα σημαντικά οικονομικά πλεονεκτήματα που αποκτά μια πόλη ή περιοχή, όταν

διοργανώνει εκδηλώσεις μεγάλης εμβέλειας έγιναν πολύ νωρίς αντιληπτά, ιδίως στην Αμερική. Εκεί, η εμπειρία από τη διοργάνωση μεγάλων επιστημονικών αλλά και πολιτικών συνεδρίων οδήγησε τις πόλεις να προσπαθούν να αναδειχθούν σε μείζονες συνεδριακούς προορισμούς. (Wikipedia Google)

3.3 Τύποι Συνεδρίων

Τα συνέδρια, υπηρετούν την ανάγκη ενημέρωσης, επικοινωνίας και ανταλλαγής απόψεων και ιδεών: αποτελούν επίσης χώρο σειράς κοινωνικών δραστηριοτήτων που, φυσικά, σχετίζονται με το κύριο θέμα (ή θέματα) του συνεδρίου. Οι βασικοί τύποι συνεδρίων είναι οι παρακάτω :

1. Επιστημονικά Συνέδρια

Πρόκειται για συνέδρια που διοργανώνονται από επιστημονικές ενώσεις ή εταιρείες, στα οποία συνδυάζεται η εκπαίδευση-ενημέρωση με τη διασκέδαση. Τα συνέδρια υπηρετούν την ανάγκη της διαρκούς συνεχιζόμενης εκπαίδευσης των επιστημόνων και για το λόγο αυτό , υπάρχουν πολλές διευκολύνσεις για την παρακολούθησή τους , όπως εκπαιδευτικές άδειες και χρηματοδότηση , καθώς και μοριοδότηση και βεβαιώσεις συμμετοχής , για τον εμπλουτισμό του βιογραφικού τους σημειώματος.

2. Εμπορικά – Επαγγελματικά Συνέδρια.

Τα εμπορικά και επαγγελματικά συνέδρια αποτελούν παρεμφερείς δραστηριότητες, γι' αυτό και παρουσιάζονται στη βιβλιογραφία ως ενιαία κατηγορία, με μεγάλο ποσοστό αλληλοεπικάλυψης. Συνήθως οργανώνονται από εμπορικές και επαγγελματικές ενώσεις και φορείς και απευθύνονται σε ποικιλία πιθανών συμμετεχόντων. Επιδίωξη των διοργανωτών , που αντικατοπτρίζεται στο περιεχόμενο των συνεδρίων είναι, μεταξύ άλλων , η αύξηση της παραγωγικότητας, η αύξηση των κερδών, η διεύρυνση της αγοράς, η ανάλυση των νέων τάσεων, η πολύπλευρη ενημέρωση των συμμετεχόντων και η παρουσίαση νέων προϊόντων και υπηρεσιών των εταιριών που συμμετέχουν.

3. Πόλιτικά, Κομματικά και Κοινωνικά Συνέδρια

Πρόκειται για συνέδρια που διοργανώνουν πολιτικά κόμματα και ενώσεις, κομματικοί φορείς (π.χ. νεολαίες) και κοινωνικές ενώσεις (π.χ. εργατικές ενώσεις και γυναικείες οργανώσεις), με σκοπό τον απολογισμό του έργου τους και τη διαμόρφωση στρατηγικής, καθώς και συζήτηση πάνω σε θέματα λειτουργίας, οργάνωσης και ιδεολογίας. Για τη διοργάνωση τους είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν ξενοδοχεία και συνεδριακά κέντρα, πιο συχνή είναι όμως η χρήση σταδίων, πανεπιστημιακών αμφιθεάτρων και άλλων χώρων χαμηλού κόστους.

4. Συνέδρια διεθνών οργανώσεων και οργανισμών.

Πρόκειται για συνέδρια οργανώσεων ή οργανισμών, όπως της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού ή της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής. Οι οργανώσεις αυτές πραγματοποιούν τακτικές ή έκτακτες συναντήσεις των εκπροσώπων των κρατών-μελών τους, κατά τις οποίες αξιολογούν την πορεία τους, χαράσσουν πολιτική, προσαρμόζουν την πολιτική τους ανάλογα με τις διεθνείς συγκυρίες και εξελίξεις και, συνολικά, συντελούν στην εξέλιξη και ανάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας. Συχνά, αντί του όρου συνέδριο, χρησιμοποιούνται οι όροι διεθνής διάσκεψη ή συνδιάσκεψη.

Χαρακτηριστικά αυτών των συνεδρίων είναι το μεγάλο μέγεθος και η διοργάνωση από τις κρατικές υπηρεσίες του κράτους-μέλους του οργανισμού. Το κράτος-μέλος, ιδίως τα τελευταία χρόνια, αναλαμβάνει την πλήρη ευθύνη και φροντίδα διεξαγωγής του συνεδρίου, για δύο λόγους: πρώτον, λόγω του μεγέθους του εγχειρήματος και δεύτερον, λόγω της παρουσίας υψηλών προσκεκλημένων, με ιδιαίτερες απαιτήσεις ασφάλειας.

5. Συσκέψεις

Πρόκειται για συγκεντρώσεις υψηλόβαθμων στελεχών, ενός οργανισμού ή μιας επιχείρησης. Έχουν μικρή διάρκεια, έως δύο ημέρες, και συνήθως διενεργούνται σε πολυτελείς χώρους. Στις πολυεθνικές εταιρείες είναι συχνό φαινόμενο οι μμεγάλες μετακινήσεις των στελεχών, που γίνονται ακόμα και σε άλλη χώρα. Σκοπός των ευρειών αυτών συσκέψεων είναι η ανταλλαγή απόψεων, η ενημέρωση των συνέδρων και η λήψη σημαντικών αποφάσεων για την επιχείρηση. Οι συναντήσεις γίνονται σε ιδιαίτερα εξοπλισμένους χώρους,

με δυνατότητες πραγματοποίησης συνεχούς και πάσης φύσεως επικοινωνίας, με την επιχείρηση και τους πελάτες. Οι συνέδριοι μπορεί να αριθμούν από λίγες δεκάδες έως και εκατοντάδες άτομα, ενώ οι συσκέψεις συνδυάζονται με γεύματα εργασίας και πρόγραμμα ψυχαγωγίας. Η οργανωτική διαδικασία είναι ιδιαίτερα απαιτητική, ενώ οι προσεγμένες ποιοτικές λεπτομέρειες στοχεύουν στη μείωση της έντασης μεταξύ των συνέδρων, ώστε να διευκολυνθεί η λήψη σημαντικών αποφάσεων.

6. Σεμινάρια

Πρόκειται για εκπαιδευτικές συγκεντρώσεις, στις οποίες παρουσιάζονται εξειδικευμένα επιμορφωτικά θέματα. Στο σεμινάριο επιδιώκεται να αναπτυχθεί μια φιλική και οικογενειακή ατμόσφαιρα, που δημιουργεί τις προϋποθέσεις ανάπτυξης επαγγελματικού πνεύματος και στενών σχέσεων μεταξύ των συμμετεχόντων. Τα σεμινάρια είναι γεγονότα που αφορούν τόσο τον επιστημονικό όσο και τον επαγγελματικό κλάδο, στα οποία οι συμμετέχοντες συναντώνται σε συγκεκριμένο τόπο, χώρο και χρόνο, με σκοπό τη συμπληρωματική μόρφωση ή εξειδίκευση τους. Στον επιστημονικό κλάδο, ο διοργανωτής συχνά είναι μια επιστημονική ένωση (αλλά και μικρότεροι οργανισμοί, όπως μια κλινική, ένα εργαστήριο, μια πανεπιστημιακή έδρα κ.λπ.), που προσφέρεται να εκπαιδεύσει συγκεκριμένους επιστήμονες, πάνω σε θέματα στα οποία έχει υψηλή εξειδίκευση. Η συμμετοχή είναι συχνά με πληρωμή, ενώ τα σεμινάρια αυτό είναι δυνατόν και να επιδοτούνται. (Κραβαρίτης – Παπαγεωργίου 2007)

3.4 Τα Χαρακτηριστικά των Συνεδρίων

Με βάση τα παραπάνω, γίνεται κατανοητό ότι η διοργάνωση ενός συνεδρίου είναι μια ιδιαίτερα απαιτητική προσπάθεια, που χαρακτηρίζεται από επαγγελματισμό και εξειδίκευση. Σχηματικά, η πορεία διοργάνωσης ενός συνεδρίου στα βασικά της σημεία είναι η εξής:

Υπεύθυνος Συνεδρίου	Ενέργειες Υπευθύνου
Φορέας διοργάνωσης	Απόφαση διεξαγωγής συνεδρίου Εκλογή οργανωτικής Επιτροπής
Οργανωτική Επιτροπή	Επιλογή διοργανωτή
Διοργανωτής	Συνεργασία με την οργανωτική επιτροπή για καθορισμό του προγράμματος πριν το συνέδριο, κατά το συνέδριο και μετά το συνέδριο
Διοργανωτής	Τελικός Απολογισμός στο φορέα
Φορέας διοργάνωσης	Κλείσιμο συνεδρίου

Πηγή: Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007

Όσον αφορά την επιτυχία της διοργάνωσης, βασικά συστατικά στοιχεία αποτελούν:

- η επιλογή του τόπου διεξαγωγής του συνεδρίου και, δευτερευόντως, του χώρου διεξαγωγής,
- η ποιότητα του καταλύματος,
- οι δυνατότητες συνδυασμού παρακολούθησης των εργασιών του συνεδρίου και περιήγησης σε εξαιρετικούς χώρους, ευρισκόμενους κοντά στον τόπο διεξαγωγής,
- οι δραστηριότητες των συνοδών και
- οι αγορές, η επιμόρφωση και η κάλυψη τυχόν ειδικών αναγκών των συμμετεχόντων (όπως άθληση, ατομική περιποίηση κ.λπ.).

(Κραβαρίτης – Παπαγεωργίου 2007)

3.5 Η διάρκεια του συνεδρίου

Σύμφωνα με στοιχεία της ICCA, η μέση διάρκεια των συνεδρίων για το 2004 ήταν 4.2 ημέρες, ελαφρώς λιγότερες από το 2003 που ήταν 4.27 ημέρες. Πιο συγκεκριμένα, το 37,7% των συνεδρίων το 2004 είχε διάρκεια 3 ημέρες, ενώ το 19,8% είχε 6-8 ημέρες: θα πρέπει όμως να ληφθεί υπ' όψιν από το διοργανωτή ότι, επειδή οι εργασίες των συνεδρίων πραγματοποιούνται συνήθως κατά τις εργάσιμες ημέρες, ένας μεγάλος αριθμός συνέδρων θα παρατείνει τη διάρκεια του ταξιδιού του ή θα φροντίσει να ξεκινήσει νωρίτερα, αξιοποιώντας και το Σαββατοκύριακο. Αυτό, όπως είναι φυσικό, αυξάνει τόσο τη διάρκεια παραμονής τους συνεδριακού τουρίστα όσο και την τελική του δαπάνη.

(EOT- www.synedrio.gr)

3.6 Το μέγεθος του συνεδρίου

Δεν υπάρχει τυπικό μέγεθος για κάποιο συνέδριο. Το μέγεθος αποτελεί συνάρτηση πολλών παραμέτρων: της συχνότητας με την οποία ο φορέας διοργάνωσης του συνεδρίου διοργανώνει συνέδρια, του βαθμού ενδιαφέροντος του θέματος.

(Κραβαρίτης – Παπαγεωργίου 2007)

3.7 Η επιλογή του χρόνου διεξαγωγής του συνεδρίου

Η επιλογή του χρόνου διεξαγωγής του συνεδρίου είναι ιδιαίτερα σημαντική για την επιτυχία του. Η επιλογή γίνεται με βάση:

- τη δυνατότητα προσέλκυσης όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού συνέδρων, καθώς και
- το κόστος και τη διαθεσιμότητα των απαιτούμενων υπηρεσιών,

Για το λόγο αυτό, ο φορέας διοργάνωσης του συνεδρίου λαμβάνει υπ' όψιν:

- τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στον τόπο πραγματοποίησης του συνεδρίου,
- το βαθμό της επαγγελματικής απασχόλησης των υποψηφίων συνέδρων του φορέα για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο και το κόστος των αιτούμενων υπηρεσιών κατά τη συγκεκριμένη περίοδο.

Ο Σεπτέμβριος είναι ο κορυφαίος μήνας για τέτοια γεγονότα, ακολουθούμενος από τον Ιούνιο, ενώ οι χειμερινοί μήνες (Δεκέμβριος, Ιανουάριος και Φεβρουάριος) φαίνεται να είναι οι λιγότερο δημοφιλείς.

Όταν επιλέγονται θερινοί μήνες για διεξαγωγή συνεδρίου, τότε προτιμούνται προορισμοί που αφενός δεν έχουν ιδιαίτερα ζεστό κλίμα και αφετέρου προσφέρουν, παράλληλα με το συνέδριο, τη δυνατότητα για εναλλακτικές διακοπές, έστω και ολιγοήμερες. Τα παραπάνω επιδρούν σημαντικά στην απόφαση ενός συνέδρου να επιλέξει το συγκεκριμένο συνέδριο. Η δυνατότητα, λοιπόν, του συνεδριακού τουρισμού, να πραγματοποιείται σε χρόνο εκτός των περιόδων αιχμής, αποτελεί ένα σημαντικό συγκριτικό του πλεονέκτημα: ταυτόχρονα αποτελεί πρόκληση για τους προορισμούς, ώστε να καταστούν ελκυστικοί για το συνεδριακό τουρισμό, διευρύνοντας την τουριστική περίοδο και το συνολικό κύκλο εργασιών.

(Κραβαρίτης – Παπαγεωργίου 2007)

3.8 Η επιλογή του τόπου και του χώρου διεξαγωγής του συνεδρίου

Ο τόπος διεξαγωγής ενός συνεδρίου (χώρα και πόλη ή περιοχή) είναι συνήθως αρμοδιότητα του φορέα διοργάνωσης, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις αποφασίζεται μετά από συνεργασία της οργανωτικής επιτροπής με το διοργανωτή. Η επιλογή είναι μια σύνθετη και ιδιαίτερα απαιτητική διαδικασία, που λαμβάνει υπ' όψιν σειρά παραγόντων, όπως:

- η δομή και οργάνωση του φορέα διοργάνωσης
- το μέγεθος και οι ιδιαιτερότητες του συνεδρίου
- οι δυνατότητες του τόπου διεξαγωγής να φιλοξενήσει το συγκεκριμένο συνέδριο
- η προσβασιμότητα,
- οι ευκαιρίες για εκδρομές, πολιτιστικές εκδηλώσεις και διασκέδαση συνέδρων και συνοδών και
- τυχόν ειδικές συνθήκες.

Την επιλογή του χώρου διεξαγωγής, αυτή εξαρτάται από σειρά παραγόντων, βασικότεροι των οποίων είναι:

- το είδος και το μέγεθος του συνεδρίου,
- οι απαιτήσεις των διοργανωτών,
- οι ανάγκες της διοργάνωσης,
- οι διατιθέμενες λύσεις από τους παροχείς συνεδριακών χώρων και τα οικονομικά του συνεδρίου.

Οι χώροι διεξαγωγής ενός συνεδρίου είναι:

- τα ξενοδοχεία με συνεδριακές υποδομές,
- τα αυτόνομα συνεδριακά κέντρα,
- οι πανεπιστημιακοί χώροι (συνήθως αμφιθέατρα),
- οι δημοτικές αίθουσες,
- τα κέντρα εκπαίδευσης των διάφορων οργανισμών και
- άλλοι ασυνήθιστοι χώροι.

(Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007)

Κεφάλαιο 4^ο

Οργάνωση Συνεδρίων και η Αγορά του Συνεδριακού Τουρισμού

4.1 Η Απόφαση Διοργάνωσης ενός Συνεδρίου

Η απόφαση για τη διοργάνωση ενός συνεδρίου ανήκει σε έναν φορέα ή οργανισμό (σύλλογο, σωματείο ή οργάνωση), ο οποίος επιθυμεί μέσω του συνεδρίου να επιτύχει ενημέρωση, επιμόρφωση και επικοινωνία, τόσο των του όσο και ευρύτερων κοινωνικών, επαγγελματικών και άλλων ομάδων. Στην ανάλυση αυτού του μέρους ο φορέας αυτός θα ονομάζεται Φορέα οργάνωσης. Το διοικητικό συμβούλιο αυτού του οργανισμού, σταθμίζοντας μια σειρά παραγόντων, αποφασίζει να προχωρήσει στη διοργάνωση ενός συνεδρίου και εκλέγει μια ειδική επιτροπή, που ονομάζεται Οργανωτική Επιτροπή του συνεδρίου, στην οποία και αναθέτει την υλοποίηση της διοργάνωσης. Η οργανωτική επιτροπή επιλέγει έναν Επαγγελματία Διοργανωτή Συνεδρίων, στον οποίο αναθέτει, έναντι αμοιβής, τη διοργάνωση, κρατώντας τον έλεγχο και την εποπτεία του όλου εγχειρήματος .

Η οργανωτική επιτροπή είναι ο ενδιάμεσος μεταξύ του επαγγελματία διοργανωτή και του φορέα διοργάνωσης του συνεδρίου, αναφερόμενος διαρκώς σε αυτόν σε όλη τη διάρκεια αλλά και μετά την ολοκλήρωση του εγχειρήματος. Ο φορέας διοργάνωσης ναι υπεύθυνος τόσο για την επιλογή του χρόνου και του τόπου διοργάνωσης του συνεδρίου, όσο και για τις βασικές κατευθύνσεις, τις σχετικές με το περιεχόμενο του. Η εξειδίκευση του περιεχομένου και η σύνθεση του προγράμματος του συνεδρίου αποτελεί ευθύνη της οργανωτικής επιτροπής .

Ο επαγγελματίας διοργανωτής υλοποιεί τη διοργάνωση χρησιμοποιώντας μια σειρά επαγγελματιών, που συνολικά χαρακτηρίζονται ως Προμηθευτές και διαφοροποιούνται ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε διοργάνωσης. Επίσης υλοποιεί τις λεπτομέρειες του περιεχομένου του συνεδρίου, των τυχόν εκθεσιακών εκδηλώσεων κατά τη διάρκεια του, καθώς και θέματα μμετακίνησης, διαμονής και διατροφής των συνέδρων και των συνοδών, σύμφωνα με το σχεδιασμό και τις επιθυμίες της οργανωτικής επιτροπής. Έργο του διοργανωτή είναι η προσέλκυση, η κινητοποίηση και ο συντονιστής όλων των ενδιαφερομένων για το συνέδριο, που μπορεί να είναι πάρα πολλοί: οι σύνεδροι, τα συνοδά μέλη, οι χορηγοί, οι διάφορες εταιρείες που ενδιαφέρονται να χρησιμοποιήσουν την εκδήλωση για την προώθηση των

προϊόντων και των υπηρεσιών τους, οι ομιλητές και σειρά άλλων ομάδων ατόμων κατά περίπτωση. Το τελικά παραγόμενο προϊόν, το Συνέδριο, διατίθεται από τον διοργανωτή σε μια ετερόκλητη ομάδα ατόμων και επιχειρήσεων, που καλούνται συνολικά Αγοραστές. (Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007)

4.2 Αγορά Συνεδριακού Τουρισμού

Τα συνέδρια (και οι εκθέσεις) αποτελούν όντως έναν από τους δυναμικότερα αναπτυσσόμενους κλάδους του Τουρισμού. Ως αναπτυξιακή επιλογή και κατεύθυνση αναφέρονται πάντα τόσο από τους εκπροσώπους του Τουριστικού Τομέα όσο και από τις εκάστοτε πολιτικές ηγεσίες. Όμως, οι μεμονωμένες προσπάθειες ανάπτυξης των συνεδρίων και των εκθέσεων εκ μέρους του ιδιωτικού τομέα συνήθως δεν έχουν αντίστοιχη υποστήριξη από το δημόσιο τομέα, παρά τη ρητορική πλειοψηφία του τελευταίου για τη σημασία του κλάδου.

Η Ελλάδα συνολικά σαν τουριστικός προορισμός βρίσκεται τα τελευταία χρόνια ανάμεσα στους 15 σημαντικότερους στον κόσμο. Δυστυχώς, δεν επιτυγχάνει αντίστοιχη κατάταξη σαν συνεδριακός-εκθεσιακός προορισμός. Παρόλο που η χώρα μας ικανοποιεί σε μεγάλο βαθμό ορισμένες από τις βασικές προϋποθέσεις, όπως είναι οι κλιματικές συνθήκες και το μείγμα προϊόντος (ο Συνεδριακός Τουρισμός μπορεί να συνδυάσει αναψυχή, πολιτιστική δραστηριότητα κ.ά.), μέχρι σήμερα ο Ελληνικός Τουρισμός έχει εκμεταλλευτεί σε ένα μικρό ποσοστό τις δυνατότητες της χώρας ως συνεδριακού προορισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της IPK, το μερίδιο της Ελλάδας στην κατηγορία conference/congress/seminar είναι μικρότερο του 0,5% στις αγορές της Μεγάλης Βρετανίας, Γερμανίας, Ιταλίας, Ολλανδίας, Γαλλίας, Αυστρίας και Ελβετίας και μόνο στην αγορά της Σουηδίας φτάνουμε το 2%. Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία της ICCA, εκτιμάται ότι η Ελλάδα κατέχει περίπου το 1,9% της παγκόσμιας αγοράς, όταν μια πόλη - όχι χώρα- όπως η Βιέννη κατέχει μερίδιο πάνω από 2,5%. Γιατί συμβαίνει αυτό; Μας λείπουν οι υποδομές, είναι η συνήθης δικαιολογία, μας λείπει και το Marketing, θα μπορούσε να συμπληρώσει κάποιος. Όταν αναφερόμαστε στις υποδομές, αναφερόμαστε προφανώς τόσο σε συνεδριακά-εκθεσιακά κέντρα όσο και στις μεταφορές, με προφανή έμφαση και σχεδόν αποκλειστικότητα στις αερομεταφορές. (Βιβλιογραφία 8-Δρακόπουλος 2008)

4.3 Οι Υποδομές Συνεδριακού Τουρισμού στην Ελλάδα

Στα συνεδριακά-εκθεσιακά κέντρα μπερδύουν να διακρίνουν σε γενικές γραφές την εντός ξενοδοχείων υποδομή, που είναι επαρκής ποσοτικά και ποιοτικά, καθώς και την υποδομή σε αυτόνομα συνεδριακά-εκθεσιακά κέντρα, των οποίων η επάρκεια αποτελεί ερωτηματικό συνδεδεμένο άμεσα με τις συνθήκες που επικρατούν στη διεθνή ζήτηση. Αυτό το τελευταίο έχει να κάνει κυρίως με το μέγεθος αυτών των κέντρων. Για πολλά χρόνια υπάρχουν απόψεις που θεωρούν αναγκαία την ύπαρξη μεγάλων συνεδριακών κέντρων στη χώρα μας (δυναμικότητας για 10.000 συνέδρους και περισσότερους). Όμως, περισσότερο από το 90% των διεθνών συνεδρίων δε συγκεντρώνει πάνω από 2.000 συνέδρους. *Γιατί λοιπόν να στοχεύσουμε στο 7% της αγοράς και να ανταγωνιστούμε άλλα κέντρα που βρίσκονται σε πόλεις με εξαιρετικές αεροπορικές συνδέσεις και να μη δώσουμε έμφαση στο 93% της αγοράς, για το οποίο ήδη διαθέτουμε καλή κτιριακή υποδομή;*

Συνεπώς, δεν είναι θέμα κτιρίων, αλλά κυρίως αερομεταφορών και Μάρκετινγκ ή, καλύτερα, απουσίας Μάρκετινγκ για το συγκεκριμένο προϊόν. Η απουσία πολιτικής αερομεταφορών επηρεάζει προφανώς το σύνολο του τουριστικού τομέα, αλλά «πονάει» περισσότερο το συνεδριακό-εκθεσιακό κομμάτι. Εάν δεν προχωρήσουμε στο σχεδιασμό μιας πολιτικής μεταφορών που θα εξασφαλίζει απευθείας πτήσεις στους κύριους τουριστικούς προορισμούς μας, τότε είναι μάλλον βέβαιο ότι θα περιοριστούμε στην ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού μόνο στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη-Χαλκιδική. (Δρακόπουλος 2008)

4.4. Το Μάρκετινγκ του Ελληνικού Συνεδριακού Τουρισμού

Τα συνέδρια είναι και αυτά προϊόντα που πρέπει να τα προσεγγίσουμε με μια αυτοτελή πολιτική Μάρκετινγκ, όπου προφανώς θα περιλαμβάνεται η διαμόρφωση και η προώθησή τους. Το μάρκετινγκ του Συνεδριακού Τουρισμού μέχρι σήμερα εξαντλείται σε κάποιες άστοχες διαφημιστικές προσπάθειες χωρίς καμία προϊοντική υποστήριξη. Εξάλλου, η Ελλάδα είναι μία από τις λίγες τουριστικά προηγμένες χώρες που δε διαθέτει conventions bureau και μάλλον ευχαριστημένοι θα πρέπει να είμαστε με ότι έχει επιτευχθεί με τις λίγες αξιόλογες έως εξαιρετικές, πλην όμως μεμονωμένες και ασυντόνιστες, προσπάθειες του ιδιωτικού τομέα.

(Ηγουμενακης 1996)

Ο ΣΕΤΕ (Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων) έχει πολλές φορές τονίσει τη σημασία της ανάπτυξης του Συνεδριακού Τουρισμού. Στις μελέτες του για τη διαμόρφωση του χαρτοφυλακίου του ελληνικού τουριστικού προϊόντος αξιολόγησε θετικά την ελκυστικότητα και την ανταγωνιστικότητα του Συνεδριακού Τουρισμού και συνεχίζει να υποστηρίζει ότι απαιτείται μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την ανάπτυξή του. Αυτό που χρειάζεται είναι να αντιμετωπίσουμε το συνεδριακό προϊόν στο πλαίσιο της ανάπτυξης του χαρτοφυλακίου του Ελληνικού Τουρισμού και ενταγμένο σε μια λογική product management .

(Δρακόπουλος 2008)

4.5 Ο Ρόλος του Φορέα Οργάνωσης

Ο φορέας διοργάνωσης ενός συνεδρίου αποφασίζει την πραγμάτωση του και έχει την τελική ευθύνη για την επιτυχία του, άσχετα αν σε κάποιες φάσεις τη μεταβιβάζει σε εξουσιοδοτημένα όργανα, τα οποία συνεχώς οφείλει να εποπτεύει. Οι φορείς διακρίνονται με διάφορους τρόπους:

- ανάλογα με την υπόστασή τους, όπως χαρακτηρίζεται από τη νομική μορφή τους,
- ανάλογα με το χαρακτήρα και την εμβέλεια τους, εθνική ή διεθνή και
- ανάλογα με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους και τον επιχειρησιακό ή μη χαρακτήρα της λειτουργίας τους.

Ένας φορέας είναι δυνατόν να ανήκει σε περισσότερες από μια κατηγορίες. Διδακτικά, πάντως, οι φορείς διοργάνωσης ενός συνεδρίου συνηθίζεται να διακρίνονται σε κερδοσκοπικούς και μη. Οι πρώτοι μπορεί να είναι σύλλογοι, σωματεία, επιμελητήρια, κρατικοί και υπερκρατικοί οργανισμοί, κοινωφελείς οργανισμοί, επιστημονικές ενώσεις, επιστημονικά τμήματα, καθώς και διάφορες επαγγελματικές οργανώσεις και, όπως είναι φυσικό, οι εκδηλώσεις που πραγματοποιούν έχουν τον ανάλογο χαρακτήρα. Οι δεύτεροι είναι εταιρείες και επαγγελματικές ενώσεις, ο επιχειρησιακός χαρακτήρας των οποίων και οι συγκεκριμένες ανάγκες τους προδικάζουν και το είδος των εκδηλώσεων που πραγματοποιούν και που είναι καθαρά ενδοεπιχειρησιακού χαρακτήρα. Από την άλλη πλευρά, ο σκοπός ενός συνεδρίου μπορεί να ανήκει σε μια ή περισσότερες από τις παρακάτω βασικές κατηγορίες:

- επιστημονικός,

- εκπαιδευτικός-επιμορφωτικός.
- ενημερωτικός και
- εμπορικός.

Με βάση τη διάκριση αυτή, τα συνέδρια μπορούν ευρέως να διακριθούν σε

- επιστημονικό,
- επαγγελματικά (περιλαμβάνονται τα συνδικαλιστικά) και
- εμπορικά.

Και σε αυτήν τη διάκριση, φυσικά, είναι προφανές ότι ο σκοπός ενός συνεδρίου μπορεί να είναι μεικτός: πράγματι, ένα εμπορικό, για παράδειγμα, συνέδριο μπορεί να στοχεύει ταυτόχρονα σε προβολή προϊόντων και πωλήσεις (εμπορικός σκοπός) αλλά και να επιδιώκει την ενημέρωση των συνέδρων (ενημερωτικός-επιμορφωτικός σκοπός) σε νέες τεχνικές πωλήσεων.

(Κραβαρίτης Παπαγεωγίου 2007)

4.6 Ο Ρόλος της Οργανωτικής Επιτροπής

Ο φορέας διοργάνωσης του συνεδρίου, εκλέγει μια επιτροπή, στην οποία αναθέτει την οργάνωση του. Στην επιτροπή αυτή, που ονομάζεται Οργανωτική Επιτροπή, ορίζεται Πρόεδρος, Γραμματέας, Ταμίας και μέλη. Μπορεί να υπάρχουν ένας ή περισσότεροι Αντιπρόεδροι, όπως και Ειδικοί Γραμματείς, ανάλογα με το μέγεθος της διοργάνωσης. Η οργανωτική επιτροπή συγκροτείται από μέλη του οργανισμού, που θεωρούνται ικανά να φέρουν εις πέρας το σημαντικό αυτό έργο: μεταξύ τους, πάντως, ο ρόλος του προέδρου είναι συνήθως καταλυτικός.

Η οργανωτική επιτροπή εξουσιοδοτείται από το φορέα διοργάνωσης του συνεδρίου να συνάψει συμφωνίες με εξειδικευμένους επαγγελματίες διοργανωτών τέτοιων εκδηλώσεων και να πράξει ότι απαιτείται, ώστε να επιτύχει η οργάνωση του συνεδρίου. Η επιλογή επαγγελματία είναι η πλέον συνήθης πρακτική: για μικρά πάντως συνέδρια, χωρίς ιδιαίτερες απαιτήσεις, είναι δυνατόν να γίνει προσπάθεια διοργάνωσης εκ των ενόντων, μέσω της οργανωτικής επιτροπής. Μολονότι η προσπάθεια αυτή μπορεί να είναι (σε κάποιες περιπτώσεις) επιτυχής, αυτό δεν μπορεί να έχει εφαρμογή σε μεσαίου και μεγάλου μεγέθους συνέδρια.

Έργο της οργανωτικής επιτροπής είναι η επιλογή της Επιστημονικής Επιτροπής του συνεδρίου, η οποία είναι επιφορτισμένη με την κατάρτιση τόσο του επιστημονικού προγράμματος του συνεδρίου, όσο και των εργασιών-μελετών που θα παρουσιασθούν κατά τη διάρκεια του. Πρόεδρος της επιτροπής αυτής είναι

συνήθως κάποιο μέλος της οργανωτικής επιτροπής, ώστε να εξασφαλίζεται η καλή επικοινωνία των δύο φορέων. Η επιστημονική επιτροπή, ανάλογα με τις ανάγκες, πλαισιώνεται από υποεπιτροπές, όπως η επιτροπή εγκρίσεως εργασιών, απονομής βραβείων κ.λπ. Η αρτιότητα του επιστημονικού- επιμορφωτικού προγράμματος και η επιλογή εργασιών υψηλού επιπέδου αποτελούν σημαντικούς παράγοντες επιτυχίας ενός συνεδρίου.

Η οικονομική κάλυψη ενός συνεδρίου είναι ποικίλη: μπορεί να είναι από ίδια κεφάλαια, από χορηγίες, από τη συμμετοχή των συνέδρων, από πωλήσεις και από πολλές άλλες πηγές. Στο τέλος του συνεδρίου η οργανωτική επιτροπή υποχρεούται να συντάξει οικονομικό και οργανωτικό απολογισμό, τον οποίο και υποβάλλει στο φορέα διοργάνωσης του συνεδρίου. (Κραβαρίτης Παπαγεωγίου 2007)

4.7 Οι Διοργανωτές Συνεδρίων

Τη διοργάνωση ενός συνεδρίου συνήθως αναλαμβάνουν επαγγελματίες διοργανωτές, που ταυτόχρονα αναλαμβάνουν και τη συνολική ευθύνη για την ομαλή και επιτυχή έκβαση των εργασιών του. Η διοργάνωση, πάντως, ανάλογα με το μέγεθος, τις ανάγκες και τις οικονομικές δυνατότητες της εκδήλωσης, μπορεί να γίνει:

- από την ίδια την οργανωτική επιτροπή του συνεδρίου.
- από τα συνεδριακά τμήματα των συνεδριακών κέντρων ή των μεγάλων ξενοδοχειακών επιχειρήσεων,
- από τμήματα μεγάλων ταξιδιωτικών οργανισμών, που ειδικεύονται σε οργάνωση συνεδριακών εκδηλώσεων και
- από επαγγελματίες διοργανωτές συνεδρίων. (Κραβαρίτης Παπαγεωγίου 2007)

4.8 Προμηθευτές Συνεδριακών Υπηρεσιών

Οι προμηθευτές παρέχουν σειρά υπηρεσιών, που σκοπό έχουν την άρτια διοργάνωση μιας συνεδριακής εκδήλωσης και καλύπτουν όλες τις πτυχές του γεγονότος: τη μετακίνηση, τη διαμονή, τους χώρους, τις κατασκευές, τον εξοπλισμό των αιθουσών και των χώρων, τη διατροφή και τη διασκέδαση και ψυχαγωγία των συνέδρων και των λοιπών συμμετεχόντων στην εκδήλωση. Αυτές ακριβώς τις

υπηρεσίες χρησιμοποιεί και συντονίζει ο διοργανωτής, για την άρτια οργάνωση της συγκεκριμένης εκδήλωσης. Πιο αναλυτικά:

Αεροπορικές εταιρίες, αεροδρόμια και εταιρίες μεταφοράς και μετακίνησης των συνέδρων: Η μετακίνηση των συνέδρων, από και προς τον τόπο διεξαγωγής του συνεδρίου, αλλά και η μετακίνηση τους εντός του τόπου προορισμού, αποτελούν πολύ σημαντικές υπηρεσίες για την επιτυχία της συνεδριακής εκδήλωσης. Σχετικά με την *αεροπορική μετακίνηση*, οι υπηρεσίες αυτές αφορούν:

- τη συχνότητα των πτήσεων προς τον προορισμό.
- την ύπαρξη ικανοποιητικών συνεχόμενων πτήσεων προς τον προορισμό,
- τη διαθεσιμότητα των απαιτούμενων αεροπορικών θέσεων,
- τη δυνατότητα εξασφάλισης αναβάθμισης της θέσης στο αεροπλάνο και
- το επίπεδο των ναύλων.

Σχετικά με την παροχή υπηρεσιών των αεροδρομίων, αυτές κυρίως αφορούν:

- την απόσταση από την πόλη και την εύκολη πρόσβαση στον τόπο διαμονής.
- την ασφάλεια,
- τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων,
- την εξυπηρέτηση στην παραλαβή των αποσκευών και
- το φιλικό και εξυπηρετικό προσωπικό

Σχετικό με τις εταιρίες μεταφοράς και μετακίνησης των συνέδρων εντός του προορισμού (εταιρίες τουριστικών λεωφορείων, ταξί, ενοικιαζόμενα αυτοκίνητα, λιμουζίνες, κ.λπ.), οι παρεχόμενες υπηρεσίες αφορούν κυρίως τις μετακινήσεις από το αεροδρόμιο στο ξενοδοχείο και αντίστροφα, την πραγματοποίηση ξεναγήσεων και μονοήμερων εκδρομών και τις όποιες άλλες μετακινήσεις. Τα επιλεγέντα μέσα θα πρέπει να είναι εξοπλισμένα με όλες τις σύγχρονες ανέσεις και επανδρωμένα με ικανούς επαγγελματίες.

Ξενοδοχεία και άλλοι χώροι διαμονής των συνέδρων: Η διαμονή, αποτελεί ένα σημαντικό όσο και απαραίτητο παράγοντα στην οργάνωση των συνεδρίων. Η σχέση των υπηρεσιών διαμονής με τη διοργάνωση των συνεδρίων είναι σχέση αλληλεπίδρασης, αφού:

- Ένα κατάλυμα μπορεί ταυτόχρονα να είναι και συνεδριακός χώρος: στην περίπτωση αυτή οι σύνεδροι διευκολύνονται ιδιαίτερα, αφού δεν

απαιτείται μετακίνηση, ενώ ελαχιστοποιείται και ο χρόνος προσέλευσης στις συνεδριακές αίθουσες.

- Η επιλογή καταλυμάτων διαφόρων κατηγοριών σε κοντινή απόσταση από το συνεδριακό χώρο είναι αναγκαιότητα: με τον τρόπο αυτό, ο σύνοδος έχει τη δυνατότητα επιλογής καταλύματος προσιτού κόστους.
- Συνεδριακό κατάλυμα δεν σημαίνει πάντοτε ξενοδοχείο: θα μπορούσε να είναι επίσης ένα κρουαζιερόπλοιο, ένας πύργος, κάποιες ιδιαίτερες ή παραδοσιακές οικίες, ακόμη και ενοικιαζόμενα δωμάτια.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, τα ξενοδοχεία ήταν και παραμένουν τα καταλύματα εκλογής για το συνέδριο και τα συνοδά πρόσωπα, αφού παρέχουν υψηλό επίπεδο υπηρεσιών και ανταποκρίνονται πλήρως στις ιδιαίτερες απαιτήσεις των μετεχόντων σε μια συνεδριακή εκδήλωση.

Συνεδριακοί χώροι: Η επιλογή του χώρου διεξαγωγής εξαρτάται από διάφορους παράγοντες: ένα επαγγελματικό συνέδριο μέσου μεγέθους, λ.χ. 300 ατόμων, μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ξενοδοχείο αντί για συνεδριακό κέντρο, αφού το κόστος μετατροπής μίας αίθουσας του πρώτου μπορεί να είναι πιο οικονομική λύση από τη μετατροπή μιας αίθουσας του δεύτερου. Για την πραγματοποίηση ενός φοιτητικού συνεδρίου, μπορεί να επιλεγεί από το διοργανωτή ένα ξενοδοχείο 3 ή 4 αστέρων ή ένας πανεπιστημιακός χώρος, ενώ για ένα ιατρικό ή επιχειρηματικό συνέδριο επιβάλλεται να επιλεγεί ένα ξενοδοχείο πολυτελείας με συνεδριακή υποδομή, ένα συνεδριακό κέντρο ή ακόμη και ένα κρουαζιερόπλοιο. Όπως είναι φυσικό, κάθε περίπτωση αντιμετωπίζεται σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της και τις απαιτήσεις των διοργανωτών.

Οι χώροι στους οποίους πραγματοποιούνται τα συνέδρια είναι, κατά κύριο λόγο:

- τα αυτόνομα συνεδριακά κέντρα,
- τα ξενοδοχεία με συνεδριακές υποδομές,
- οι πανεπιστημιακοί χώροι (συνήθως αμφιθέατρα),
- οι δημοτικές αίθουσες,
- τα κέντρα εκπαίδευσης διαφόρων οργανισμών και
- άλλοι ασυνήθεις και ιδιαίτεροι χώροι (όπως κρουαζιερόπλοια, πύργοι κ.λπ.).

Εικόνα 6- Συνεδριακός Χώρος
Ξενοδοχείου (2)

Εικόνα 7- Συνεδριακός Χώρος
Πανεπιστημίου Μακεδονίας (2)

Πηγή : [Google](#)

Επισιτικές Επιχειρήσεις : Η επιλογή της επιχείρησης παροχής επισιτιστικών υπηρεσιών εξαρτάται κυρίως από το χώρο διεξαγωγής του συνεδρίου. Όταν μια συνεδριακή εκδήλωση πραγματοποιείται σε ξενοδοχειακούς χώρους, τον επισιτισμό αναλαμβάνει συνήθως το ίδιο το ξενοδοχείο με το επισιτιστικό του τμήμα.

(Λαζανά 2003)

Κεφάλαιο 5^ο

Χώροι Διεξαγωγής Συνεδρίων – Συνεδριακοί Χώροι

5.1 Συνεδριακές Αίθουσες & Χώροι Υποδοχής

Οι συνεδριακοί χώροι πρέπει να καλύπτουν τις ανάγκες του συνεδρίου στο μέγιστο δυνατό βαθμό και με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Οι ανάγκες αυτές αφορούν την ανάπτυξη:

- χώρων συνεδριάσεων (συσκέψεων, διαλέξεων, ομιλιών κ.λπ.),
- χώρων διαλείμματος και γραμματείας ("φουαγιέ").
- χώρων εκθέσεων
- χώρων συνεστιάσεων (δεξιώσεων, συγκεντρώσεων κ.λπ.).

Όλοι οι παροχές συνεδριακών προσπαθούν να διαμορφώνουν σειρά τέτοιων ευέλικτων χώρων, ώστε να καθιστούν το προϊόν τους ελκυστικότερο για τη συνεδριακή αγορά.

Ο επαγγελματίας διοργανωτής συνεδρίων οφείλει να καταγράφει και να αξιολογεί διαρκώς τους διαθέσιμους συνεδριακούς χώρους, για να έχει σαφή αντίληψη για τις δυνατότητες που έχουν, ώστε να εξυπηρετήσουν τις ανάγκες των διαφόρων συνεδρίων, ανάλογα πάντα με το μέγεθος και τις ιδιαιτερότητες τους και θα πρέπει να γνωρίζει καλά και τη δυνατότητα προσαρμογής των διαφόρων αιθουσών και των λοιπών χώρων που προσφέρουν οι διάφοροι παροχείς συνεδριακών χώρων με τον τρόπο αυτό, είναι σε θέση να δώσει τις κατάλληλες πληροφορίες και συμβουλές στο φορέα διοργάνωσης του συνεδρίου, για να ρυθμισθεί ανάλογα και το πρόγραμμα του συνεδρίου. Για κάθε συνέδριο, λοιπόν, πρέπει να προσδιορίζεται:

- Ο αριθμός των αιθουσών.
- Η χωρητικότητα των αιθουσών.

- Η δυνατότητα ανάπτυξης χώρων γραμματείας, για την υποδοχή, εγγραφή και εν γένει εξυπηρέτηση των συνέδρων, που επεκτείνονται ανάλογα με τις ανάγκες.
- Η δυνατότητα ύπαρξης ειδικών (μικρότερων) χωρών για συσκέψεις, προετοιμασία προβολών, αποθηκεύσεις υλικού και άλλες δραστηριότητες, ανάλογα με τις συνεδριακές ανάγκες.

Συνήθως η κύρια αίθουσα συνεδριάσεων διαθέτει σταθερή διάταξη καθισμάτων και μόνιμες ηχητικές και οπτικοακουστικές εγκαταστάσεις (βίντεο, προβολείς, αυτόματη μετάφραση κ.λπ.). Στις μέρες μας θεωρείται ότι κάθε αίθουσα, πρέπει να έχει δυνατότητα προσαρμογής, ώστε να εξυπηρετεί όλα τα είδη δραστηριοτήτων και δηλώσεων.

Ανεξάρτητα, πάντως, από το κόστος, που αφορά την κατασκευή και τον εξοπλισμό ενός συνεδριακού χώρου, ειδικά για τα ξενοδοχεία ισχύει ότι ο συνεδριακός χώρος δεν πρέπει να αποστερεί τη μονάδα από ανάπτυξη άλλων τμημάτων και δραστηριοτήτων. Οι συνεδριακοί χώροι ενός ξενοδοχείου, άσχετα με το εάν διαθέτουν μόνιμη εγκατάσταση ή όχι, θα πρέπει να τηρούν βασικές κατασκευαστικές αρχές:

- Σωστή ένταξη των αιθουσών στην υπόλοιπη ξενοδοχειακή εγκατάσταση.
- Ύπαρξη βεστιάριων, τουαλετών και προθαλάμου, για δημιουργία γραφείου υποδοχής ή και εγγραφής των συνέδρων.
- Δημιουργία χώρου υποδοχής (φουαγιέ), που να μπορεί να λειτουργήσει ως:
 - ο χώρος συγκέντρωσης και αναμονής.
 - ο χώρος σερβιρίσματος καφέ και αναψυκτικών και
 - ο χώρος πρόσβασης προς τις συνεδριακές αίθουσες και τον εκθεσιακό χώρο.
- Εύκολη και γρήγορη αποχώρηση από τις συνεδριακές αίθουσες, με τη δημιουργία των κατάλληλων εισόδων-εξόδων και διαδρόμων.
- Πρόβλεψη για σύστημα κλιματισμού και εξαερισμού του χώρου.

- Πυροπροστασία υψηλών προδιαγραφών.
- Κατάλληλη και σύγχρονη διακόσμηση.
- Σωστή επιλογή του μόνιμου και κινητού εξοπλισμού, καθώς και της επίπλωσης.
- Δυνατότητα αυξομείωσης του χώρου σε εμβαδόν, αλλά και εναλλαγής της χρήσης του. (Κραβαριτης Παπαγεωργίου 2007)

5.2 Εκθεσιακοί Χώροι

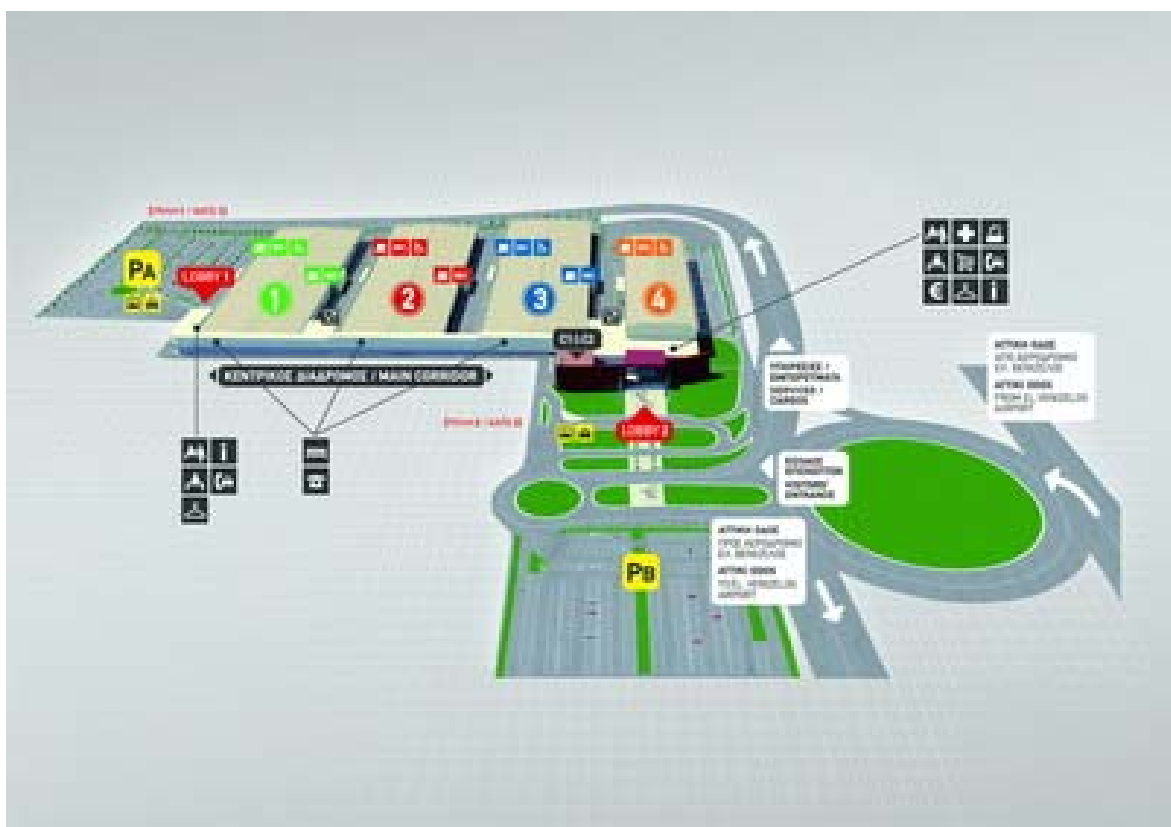
Σε περίπτωση που το συνέδριο περιλαμβάνει και έκθεση προϊόντων, αυτή θα πρέπει να γίνει σε χώρο κοντά στη συνεδριακή αίθουσα, με ευχερή πρόσβαση τόσο από αυτήν όσο και από το χώρο υποδοχής και εγγραφής των συνέδρων. Ο διοργανωτής οφείλει να γνωρίζει τις δυνατότητες αυτού του χώρου και συγκεκριμένα:

- τις διαστάσεις, την επιφάνεια αλλά και τον όγκο του,
- το φορτίο που μπορεί να δεχθεί το πάτωμα, κάτι που θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό όταν η έκθεση αφορά βαριά αντικείμενα (μηχανήματα, αυτοκίνητα κ.λπ.),
- τη δυνατότητα της χρήσης μέρους μόνον του αρχικώς διατιθέμενου χώρου, που επιτυγχάνεται με διακριτικό διαχωρισμό μέσω κινητών χωρισμάτων,
- διάφορες παροχές, όπως τηλεφωνική σύνδεση, σύνδεση με το Διαδίκτυο, διανομείς ηλεκτρικής ενέργειας, επαρκή φωτισμό, κλιματισμό κ.λπ.

Τα αυτόνομα συνεδριακά κέντρα έχουν, από την κατασκευή τους, προβλέψει χώρους για την ανάπτυξη εκθέσεων, ανάλογα φυσικά και με το μέγεθος του συνεδριακού κέντρου. Τα περισσότερα ξενοδοχεία έχουν περιορισμένες δυνατότητες σε αυτόν τον τομέα, προσπαθούν όμως πάντοτε να κάνουν τις απαραίτητες διευθετήσεις ώστε, παράλληλα με τη συνεδριακή εκδήλωση, να είναι δυνατόν να φιλοξενηθούν και εκθέσεις, αφού αυτές αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων. Για την καλύτερη δυνατή διοργάνωση μιας έκθεσης, ο διοργανωτής του συνεδρίου συνεργάζεται στενά με τους εκθέτες, τους οποίους έχει επακριβώς ενημερώσει για τις διαστάσεις και τις δυνατότητες

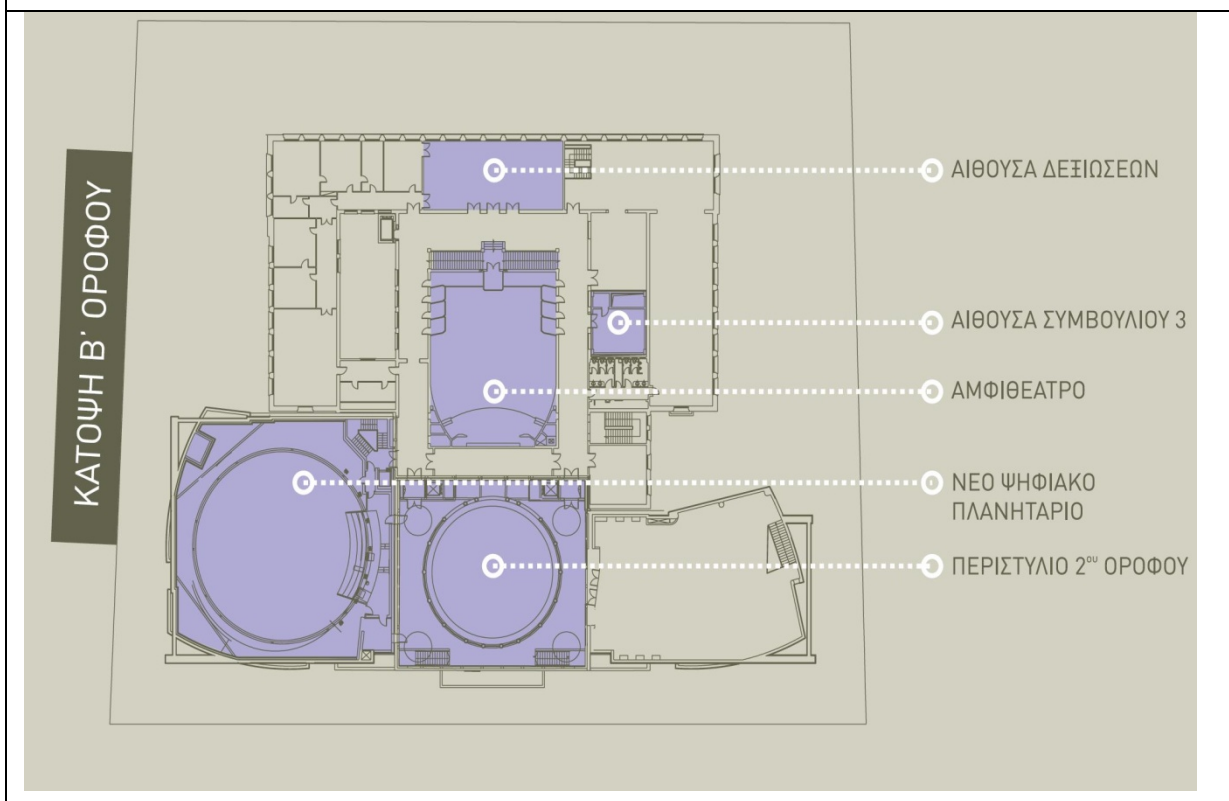
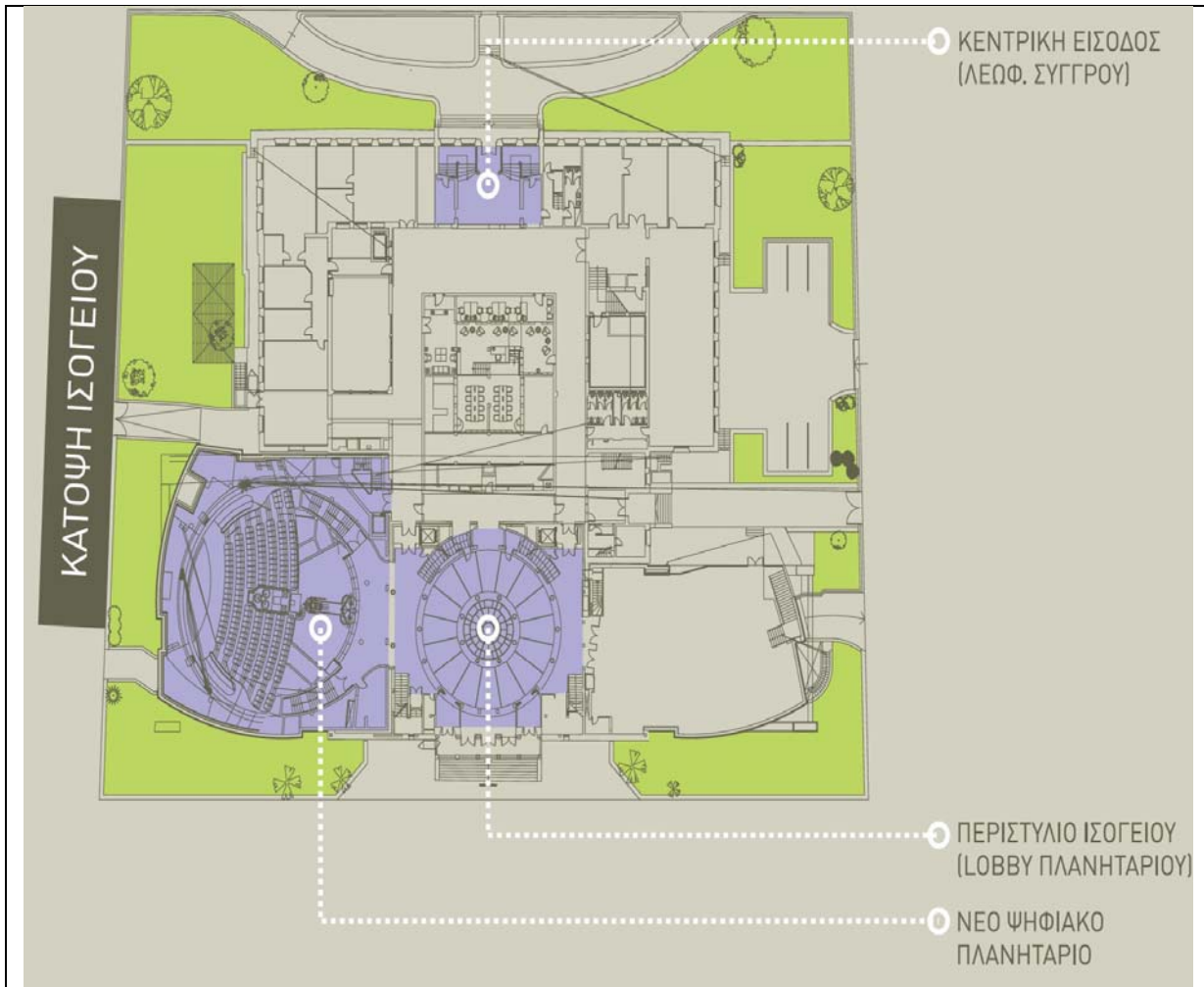
του εκθεσιακού χώρου. Εάν δεν καλύπτονται οι ανάγκες των εκθετών, τους προτείνονται εναλλακτικές λύσεις σε εφαιπόμενους χώρους, υπαίθριους ή στεγαζόμενους. Φυσικά, επιθυμητό από όλους είναι, οι δραστηριότητες που σχετίζονται με ένα συνέδριο να είναι κάτω από μία ενιαία "στέγη". Ο διοργανωτής, επίσης, συνεργάζεται και με διακοσμητές, που διαμορφώνουν και κοσμούν κατάλληλα το χώρο, ώστε να εκπληρώνει τις συγκεκριμένες απαιτήσεις. Ταυτόχρονα, καθορίζει τη συνολική διάρκεια χρήσεως των εκθεσιακών χώρων, καθώς και λεπτομέρειες σχετικά με την προσπέλαση των συνέδρων σε αυτούς, μέσω διαδρομής που θα έχει κατάλληλα σημειωθεί.

Στους επισκέπτες, για την καλύτερη ενημέρωση και εξυπηρέτηση τους, χορηγείται σχεδιάγραμμα με τους χώρους αριθμημένους και πίνακας με το όνομα του εκθέτη και τον αριθμό του περιπτέρου. (Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007)

Εικόνα 8- Κάτοψη Εκθεσιακού – Συνεδριακού Χώρου (3)

Πηγή : <http://www.leaderexpo.gr/el/node/484>

Εικόνα 9- Κάτοψη χώρου Ευγενείδιου Ιδρύματος (4)

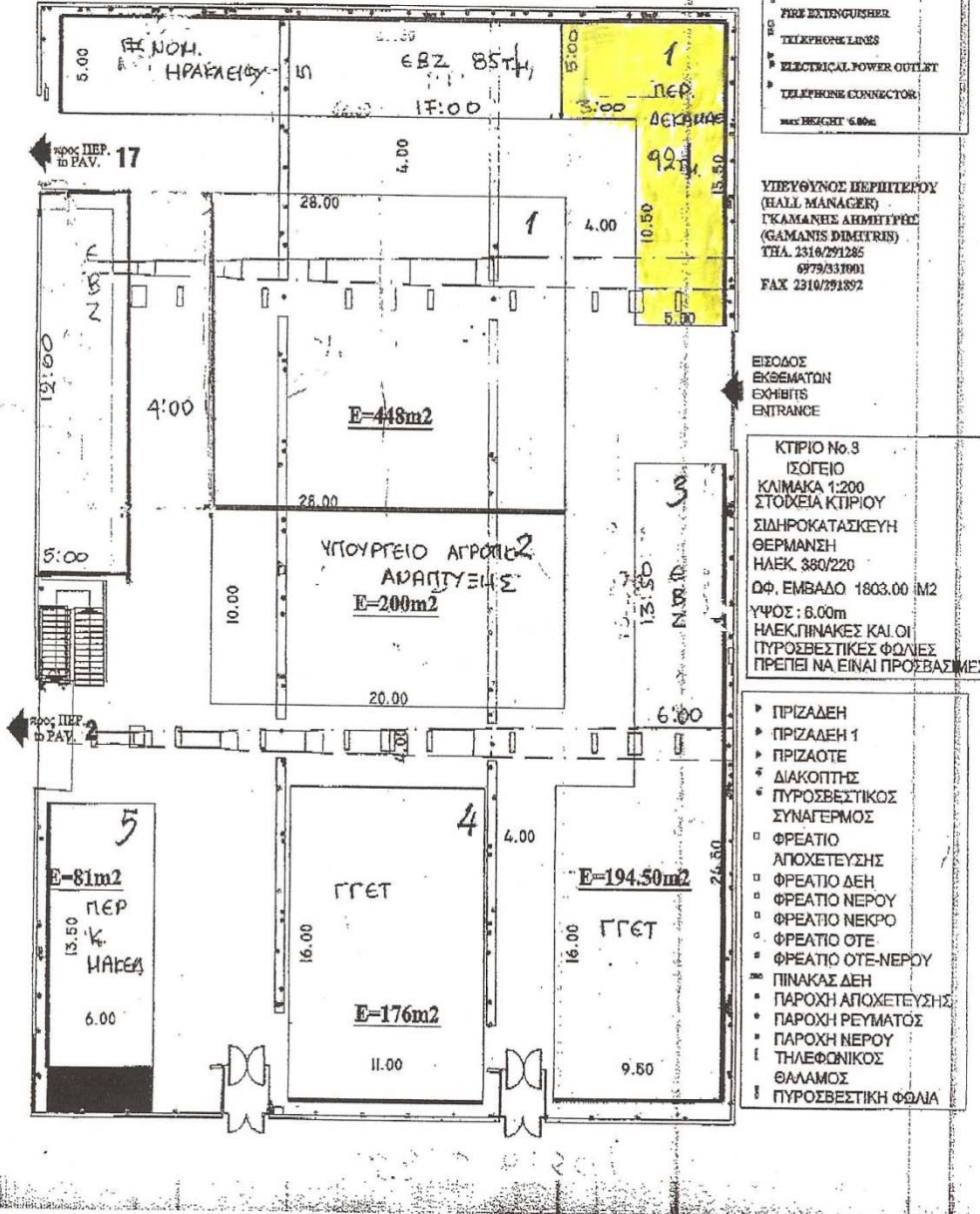
Πηγή : www.eugenfound.edu.gr

HELEXPO 74η ΔΕΘ

5-13/09/2009

ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ 3 PAVILION
ΙΣΟΓΕΙΟ 3 GROUND FLOOR

ΚΑΙΜΑΚΑ 1:200
SCALE

Εικόνα 10- Σχεδιάγραμμα Έκθεσης Helexpo (5)

Πηγή : http://www.eydamth.gr/CMS/lib/articles/ArticleID_345/Katopsi_PeripteroDETHNo74.jpg

5.3 Χώροι Συνεδριάσεως

Οι χώροι συνεστιάσεων μπορεί να είναι είτε οι ίδιες οι συνεδριακές αίθουσες, μετά από κατάλληλη διαμόρφωση, είτε γειτονικοί μόνιμοι χώροι. Η ύπαρξη πίστας χορού, ιδιαίτερα σε αίθουσες που είναι στρωμένες με μοκέτα, προφανώς είναι απαραίτητη. Οι συναρμολογούμενες πίστες αποτελούνται από κομμάτια πλακών, που συνδέονται εύκολα και δεν καταλαμβάνουν μεγάλο χώρο στην αποθήκευσή τους. Τα τραπέζια που συνήθως χρησιμοποιούνται είναι κυκλικά, τόσο για εκδήλωση καθημένων όσο και για μπουφέ. Για την έκθεση των εδεσμάτων σε μπουφέ χρησιμοποιούνται επιμήκη τραπέζια, με πρόβλεψη "ροής" των συνέδρων, για την καλύτερη εξυπηρέτησή τους.

Εικόνα 11- Χώρος Συνεδρίασης Ξενοδοχείου (6)

Εικόνα 12- Χώρος Συνεδρίασης Casino Club Loutraki (2)

Πηγή : http://www.zeus.gr/store//images/hotels/56/conference/155_candia_maris-Banqueting..jpg

Google

Εικόνα 13- Χώρος Συνεδρίασης Casino Club Loutraki (2)

Πηγή : Google

Εικόνα 14- Χώρος Συνεδρίασης Ξενοδοχείου (7)

Πηγή : www.saintjohn.gr

Εικόνα 15- Χώρος Συνεδρίασης Ξενοδοχείου (8)

Πηγή : www.poseidonhotel.gr

Εικόνα 16- Χώρος Συνεδρίασης Ξενοδοχείου (8)

Πηγή : www.poseidonhotel.gr

5.4 Διαρρύθμιση και Διάταξη των Χώρων

Ο προγραμματισμός των συνεδριακών δραστηριοτήτων, συνήθως, καθορίζεται από τον αριθμό των διατιθεμένων αιθουσών. Η κάθε αίθουσα είναι κατάλληλα διαμορφωμένη, ώστε να μπορεί να λειτουργεί μεμονωμένα, αλλά και να ενώνεται με τις υπόλοιπες, εάν απαιτείται: αυτή η διαμόρφωση των αιθουσών συμβάλλει ώστε το συνεδριακό κέντρο ή το ξενοδοχείο να μπορεί να ελίσσεται κατά περίπτωση. Με τον τρόπο αυτό, το ξενοδοχείο οργανώνει είτε πολλές μικρές εκδηλώσεις σε πολλές αίθουσες, αξιοποιώντας κάποιες από αυτές (ή όλες) συγχρόνως, είτε πραγματοποιεί μια κεντρική εκδήλωση σε μια μεγάλη (ενιαία) αίθουσα. Μία μεγάλη αίθουσα, με κατάλληλα διαχωριστικά και καλή ηχομόνωση, πρέπει να μπορεί να διαιρεθεί σε μικρότερες, ώστε να εξυπηρετήσει περισσότερα μικρότερα και εκδηλώσεις. Πρέπει να μπορεί επίσης να φιλοξενήσει και συνέδρια που συνδυάζονται με εκθέσεις, όπως τα ιατρικά, οπότε απαιτείται άλλη διαίρεση της αίθουσας, ώστε να διατίθεται χώρος τόσο για το συνέδριο όσο και για την έκθεση.

Γενικά, οι συνεδριακοί χώροι είναι με τέτοιο τρόπο κατασκευασμένοι, ώστε να μπορούν να εξυπηρετούν διαφόρων ειδών εκδηλώσεις. Για το λόγο αυτό, σπάνια διαθέτουν αμφιθεατρικό σχήμα, αφού κάτι τέτοιο θα καθιστούσε αδύνατη τη διοργάνωση μιας άλλου είδους εκδήλωσης πλην της συνεδριακής και, άρα, θα αποτελούσε μείζονα περιορισμό για την επιχείρηση. Σπάνια επίσης διαθέτουν υπερυψωμένα μέρη.

Οι χώροι, λοιπόν, είναι επίπεδοι, με δυνατότητα επιλογής διαφορετικών διατάξεων καθισμάτων και τραπέζιων, ανάλογα με τις ανάγκες του συνεδρίου. Κάθε διάταξη εξαρτάται από το μέγεθος, το είδος και τις ανάγκες του συνεδρίου, σε συνδυασμό με το μέγεθος της διατιθέμενης αίθουσας. Κατά τη διαμόρφωση μιας αίθουσας απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή, ώστε αφενός ο χώρος να είναι λειτουργικός και αφετέρου να διασφαλίζεται η σωστή και εύκολη μετακίνηση των συμμετεχόντων. Παραδείγματα διάταξης των διατιθέμενων αιθουσών με καθίσματα και τραπέζια παρουσιάζονται στη συνέχεια. (Κραβαρίτης Παπαγεωγίου 2007)

5.5 Διευθέτηση χώρων με καθίσματα

Η διευθέτηση του συνεδριακού χώρου με καθίσματα (καρέκλες, αλλά και καρεκλο- πολυθρόνες ή πολυθρόνες) εξαρτάται από το μέγεθος, το είδος και το πρόγραμμα του συνεδρίου, σε συνδυασμό με το μέγεθος της διατιθέμενης αίθουσας. Τα καθίσματα χρησιμοποιούνται τόσο όταν οι σύνεδροι είναι πολλοί, γιατί εξοικονομούν χώρο, όσο και όταν ο χώρος είναι μικρός, γιατί δημιουργούν πιο οικεία και ζεστή ατμόσφαιρα.

Οι βασικές διατάξεις, που θα περιγραφούν στη συνέχεια, είναι γνωστές σαν διατάξεις θεατρικού τύπου ή διατάξεις ακροατηρίου. Σε αυτές τις διατάξεις πρέπει να δημιουργούνται διάδρομοι προσπέλασης: όταν φιλοξενούνται πάνω από 400 σύνεδροι, οι διάδρομοι θα πρέπει να έχουν πλάτος περί τα δύο μέτρα, ενώ για λιγότερους από 400 συνέδρους επαρκεί το ενάμισι μέτρο. Ακόμα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν ότι:

- Η απόσταση μεταξύ διπλανών καθισμάτων πρέπει να είναι τουλάχιστον 5 cm. Είναι ευνόητο ότι όταν χρησιμοποιούνται καρεκλο-πολυθρόνες ή πολυθρόνες, το διάστημα θα πρέπει να φθάνει τα 10 cm.
- Η απόσταση ενός καθίσματος από το μπροστινό του πρέπει να είναι 85cm, από κέντρο σε κέντρο καθίσματος.
- Η πρώτη σειρά καθισμάτων πρέπει να απέχει τουλάχιστον 1,80 m από την

μπροστινή πλευρά της εξέδρας ή την πλευρά του τραπεζιού των "επικεφαλής".

Εκτός από τις διατάξεις κλασικού θεατρικού τύπου, όπου τα καθίσματα τοποθετούνται σε ευθεία, υπάρχουν και παραλλαγές τύπων, όπως:

- ο ημικυκλικός,
- ο κυκλικός και
- ο σχήματος V.

Ανάλυση Τύπων

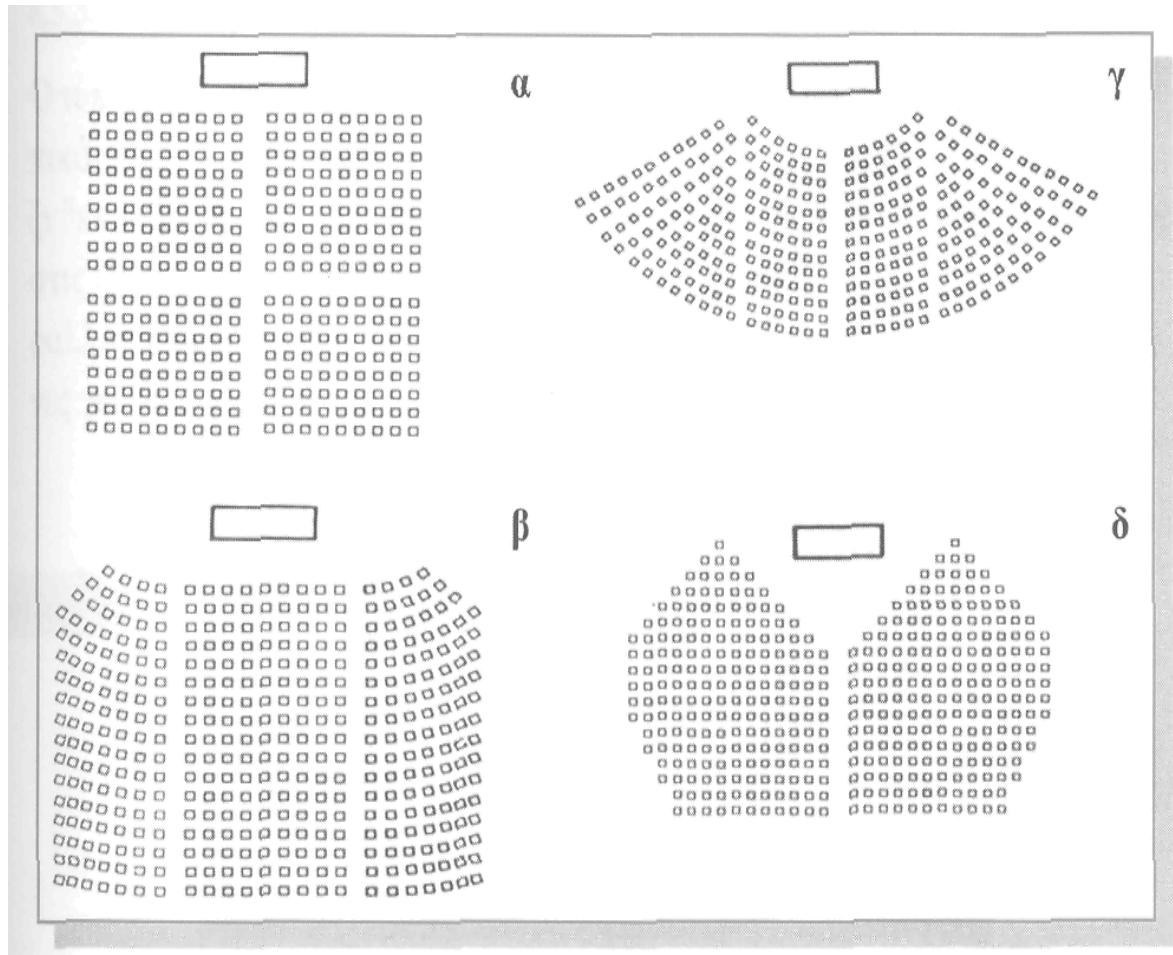
Κλασικός θεατρικός τύπος: Χαρακτηρίζεται από τη διάταξη των καθισμάτων σε ευθείες, με την πρώτη σειρά να απέχει από την εξέδρα τουλάχιστον 1,80cm. Η διάταξη αυτή αξιοποιεί στο έπακρο τον υπάρχοντα χώρο, ενώ ισχύουν όσα προαναφέρθηκαν για τις αποστάσεις και τους διαδρόμους.

Ημικυκλικός θεατρικός τύπος: Ο κεντρικός κορμός της διάταξης των καθισμάτων είναι σε ευθείες γραμμές. Στις πλευρές, η διάταξη των καθισμάτων είναι κυκλική. Οι πρώτες σειρές καθισμάτων πρέπει να απέχουν από την εξέδρα 3,70 cm, ενώ τα διαστήματα και οι αποστάσεις είναι τα ίδια με τον κλασικό θεατρικό τύπο. Οι διάδρομοι προσπέλασης απαιτούν μικρότερο πλάτος από τον κλασικό θεατρικό τύπο. Ο ημικυκλικός τύπος, λόγω απώλειας του διαθέσιμου πλευρικού χώρου, δεν χρησιμοποιείται συχνά.

Κυκλικός θεατρικός τύπος: Σε αυτόν, η διάταξη των καθισμάτων διακόπτεται από περισσότερους διαδρόμους προσπέλασης, κάθετους προς την εξέδρα, που βρίσκεται στο κέντρο του χώρου, ενώ δεν υπάρχει αναγκαιότητα για οριζόντιους διαδρόμους. Κατά τα λοιπά, ισχύουν οι ίδιες αποστάσεις, διαστήματα και αριθμητικά δεδομένα που ισχύουν και για τον ημικυκλικό τύπο. Λόγω σημαντικής απώλειας χώρου, ούτε και αυτή η διάταξη χρησιμοποιείται συχνά.

Διάταξη σχήματος V: Όπως και οι προηγούμενοι δύο τύποι διατάξεων (ημικυκλικός και κυκλικός), η διάταξη τύπου V δεν παρέχει δυνατότητα για απόδοση του μεγαλύτερου δυνατού αριθμού καθισμάτων σε τετραγωνισμένο ή ορθογώνιο χώρο. Οι τύποι αυτοί χρησιμοποιούνται μόνον όταν υπάρχουν ιδιαιτερότητες στο χώρο, π.χ. όταν το σχήμα του είναι τριγωνικό ή τραπέζιο. Κατά τα λοιπά, ισχύει ότι και για τους δύο προηγούμενους τύπους.

(Κραβαρίτης Παπαγεωγίου 2007)

Διάταξη χώρων με καθίσματα

Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007

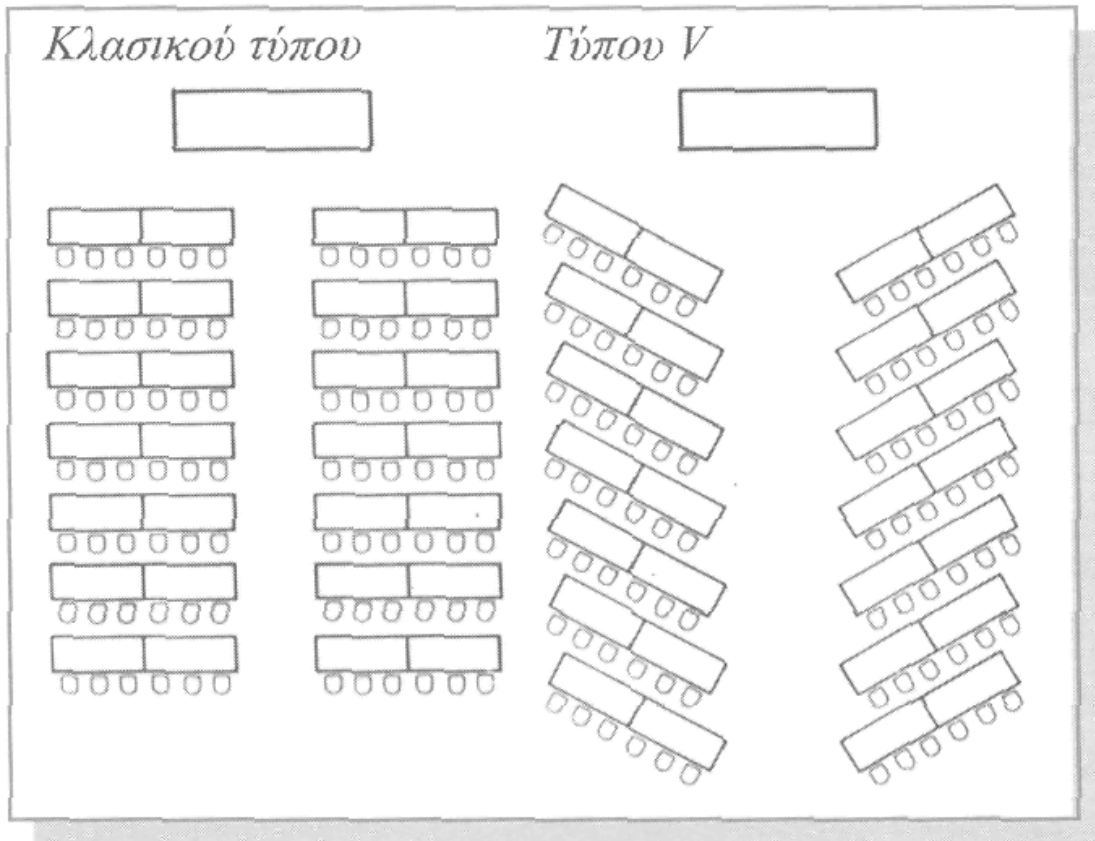
5.6 Διευθέτηση χώρων με έδρανα

Τα έδρανα έχουν πλάτος 45-46 cm και η χρήση τους παρέχει μεγαλύτερη άνεση απ' ό,τι τα καθίσματα. Θα πρέπει και εδώ, όπως και στη διαρρύθμιση με καθίσματα, να δημιουργούνται διάδρομοι προσπέλασης, που να έχουν όμως μεγαλύτερο πλάτος. Η απόσταση εδράνων διαφορετικών σειρών (μπροστά-πίσω) θα πρέπει να είναι 1,00-1,10 cm, ενώ η απόσταση της πρώτης σειράς των εδράνων από την εξέδρα πρέπει να είναι 2,50- 3,50 cm. Η χρήση των τραπεζιών -εδράνων παρέχει μικρή απόδοση του χώρου, αφού χρησιμοποιούνται μόνον από τη μια πλευρά τους, διευκολύνει όμως πολύ τους συνέδρους, ιδίως όταν απαιτείται η τήρηση σημειώσεων. Η διάταξη χρησιμοποιείται σε συνέδρια με μικρό αριθμό συμμετεχόντων και είναι γνωστή σαν κλασικού τύπου.

Παραλλαγή της διάταξης κλασικού τύπου είναι η διάταξη V. Πρόκειται για διάταξη που περιορίζει ακόμα περισσότερο την απόδοση του χώρου,

συνεισφέρει όμως στην καλύτερη οπτική επαφή και αλληλεπίδραση των συνέδρων. Για το λόγο αυτό χρησιμο-ποιείται σε ειδικές συγκεντρώσεις, όπως οι επιχειρηματικές, που απαιτούν ευρεία συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων.

(Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007)

Διάταξη κλασικού τύπου και τύπου V.

Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007

5.7 Διευθέτηση χώρων με τραπέζια

Συνήθως χρησιμοποιούνται τυπικά τραπέζια πλάτους 76 cm. Για τα τραπέζια αυτά υπάρχουν πολλοί τρόποι διάταξης, που ποικίλλουν ανάλογα με τις ανάγκες και το διαθέσιμο χώρο. Η χρήση τραπέζιων σε συνέδρια μικρού αριθμού ατόμων δίδει ατμόσφαιρα συνοχής και σχετικής οικειότητας. Οι πλάτες των καθισμάτων πρέπει να απέχουν από τον τοίχο ή από οποιαδήποτε άλλα εμπόδια ή καθίσματα περίπου 1-1,30 cm, ώστε να είναι πιο εύκολη η προσπέλαση τους από τους συνέδρους.

Σχηματικός τύπος Π

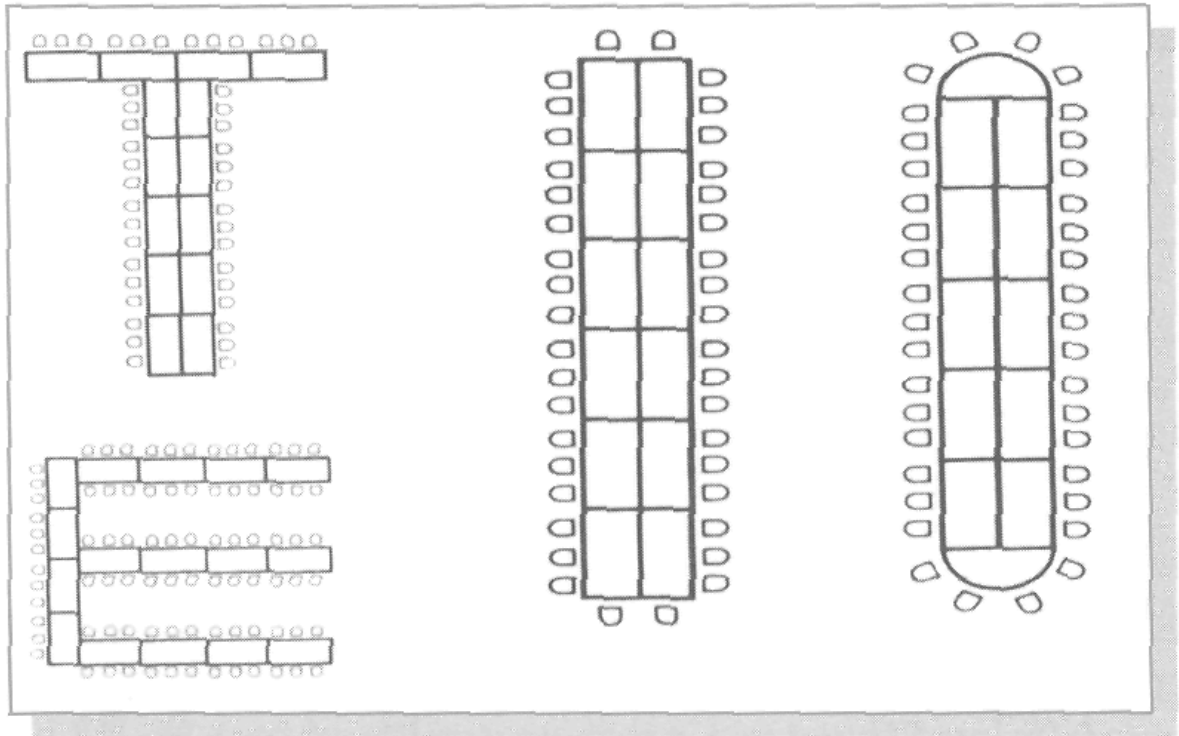
Είναι ο πιο συνηθισμένος σχηματικός τύπος. Χρησιμοποιείται κυρίως για συνέδρια 60-70 ατόμων, ενώ ο απαραίτητος διαθέσιμος χώρος για κάθε άτομο πρέπει να είναι περίπου 60 cm. Στα τραπέζια της "κεφαλής" δεν τοποθετούνται καθίσματα. Παραλλαγή του τύπου Π θεωρείται ο τύπος πέταλο όπου το επικεφαλής τραπέζι, όταν υπάρχει, τοποθετείται στον κενό χώρο μπροστά από το U. Στον τύπο U τα καθίσματα τοποθετούνται εξωτερικά.

Ο τύπος του κλειστού Π

Ο τύπος αυτός χρησιμοποιείται όταν υπάρχει επιθυμία να παραμερισθεί η τυπικότητα, εφόσον η ομάδα είναι ομογενοποιημένη και δεν απαιτείται τραπέζι "κεφαλής". Συχνότερη χρήση του έχουμε σε συνέδρια 40-60 ατόμων, ενώ στις εσωτερικές πλευρές των τραπεζιών δεν τοποθετούνται καθίσματα. Παραλλαγή του τύπου αυτού είναι ο τύπος Ο, με στρογγυλεμένες γωνίες, που εξυπηρετεί τις ίδιες ανάγκες και σκοπιμότητες.

Ο τύπος I

Ο τύπος I είναι μια πολύ απλή τοποθέτηση τραπεζιών, που γίνεται "αντικριστά". Παραλλαγή του αποτελεί ο τύπος με "στρογγυλεμένες" τις άκρες. Για περιορισμένο αριθμό ατόμων, οι τύποι αυτοί προτιμώνται συχνά γιατί προάγουν την προσέγγιση των συνέδρων, ενώ απαιτούν μικρό χώρο: σε μεγάλο αριθμό συνέδρων, όμως, πρέπει να αποφεύγονται, γιατί οδηγούν σε αποξένωση, αφού δεν υπάρχει οπτική επαφή ανάμεσα στα άτομα που κάθονται στην ίδια πλευρά του τραπεζιού, αλλά ούτε και η ακουστική είναι καλή από τη μια άκρη του τραπεζιού στην άλλη.

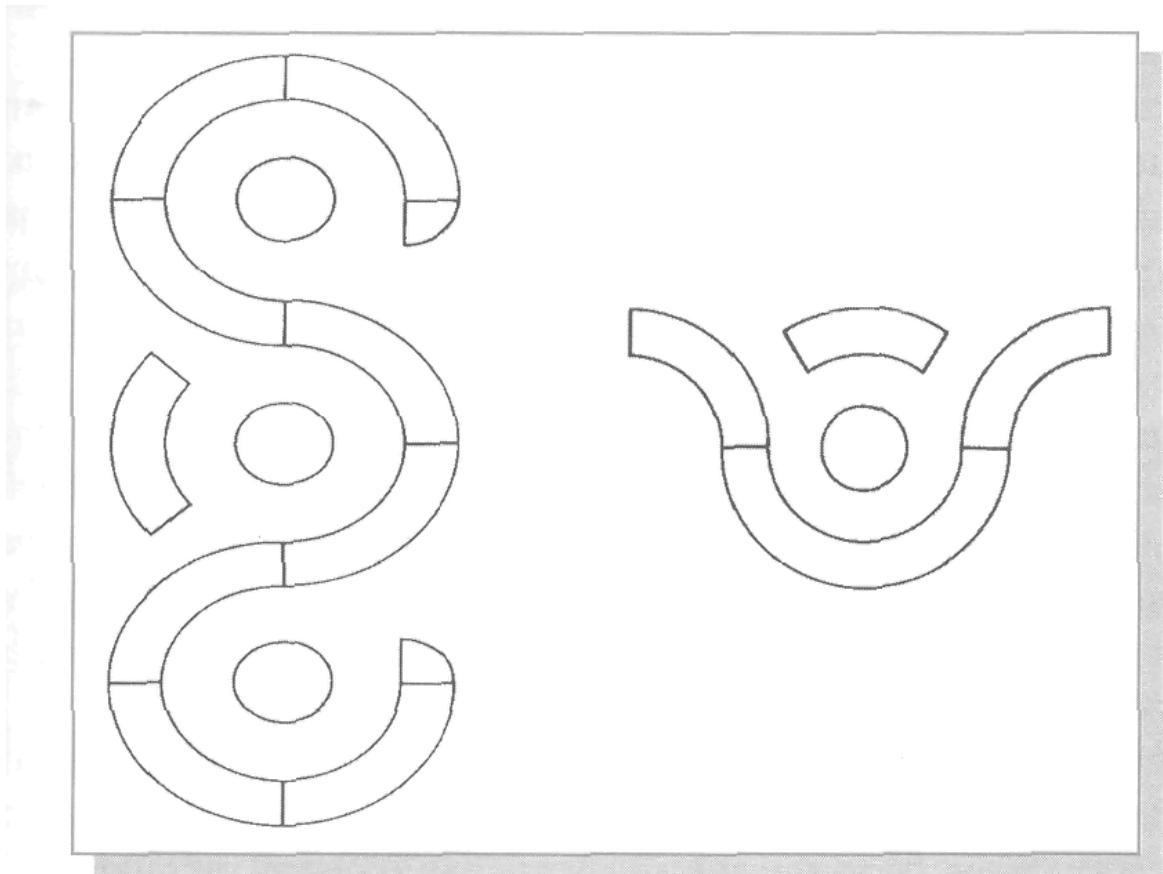

Ο Τύπος T, E και I

Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007

Ο τύπος "σερπαντίνας"

Πρόκειται για χρησιμοποίηση τραπεζιών διαφόρων τύπων, που δίδει τη δυνατότητα δημιουργίας πρωτότυπων παρουσιάσεων. Η διάταξη χρησιμοποιείται σε παραθέσεις γευμάτων, δείπνων ή μπουφέ, αλλά όχι για τις συνεδριακές ανάγκες. (Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007)

Διάταξη τύπου σερπαντίνας

Κραβαρίτης Παπαγεωργίου 2007

5.8 Εναλλαγή χρήσεως των χώρων

Οι διαστάσεις των χώρων και η χωρητικότητα τους σε άτομα, που ποικίλλει ανάλογα με τη διαρρύθμιση και τη χρήση τους (συνεδριακή αίθουσα, μπουφέ, συνεστίαση), είναι σημαντικά στοιχεία που, σε συνδυασμό με το είδος, το μέγεθος και το πρόγραμμα του κάθε συνεδρίου βοηθούν το διοργανωτή να οργανώσει καλύτερα τις διάφορες εκδηλώσεις.

Πολλοί διοργανωτές, μεταφέροντας ίσως και την επιθυμία των φορέων διοργάνωσης που εκπροσωπούν, δεν επιθυμούν την παρουσία και άλλων εκδηλώσεων παράλληλα με τη δική τους. Όταν όμως πρόκειται για δημοφιλείς ή μοναδικούς στην περιοχή χώρους, η συστέγαση είναι συχνά επιβεβλημένη. Η επιχείρηση που φιλοξενεί το συνέδριο θα πρέπει να αναπτύξει εναλλακτικές λύσεις, ώστε να αποφευχθούν οι τριβές και η δυσαρέσκεια.

Η κατάτμηση μιας διάσκεψης σε ομάδες εργασίας απαιτεί περισσότερους αλλά και μικρότερους χώρους. Στην περίπτωση αυτή, μπορεί να διαιρεθεί μια αίθουσα σε μικρότερες. Εάν το συνέδριο γίνεται σε ξενοδοχείο, μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικά και κάποιες σουίτες, εάν ο αριθμός των συνέδρων το επιτρέπει.

Όταν υπάρχει ανάγκη εναλλαγής της χρήσης ενός χώρου, αυτή υπηρετείται με αλλαγή της διαρρύθμισης. Τα έπιπλα, τα σκεύη και τα οπτικοακουστικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν, θα πρέπει να βρίσκονται σε αποθηκευτικούς χώρους κοντά στην αίθουσα. Ο χρόνος και το κόστος εργασίας αυτών των αλλαγών θα πρέπει να είναι γνωστά στη διοργανώτρια εταιρεία και να συνεκτιμώνται σε κάθε περίπτωση.

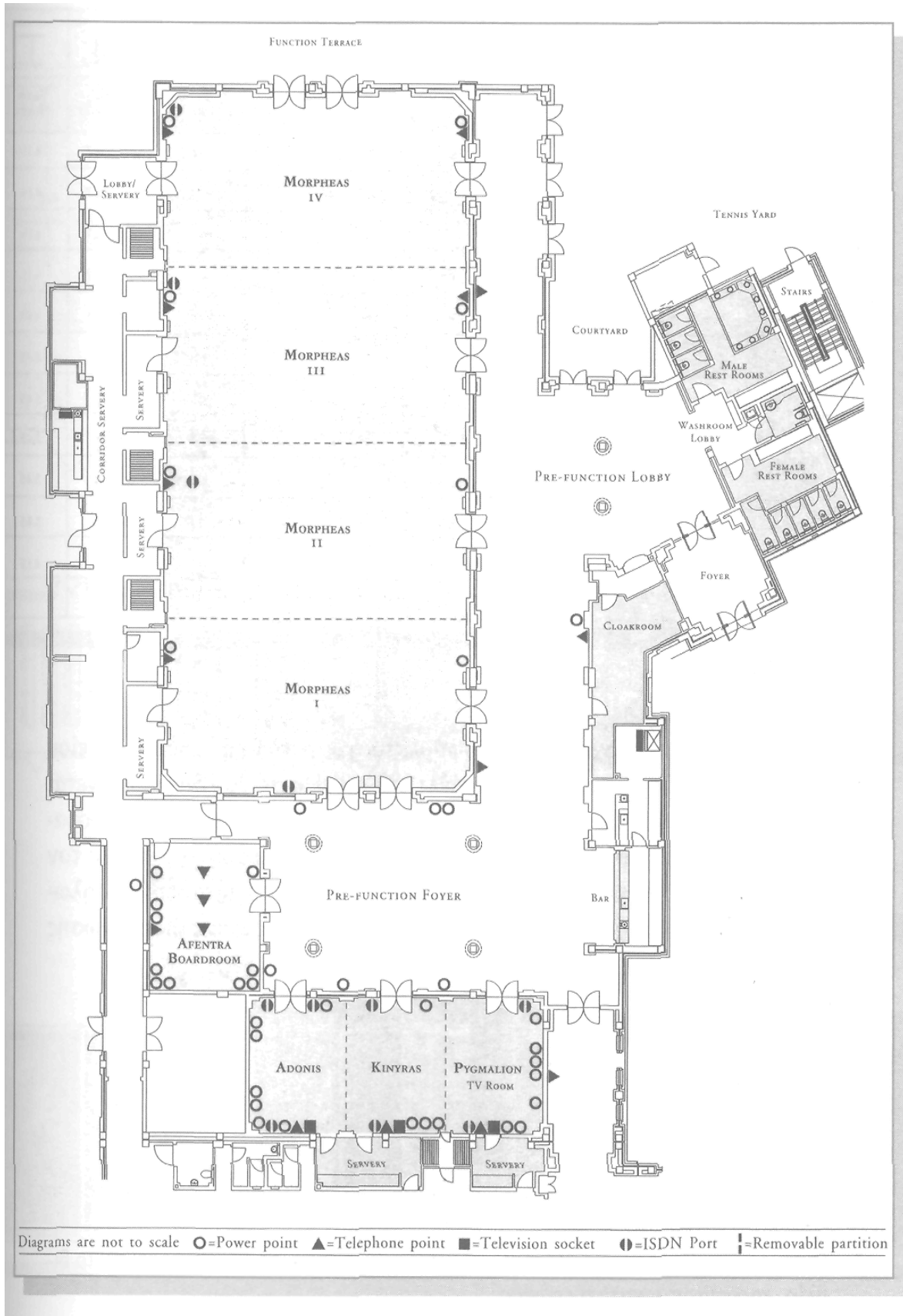
Η αλλαγή της χρήσης σχετίζεται, πολλές φορές, και με την ανάγκη αυξομείωσης του αρχικού χώρου, όταν λ.χ. στην πρωινή συνεδρίαση υπάρχουν διαλέξεις και στην απογευματινή workshop. Η αλλαγή επιτυγχάνεται με χρήση κινητών χωρισμάτων, που μεταφέρονται και συναρμολογούνται εύκολα. Υπάρχουν για το σκοπό αυτό χωρίσματα υψηλής ποιότητας, που προσφέρουν καλαισθησία και ικανοποιητική ηχομόνωση.

Η εναλλαγή της χρήσης και η αυξομείωση του αρχικού χώρου δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα στη διακόσμηση του. Η διακόσμηση, ως εκ τούτου, πρέπει να γίνεται με βάση την πολλαπλότητα των χρήσεων της αίθουσας. Γίνεται εύκολα αντιληπτό το πόσο δύσκολο είναι να συνδυαστούν διακοσμητικά στοιχεία που να ταιριάζουν τόσο με την αυστηρή ατμόσφαιρα ενός συνεδρίου, όσο και με το χαρούμενο κλίμα μιας γαμήλιας δεξίωσης.

Οι δυνατότητες διαφοροποιούνται αναλόγως:

- Της τοποθέτησης καθισμάτων και τραπέζιων
- Της σύμπτυξης αιθουσών

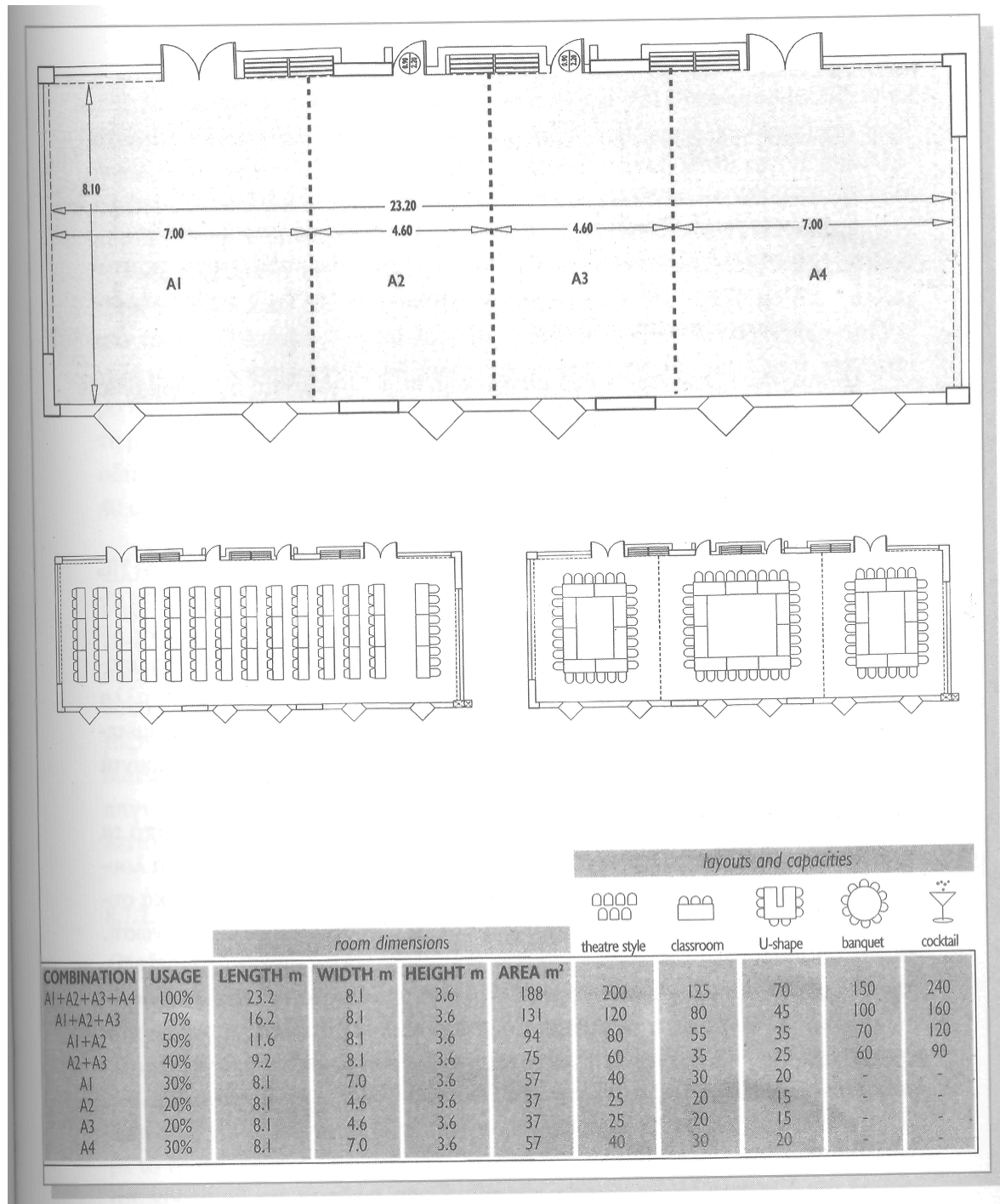
Τις πληροφορίες αυτές το ξενοδοχείο τις θέτει επεξεργασμένες στη διάθεση του διοργανωτή, ώστε αυτός να μεγιστοποιήσει τα οφέλη από τη χρήση τους, με βάση τις ανάγκες της συγκεκριμένης εκδήλωσης.

Εικόνα 17- Συνεδριακός χώρος πολλαπλών δυνατοτήτων (2)

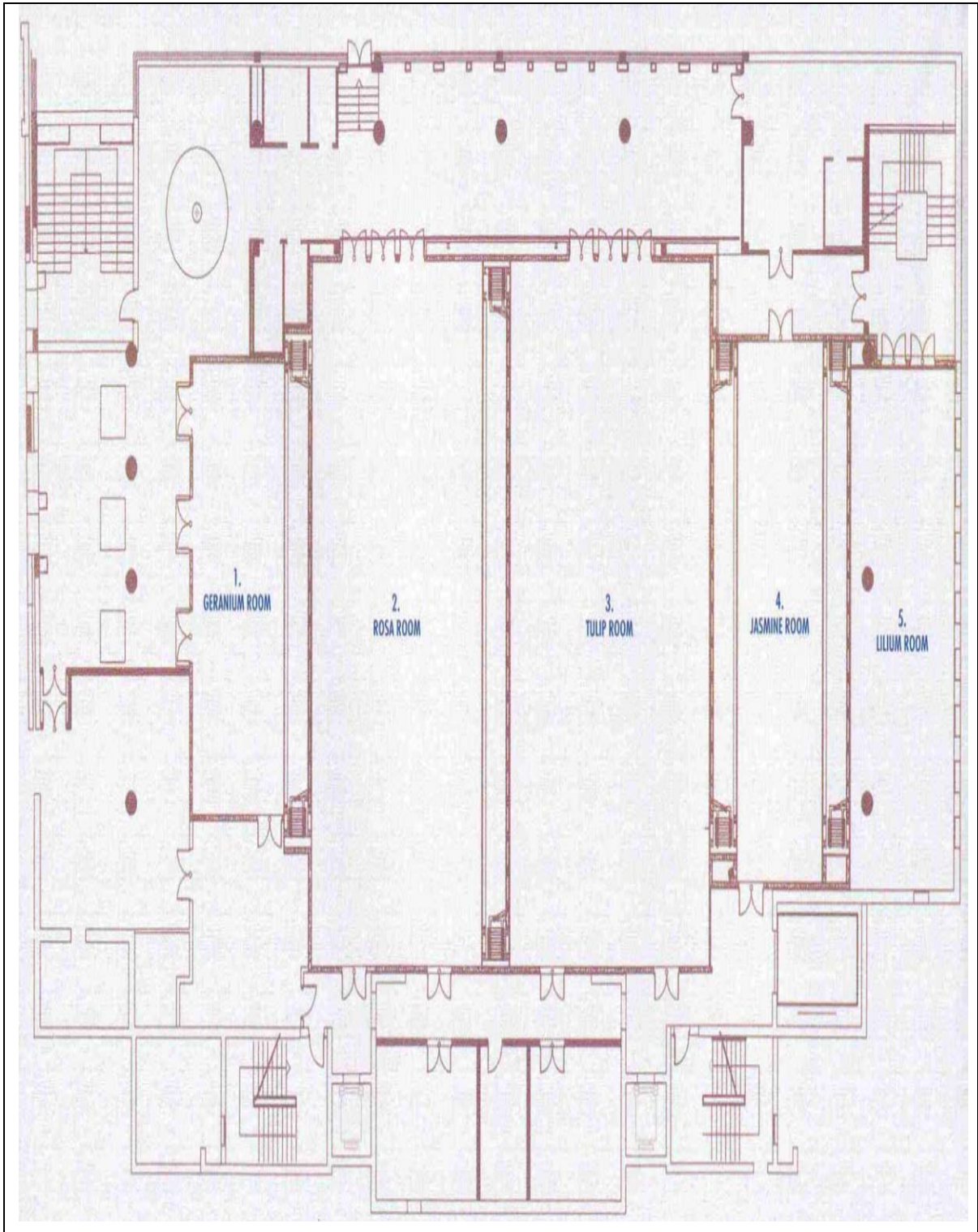
Πηγή : Google

Η ακόλουθη εικόνα προέρχεται από διαφημιστική μπροσούρα του ξενοδοχείου AKS Conference Center στο Πόρτο-Χέλι. Ο ενιαίος χώρος διαμορφώνεται ευχερώς σε 3-4 ανεξάρτητους χώρους, με δική τους πρόσβαση από το φουαγιέ, ενώ υπάρχει πρόβλεψη χωρητικότητας ανάλογα με τη χρήση: με τον τρόπο αυτό ο διοργανωτής μπορεί ευχερώς να σχεδιάσει τόσο την εκδήλωση όσο και τις εναλλαγές χρήσης, ανάλογα με τις ανάγκες της διοργάνωσης και τις απαιτήσεις της οργανωτικής επιτροπής.

Εικόνα 18- Συνεδριακός χώρος πολλαπλών δυνατοτήτων (2)

Πηγή : Google

Εικόνα 19 - Συνεδριακός χώρος Casino Club Loutraki (1)

Πηγή : <http://www.clubhotelloutraki.gr>

CLUB HOTEL CASINO LOUTRAKI
 CONFERENCE RESORT & CASINO

	DIMENSIONS	M ₂	CEILING HEIGHT	THEATRE	SCHOOL	U - SHAPE	BANQUET	COCKTAIL
CONVENTION/MULTIPURPOSE HALL Rooms 1+2+3+4+5		900	2.50 - 4.30m	900	450		550	900
1) GERANIUM ROOM	7.50m X 13.50m	101	4.30m	80	50	35	70	150
2) ROSA ROOM	12.00m X 21.00m	252	5.30m	220	110	60	200	380
3) TULIP ROOM	12.50m X 21.00m	262.50	5.30m	260	120	60	220	400
4) JASMINE ROOM	16.00m X 8.50m	136	4.30m	100	60	35	80	160
5) LILIUM ROOM	16.00m X 6.60m	105.60	2.50m	80	50	20	70	130
MEZZANINE FLOOR								
CARNATION ROOM I	6.80m X 4.00m	27	2.30m	25		15		30
CARNATION ROOM II	7.30m X 4.00m	29	2.30m	20		15		25
ROSA BALCONY	9.00m X 4.00m	36	2.25m	25				
TULIP BALCONY	11.00m X 4.00m	44	2.25m	30				
OTHER OUTLETS								
SWIMMING POOL AREA							550	900
OCEANOS RESTAURANT OCEANOS TERRACE							80 250	120 350
DEEP BLUE RESTAURANT DEEP BLUE RESTAURANT & DEEP BLUE DECK							120 200	350
AQUARIUS RESTAURANT								120

Ποσειδώνος 48, Τ.Κ.: 20300, Λουτράκι, Τηλ.: 27440 60300, www.clubhotelloutraki.gr

Εικόνα 20 - Συνεδριακός χώρος Casino Club Loutraki (1)

Πηγή : <http://www.clubhotelloutraki.gr> (Κραβαρίτης Παπαγεωγίου 2007)

5.9 Εξοπλισμός

Ο εξοπλισμός των χώρων διακρίνεται:

- στο γενικό εξοπλισμό (τραπέζια, καθίσματα, έδρανα κ.λπ.),
- τον τεχνικό εξοπλισμό (οπτικοακουστικό υλικό κ.λπ.) και
- τον ειδικό εξοπλισμό, που μπορεί να απαιτηθεί ανάλογα με τις ανάγκες, τις επιθυμίες του φορέα διοργάνωσης και τις οικονομικές δυνατότητες του συνεδρίου.

Γενικός εξοπλισμός

Ένας συνεδριακός χώρος πρέπει να προσφέρει την αίσθηση της άνεσης, της διευκόλυνσης και της λειτουργικότητας, ενώ συγχρόνως να ικανοποιεί το αισθητικό κριτήριο των συνέδρων. Μια συνεδριακή αίθουσα δεν πρέπει να είναι εντυπωσιακή, για να μπορεί το θέμα του συνεδρίου να αναδεικνύεται χωρίς να παρεμβάλλονται άλλα στοιχεία του χώρου, που μπορεί να αποσπάσουν την προσοχή των συμμετεχόντων. Τα χρώματα που χρησιμοποιούνται δεν θα πρέπει να είναι μουντά και καταθλιπτικά, αλλά ούτε και ιδιαίτερα έντονα.

Ο εξοπλισμός ενός χώρου διεξαγωγής συνεδρίων αποτελείται από τα τραπέζια, τα καθίσματα, τα έδρανα, τις μοκέτες, τη διακόσμηση και τα λουλούδια, τον οπτικοακουστικό εξοπλισμό, το φωτισμό, τα μεταφραστικά συστήματα και οτιδήποτε άλλο απαιτηθεί για τη συγκεκριμένη διοργάνωση. Η επίπλωση των χώρων γίνεται με προσοχή και βάσει κανόνων, ώστε να εξασφαλίζεται η άνετη και εύκολη πρόσβαση και μετακίνηση των συνέδρων μέσα στο χώρο. Τα δάπεδα συνήθως είναι καλυμμένα με μοκέτες, για να μην προκαλείται θόρυβος, ενώ το χρώμα τους πρέπει να συνάδει με τη γενικότερη εικόνα της αίθουσας.

Καθίσματα και τραπέζια

Η επιλογή τους θα πρέπει να καλύπτει βασικές ανάγκες,όπως:

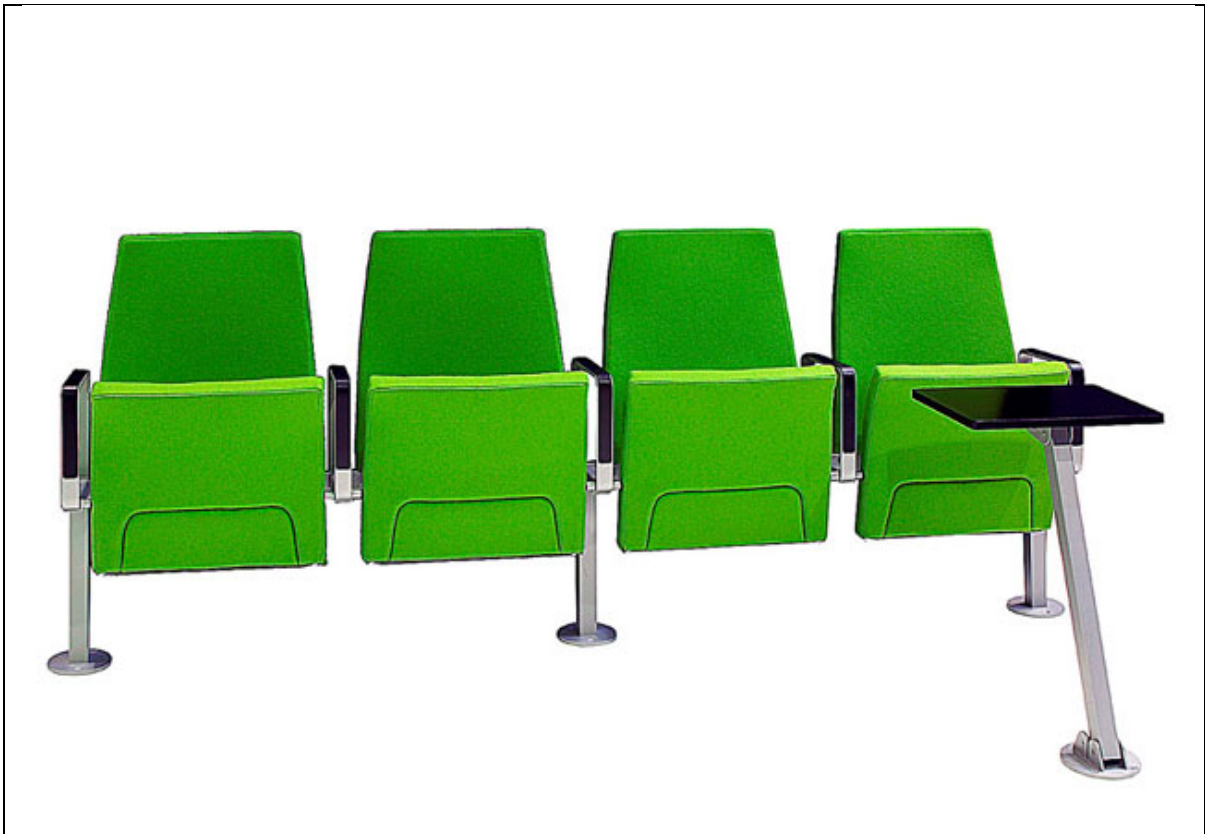
- αντοχή,
- άνεση και στερεότητα,
- ευκολία αποθήκευσης,
- ευκολία και ελαστικότητα στην χρήση, με έμφαση στην πολλαπλή χρήση.

Τα καθίσματα που κυρίως χρησιμοποιούνται στα συνέδρια και τις συνεστιάσεις έχουν τυποποιημένες διαστάσεις (46 χ 46 χ 43 cm ύψος) και αποθηκεύονται σχετικά εύκολα, στοιβαζόμενα σε στήλες. Είναι συχνά μεταλλικά (ή με πολλά μεταλλικά μέρη), ενώ δεν προτιμούνται τα αναδιπλούμενα, που δεν προσδίδουν επισημότητα και δεν είναι ούτε άνετα ούτε σταθερά.

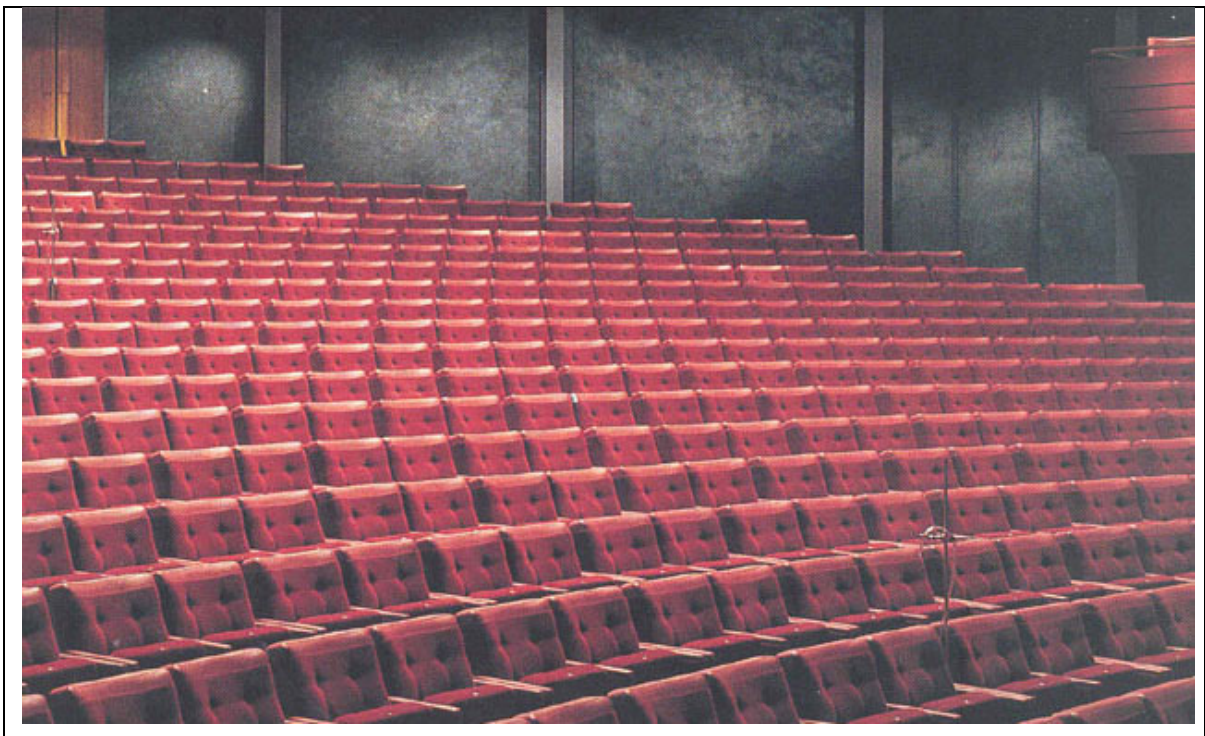
Εικόνα 21- Αναδιπλώμενα Καθίσματα (2)

Πηγή : Google

Εικόνα 22- Αναδιπλώμενα Καθίσματα (2)

Πηγή : Google

Εικόνα 23- Αμφιθεατρική Διάταξη (2)

Πηγή : Google

Τα τραπέζια έχουν συνήθως ύψος 76cm, ενώ οι διαστάσεις του κλασικού τετράγωνου τραπεζιού, που συνήθως χρησιμοποιείται (μαζί με 2 ή 3 άλλα) σαν τραπέζι "κεφαλής", είναι 76 χ 76 χ 76 cm ύψος. Όταν το μήκος είναι μεγαλύτερο, προκύπτουν παραλληλόγραμμα τραπέζια: τα τραπέζια με μικρότερο πλάτος, 45-46 cm, είναι τραπέζια- έδρανα και χρησιμοποιούνται μόνο από τη μία τους πλευρά και κυρίως για συσκέψεις, ενώ πρακτικές ανάγκες χώρου οδήγησαν στη χρήση τραπεζιών-εδράνων ακόμη μικρότερου μήκους, 38-40cm.

Τα στρογγυλά τραπέζια, που χρησιμοποιούνται για συνεστιάσεις, ποικίλλουν σε διαστάσεις. Η διάμετρος των 1,20 cm παρέχει δυνατότητα εστίασης 4-6 ατόμων, των 1,50cm εξυπηρετεί 8-10 άτομα και των 1,80 cm εστιάζει 10-12 άτομα. Τέτοια τραπέζια εξυπηρετούν επίσης τις μικρές ομάδες εργασίας, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις χρησιμοποιούνται και σε αίθουσες παρουσιάσεων, τοποθετημένα σε μια διάταξη που ονομάζεται "διάταξη καμπαρέ". Η χρήση μικρού αριθμού ημικυκλικών τραπεζιών βοηθά ιδιαίτερα σε δημιουργία πρωτοτύπων διατάξεων. Τέλος, τραπέζια τύπου σερπαντίνας, όπως ήδη αναφέρθηκε, δίδουν τη δυνατότητα για πρωτότυπη και λειτουργική διάταξη σε εστιάσεις τύπου μπουφέ.

Εξέδρες και αναλόγια

Οι *εξέδρες* διατίθενται σε μεγάλη ποικιλία μεγεθών και τύπων και χρησιμοποιούνται για να υπερυψώσουν είτε το τραπέζι των τιμών των προσώπων σε συνεστίαση, είτε τη θέση των ομιλητών στα συνέδρια.

Τα *αναλόγια* διατίθενται επίσης σε μεγάλη ποικιλία. Από άποψη σχήματος, ενδιαφέρουν οι τύποι αναλογίων που έρχονται σε απευθείας επαφή με το δάπεδο ή την εξέδρα και οι τύποι που είτε αποτελούν ενιαίο σταθερό σύνολο με το τραπέζι των ομιλητών, είτε ακουμπούν πάνω σε αυτό. Σε κάθε περίπτωση, προτιμούνται οι τύποι που διαθέτουν μόνιμο ειδικό φωτισμό και έτοιμες καλωδιώσεις μικροφωνικών και ηλεκτρονικών εγκαταστάσεων, ενώ πρέπει να υπάρχει χώρος για τοποθέτηση φορητών υπολογιστών, όπως και των σημειώσεων του ομιλητού. (Wikipedia , Google)

5.10 Τεχνικός εξοπλισμός

Η εκτενής και σωστή χρήση οπτικοακουστικών μέσων αποτελεί βασικό στοιχείο για την επιτυχία ενός συνεδρίου. Τα μέσα που χρησιμοποιούνται πρέπει να μεταβιβάζουν αποτελεσματικά το μήνυμα στον ακροατή, ώστε ο ομιλητής να μπορεί να μοιράζεται με κάθε σύνεδρο τις απόψεις του, ακόμα και αν ο τελευταίος βρίσκεται σε απομακρυσμένο σημείο της αιθούσης. Η προσοχή του ακροατηρίου πολλαπλασιάζεται, όταν γίνεται παραγωγική χρήση του εξοπλισμού από τους ομιλητές.

Οι περισσότεροι συνεδριακοί χώροι είτε έχουν το δικό τους οπτικοακουστικό εξοπλισμό (ο οποίος περιλαμβάνεται στη συνολική αμοιβή που λαμβάνουν για τη διεξαγωγή συνεδρίων), είτε τον ενοικιάζουν από εταιρείες οπτικοακουστικών μέσων, ανάλογα με τις ανάγκες του συνεδρίου και τις απαιτήσεις των διοργανωτών. Στην ελληνική αγορά υπάρχουν πλέον πολλές εταιρείες που εξειδικεύονται στην ενοικίαση και πώληση οπτικοακουστικών μέσων και μεταφραστικών συστημάτων συνεδρίων και μπορούν να καλύψουν κάθε ανάγκη. Πολλές από τις εταιρείες αυτές είναι μέλη της HAPCO. (Κραβαρίτης Παπαγεωγίου 2007)

5.11 Πρόσθετος συνεδριακός εξοπλισμός

Ο εξοπλισμός αυτός μπορεί να αποτελεί πάγιο και σταθερό τμήμα της συνεδριακής αίθουσας και των χώρων που την περιβάλλουν, ιδίως όταν οι εγκαταστάσεις είναι μόνιμες και η χρήση των χώρων αποκλειστική για συνέδρια. Μέρος ή το σύνολο του εξοπλισμού αυτού μπορεί να είναι κινητό. Ο διοργανωτής θα πρέπει να γνωρίζει το είδος, τον τύπο, την ποιότητα και την ποσότητα των προσθέτων συστημάτων και υλικών που διαθέτει ο συνεδριακός χώρος, όπως:

- συστήματα εναλλακτικής παραγωγής ρεύματος,
- συστήματα πυρασφαλείας,
- αναλόγια, εξέδρες, πίνακες και συναφή υλικά,
- ειδικά ταμπλό ανηρτημένων ανακοινώσεων

- εγκαταστάσεις αυτόματης μετάφρασης (ασύρματη ή ενσύρματη, αριθμός γλωσσών στις οποίες μπορεί να γίνεται μετάφραση), ακουστικά, μικρόφωνα και
- συστήματα αμφίδρομης επικοινωνίας

Στην περίπτωση που το συνεδριακό κέντρο ή το ξενοδοχείο δεν διαθέτει τον παραπάνω ή μέρος από τον παραπάνω εξοπλισμό, ο διοργανωτής θα πρέπει να έρθει σε επαφή με ειδικά γραφεία ενοικίασης τέτοιου εξοπλισμού, να πάρει προσφορές και, στη συνέχεια, να συνεργαστεί μαζί τους, για την τεχνολογική κάλυψη του συνεδρίου. (Κραβαρίτης Παπαγεωγίου 2007)

Κεφάλαιο 6^ο

Η ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού στο Νομό Ρεθύμνου

Ο συνεδριακός τουρισμός εμφανίστηκε για πρώτη φορά στη χώρα μας στα τέλη της δεκαετίας του 1970 , οπότε και αρχίζουν να εμφανίζονται οι πρώτες ξενοδοχειακές μονάδες και στην ευρύτερη περιοχή του Ρεθύμνου.

Σύμφωνα με στοιχεία του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού , στην Ελλάδα κάθε χρόνο πραγματοποιούνται το 1-2% των Ευρωπαϊκών Συνεδρίων , ποσοστό το οποίο είναι πάρα πολύ μικρό και οφείλεται στην έλλειψη υποδομών υποστήριξης και διεξαγωγής συνεδρίων και ημερίδων. Όσον αφορά το Νομό Ρεθύμνου η έλλειψη ακτοπλοϊκής σύνδεσης με τα μεγάλα λιμάνια της χώρας καθώς και η χιλιομετρική απόσταση από τα δυο μεγαλύτερα αεροδρόμια του νησιού (Ηρακλείου & Χανίων αντίστοιχα) κάνει πιο δύσκολη την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή.

Στην Κρήτη βρίσκονται το 37% περίπου των συνεδριακών χώρων της χώρας, αριθμός πολύ σημαντικός που δείχνει την υποδομή του νησιού για να υποστηρίξει και να αναπτύξει τον συνεδριακό τουρισμό , πράγμα που σημαίνει ότι θα φέρει σημαντική ανάπτυξη στην ευρύτερη περιοχή και από οικονομικής κυρίως άποψης , γιατί πάντα στόχος της ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού είναι η λειτουργία των ξενοδοχειακών μονάδων πέραν της καλοκαιρινής περιόδου. (ΕΟΤ , ΗΑΤΤΑ)

6.1 Συνεδριακές Υπηρεσίες και Υποδομές στο Νομό Ρεθύμνου

Το Ρέθυμνο διαθέτει , όπως θα αναφερθεί παρακάτω, υψηλών απαιτήσεων συνεδριακές αίθουσες και εξειδικευμένες υπηρεσίες , φιλοξενεί εδώ και χρόνια , από μεγάλα συνέδρια διεθνών οργανισμών και φορέων μέχρι ειδικού ενδιαφέροντος συναντήσεις και έχει καταστεί ένας ιδανικός τόπος διεξαγωγής ταξιδιών κινήτρων (incentives).

Ο συνδυασμός του τόπου και των υπηρεσιών προσδίδει στο συνέδριο την προϋπόθεση για να είναι επιτυχημένο. Παρακάτω σε επόμενη παράγραφο του κεφαλαίου θα γίνει ανάλυση των δυνατοτήτων που έχει κάποιος ο οποίος συμμετέχει σε συνέδριο.

Η πόλη και η ενδοχώρα διαθέτουν ικανό αριθμό ξενοδοχείων υψηλών προδιαγραφών , καθώς και πλήθος αιθουσών με τις αρτιότερες συνεδριακές υπηρεσίες. Εξειδικευμένα στελέχη στον τομέα των συνεδρίων, τόσο στα μεγάλα ξενοδοχεία που διαθέτουν υποδομές όσο και τοπικοί τουριστικοί πράκτορες είναι πολύτιμοι συνεργάτες ώστε το συνέδριο να είναι άριστα οργανωμένο και επιτυχημένο.

Η ύπαρξη Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στην πόλη, με εξοπλισμένες αίθουσες διοργάνωσης συνεδρίων συναινεί στο να υπάρχει ένας ακόμα λόγος για την επιλογή της διενέργειας του συνεδρίου στην πόλη του Ρεθύμνου.

Η μαγευτική πόλη και η ενδοχώρα καλύπτουν τις ανάγκες αναψυχής και περιπέτειας των συνέδρων όλες τις εποχές του χρόνου, γεγονός που ενισχύεται από τις φυσικές ομορφιές του τόπου και τις παράλληλες εκδηλώσεις (θεματικές βραδιές) που οργανώνονται από τα τοπικά τουριστικά και ταξιδιωτικά πρακτορεία , των οποίων οι εμπειρία που απορρέει από προηγούμενες διοργανώσεις θα αποτελέσει ασφαλή επιλογή για την πλήρη ικανοποίηση των αναγκών του συνεδρίου και την ψυχαγωγία των συνέδρων. (Σύνδεσμος Ελληνικών Περιφερειών)

6.2 Συνεδριακοί χώροι

Τόσο στην ευρύτερη περιοχή του Ρεθύμνου όσο και μέσα στην πόλη του Ρεθύμνου υπάρχουν ξενοδοχειακές μονάδες , οργανωμένες με όλο τον τεχνικό εξοπλισμό που απαιτείται για την υποστήριξη και τη διεξαγωγή ενός συνεδρίου που μπορούν να υποστηρίξουν την οργάνωση συνεδρίων και μάλιστα σε όλη τη διάρκεια του χρόνου. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα παρακάτω ξενοδοχεία :

(Ε.Ο.Τ Ρεθύμνου)

1. Aquila Porto Rethymno Hotel 5*

Σ.Βενιζέλου 52, Τ.Κ. 74100, 2831050432, ιστοσελίδα : www.aquilahotels.com

Το ξενοδοχείο είναι ένα από τα πιο πολυτελή και σύγχρονα ξενοδοχεία του Ρεθύμνου. Διαθέτει 202 δωμάτια και 2 αίθουσες συνεδρίων. Η μεγάλη αίθουσα έχει εμβαδόν 160 τ.μ. και η χωρητικότητά της είναι έως 200 άτομα, ενώ η μικρή έχει εμβαδόν 70 τ.μ. και η χωρητικότητάς της είναι έως 50 άτομα. Το διάστημα λειτουργίας του είναι από τον Απρίλιο μέχρι και τον Οκτώβριο.

Πηγή : www.aquilahotels.com

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

2. Aquila Rithimna Beach Hotel 5*

Αδελιανός Κάμπος, Τ.Κ 74100, 2831071812, ιστοσελίδα : www.aquilahotels.com

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργούν 6 αίθουσες συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 350 άτομα. Το ξενοδοχείο λειτουργεί από τον Απρίλιο μέχρι τον Οκτώβριο.

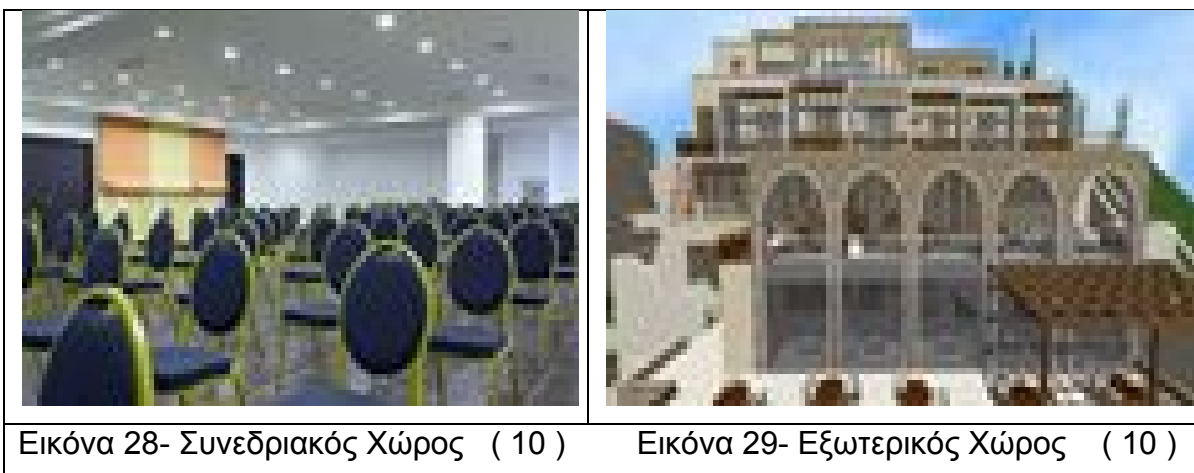
Πηγή : www.aquilahotels.com

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

3. Filion Suites Resort & Spa 5*

Μπαλί Ρεθύμνου, Τ.Κ. 74057, 2834094300, ιστοσελίδα: www.filionhotel-crete.gr

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα το οποίο λειτουργεί όλο το χρόνο, υπάρχει αίθουσα συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 200 άτομα.

Πηγή : www.filionhotel-crete.gr

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

4. Grecotel Creta Palace Hotel 5*

Μυσσίρια, Ρέθυμνο, Τ.Κ. 74100, 2831071185, ιστοσελίδα: www.grecotel.gr

Το συγκεκριμένο ξενοδοχείο είναι ένα από τα δέκα καλύτερα resort ξενοδοχεία της Ευρώπης και λειτουργεί από τον Απρίλιο μέχρι και τον Οκτώβριο. Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων , όπου ο συνδυασμός πεπειραμένου και εξειδικευμένου προσωπικού με τις πλήρως εξοπλισμένες εγκαταστάσεις , εξασφαλίζουν την επιτυχία του συνεδρίου.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

5. Grecotel El Greco Hotel 5*

Ρέθυμνο, Τ.Κ. 74100, 2831071102, ιστοσελίδα: www.grecotel.gr

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων . Το διάστημα λειτουργίας του είναι από τον Απρίλιο μέχρι και τον Οκτώβριο.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

6. Sensimar Royal Blue Resort & Spa 5*

Πάνορμος , Τ.Κ. 74100, 2834055000, ιστοσελίδα : www.royalblueresort.com

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 450 άτομα. Το διάστημα λειτουργίας του είναι από τον Απρίλιο μέχρι και τον Οκτώβριο.

Εικόνα 30- Συνεδριακός Χώρος (11)

Εικόνα 31- Εξωτερικός Χώρος (11)

Πηγή : www.royalblueresort.com

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

7. Adele Mare Hotel 4*

Αδελε , Τ.Κ. 74100, 2831071803, ιστοσελίδα : www.adelemare.gr

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 400 άτομα. Το διάστημα λειτουργίας του είναι από τον Απρίλιο μέχρι και το Νοέμβριο

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

8. Atlantis Beach Hotel 4*

Άρη Βελουχιώτη 28, Τ.Κ. 74100, 2831051068, ιστοσελίδα : www.atlantisbeach.gr

Το ξενοδοχείο βρίσκεται κοντά στην Παλιά Πόλη του Ρεθύμνου . Λειτουργεί κατά το διάστημα των μηνών Απριλίου – Οκτωβρίου. Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 60 άτομα.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

9. Bio Suites 4*

Ρέθυμνο, Τ.Κ. 74100, 2831058403, ιστοσελίδα: www.biohotel.gr

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 140 άτομα. Το διάστημα λειτουργίας του είναι από τον Απρίλιο μέχρι και τον Οκτώβριο.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

10. Grecotel Club Marine Palace 4*

Πάνορμος, Τ.Κ. 74100, 2834051610, ιστοσελίδα : www.grecotel.com

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων. Το διάστημα λειτουργίας του είναι από τον Απρίλιο μέχρι και το Νοέμβριο.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

11. Iberostar Creta Panorama 4* & Creta Mare Hotel

Πάνορμος, Τ.Κ. 74100, 2834051502, ιστοσελίδα : www.iberostar.com

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 700 άτομα. Ο σύγχρονος εξοπλισμός και η κεντρική θέση του ξενοδοχείου στα βόρεια παράλια αποτελούν πλέον κατάλληλες προϋποθέσεις για επιτυχημένα σεμινάρια, συνέδρια και άλλες εκδηλώσεις με ικανοποιημένους συνέδρους. Το ξενοδοχείο παραμένει ανοιχτό από τον Απρίλιο μέχρι και τον Οκτώβριο.

Εικόνα 32- Συνεδριακός Χώρος (12)

Εικόνα 33- Συνεδριακός Χώρος (12)

Πηγή : www.iberostar.com

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

12. Creta Star Hotel 4*

Σκαλέτα Ρεθύμνου, Τ.Κ. 741 00, 2831071812, ιστοσελίδα : www.aegeanstar.com

Το ξενοδοχείο διαθέτει μια κυρίως και τρεις βοηθητικές αίθουσες συνεδρίων, προσφέροντας τη δυνατότητα συμμετοχής σε συνέδρια σε συνδυασμό με ευχάριστη διαμονή .Το ξενοδοχείο παραμένει ανοιχτό από τον Απρίλιο μέχρι τον Οκτώβριο.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

13. Hydramis Palace Hotel 4*

Δράμια Αποκορώνου – Γεωργιούπολης Τ.Κ. 73007, 283106100, ιστοσελίδα :www.hydramis-palace.gr

Πρόκειται για νεόδμητη μονάδα, που διαθέτει ένα ζεστό συνεδριακό χώρο . Το διάστημα λειτουργίας του είναι από Απρίλιο μέχρι και Οκτώβριο.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

14. Minos Hotel 4*

Μαχ. Σχολής Χωροφυλακής 5, Τ.Κ. 74100, 2831053921, ιστοσελίδα www.minos.gr

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 100 άτομα. Το διάστημα λειτουργίας του είναι από Απρίλιο μέχρι και Οκτώβριο.

Εικόνα 34- Συνεδριακός Χώρος (13)

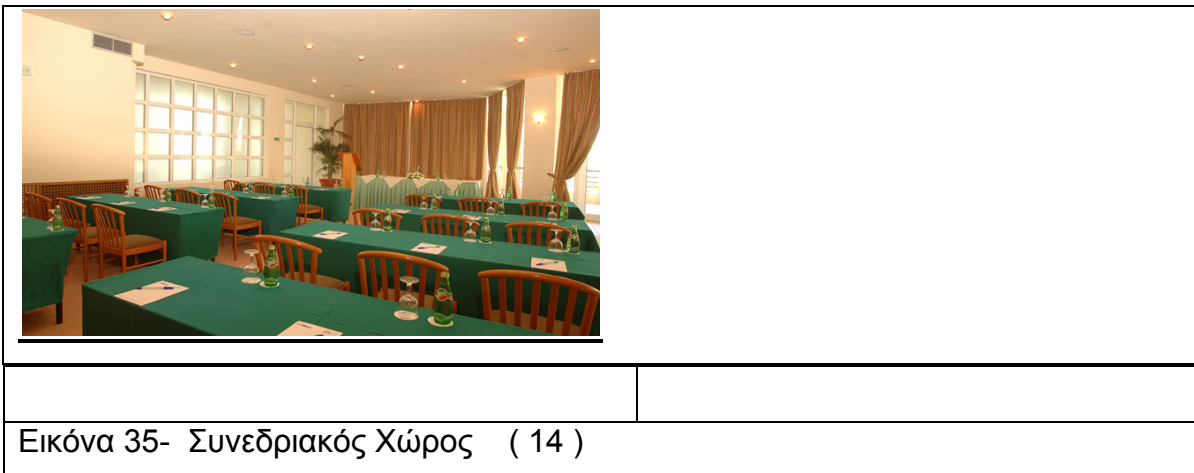
Πηγή : www.minos.gr

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

15. Minos Mare Hotel 4*

Παύλου Δρανδάκη 17- Πλατανιάς Τ.Κ 74100, 2831050388, ιστοσελίδα www.minos.gr

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 150 άτομα. Το διάστημα λειτουργίας του είναι από Απρίλιο μέχρι και Οκτώβριο.

Πηγή : www.minosmare.gr

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

16. Pearl Beach Hotel 4*

Τέρμα παραλιακού, Τ.Κ. 74100, 2831051513, ιστοσελίδα www.pearlbeach.gr

Το ξενοδοχείο βρίσκεται σε πολύ μικρή απόσταση από την πόλη και στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων. Το διάστημα λειτουργίας του είναι από τον Απρίλιο μέχρι και τον Οκτώβριο.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

17. Rethymno Mare Hotel 4* & Rethymno Mare Royal Hotel

Σκαλέτα Πρίνου, Τ.Κ.74100, 2831071703, ιστοσελίδα www.rethymnomare.gr

Το ξενοδοχείο βρίσκεται σε μικρή απόσταση από την πόλη του Ρεθύμνου . Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργούν δυο αίθουσες συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 180 άτομα και παραμένει ανοιχτό το διάστημα από Μάρτιο μέχρι και Νοέμβριο.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

18. Theartemis Palace Hotel 4*

Μ.Πορτάλιου 26, Τ.Κ. 74100, 2831053991, Ιστοσελίδα www.theartemis.gr

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 450 ατόμων. Το διάστημα λειτουργίας του είναι από τον Απρίλιο μέχρι και το Νοέμβριο.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

19. Idaion Hotel 3*

Πλατεία Νικ.Πλαστήρα 10, Τ.Κ.74100, 2831028667, Ιστοσελίδα www.hotelideon.gr

Το ξενοδοχείο διαθέτει μια αίθουσα συνεδρίων για 50 άτομα πλήρως εξοπλισμένη με τις εγκαταστάσεις που απαιτούνται για να κάνουν μια διάσκεψη επιτυχή. Το διάστημα λειτουργίας του είναι από τον Απρίλιο μέχρι και το Νοέμβριο.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

20. Veneto Exclusive Suites 4*

Επιμενίδου 4, Τ.Κ.74100, 2831056635, Ιστοσελίδα www.veneto.gr

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 50 άτομα. Το διάστημα λειτουργίας του είναι όλο το χρόνο.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

21. Plakias Bay Hotel 3*

Πλακιάς Ρεθύμνου, Τ.Κ. 74060, 2832031215, ιστοσελίδα : www.plakiasbay.com

Στο συγκεκριμένο κατάλυμα λειτουργεί αίθουσα συνεδρίων χωρητικότητας μέχρι 25 άτομα. Το διάστημα λειτουργίας του είναι από τον Απρίλιο μέχρι και τον Οκτώβριο.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

22. Εναγρόν

Αξός Μυλοποτάμου, Τ.Κ. 74051, 2834061611, ιστοσελίδα : www.enagron.gr

Το Εναγρόν είναι μια άρτια οργανωμένη αγροτουριστική μονάδα και απέχει 42 χιλ. από το Ρέθυμνο και λειτουργεί ολόκληρο το χρόνο. Η συνεδριακή του αίθουσα είναι εξοπλισμένη με οπτικοακουστικά μέσα , διαθέτει 2 δωμάτια – γραφεία για βοηθητικές χρήσεις. Ο χώρος είναι κατάλληλος για εκθέσεις , συνέδρια και εκδηλώσεις.

Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

23. Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου

Ρέθυμνο, 283107700, ιστοσελίδα : www.uoc.gr

Το αμφιθέατρο Δ-3 είναι ο μεγαλύτερος συνεδριακός χώρος της πανεπιστημιούπολης και είναι χωρητικότητας 350 ατόμων.

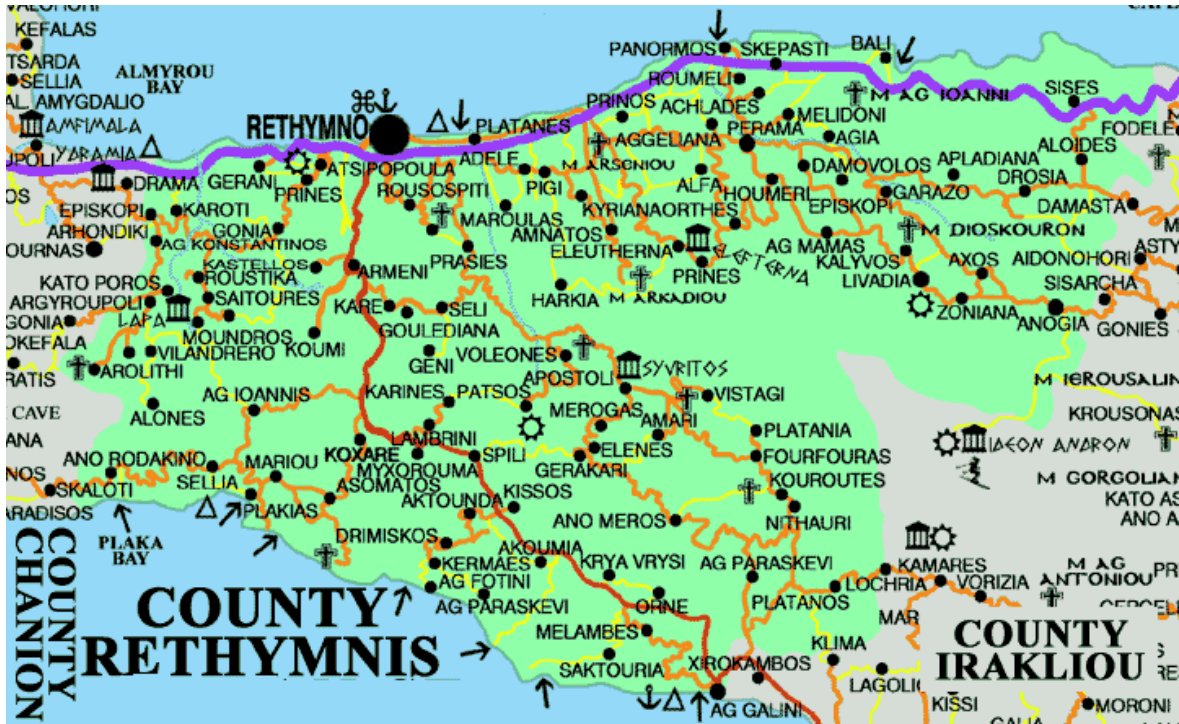
Ο συνεδριακός εξοπλισμός που αφορά ήχο και εικόνα διατίθεται κατόπιν συνεννοήσεως με τον πελάτη.

(ΕΟΤ ΡΕΘΥΜΝΟΥ)

6.3 Συνδυασμός Δραστηριοτήτων σε Συνδυασμό με τη Συμμετοχή σε Συνέδριο στην περιοχή του Ρεθύμνου.

Όπως παρατηρούμε υπάρχει σημαντικός αριθμός ξενοδοχείων με τις απαιτούμενες προδιαγραφές για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στην περιοχή του Ρεθύμνου. Εκτός από ξενοδοχεία υπάρχουν και τουριστικά γραφεία που δραστηριοποιούνται στο χώρο της διοργάνωσης συνεδρίων . Είναι πολύ σημαντική η λειτουργία και η μεταξύ του συνεργασία για την καλύτερη επίτευξη και ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή. (ΕΟΤ Ρεθύμνου)

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφέρουμε και τις υπόλοιπες δραστηριότητες που μπορεί να αναπτύξει ο επισκέπτης στην περιοχή του Ρεθύμνου σε σχέση με την συμμετοχή του σε συνέδριο. Το συνδυασμό συνεδρίου και περιήγησης στην περιοχή , στην οποία υπάρχουν πολλά πράγματα τα οποία μπορεί κανείς να συνδυάσει , παράλληλα με τη συμμετοχή του σε ένα συνέδριο, θα τα αναφέρουμε παρακάτω. (Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνου)

Εικόνα 36- Χάρτης Ρεθύμνου (2)

Πηγή : Google

Θα ξεκινήσουμε την προβολή του νομού από γεωγραφικής άποψης , όπου ο Νομός Ρεθύμνου είναι η καρδιά της Κρήτης και από τα πιο ωραία μέρη της Ελλάδας. Το Ρέθυμνο έχει μια πολιτιστική κληρονομιά 4.500 χρόνων πολιτισμού, πολυάριθμες βυζαντινές εκκλησίες και μοναστήρια, μαγικά βενετσιάνικα μνημεία, την πιο καλοδιατηρημένη Αναγεννησιακή πόλη στην Ελλάδα, ατελείωτες παραλίες, σπήλαια, φαράγγια, μοναδικά είδη χλωρίδας και πανίδας.

Το Ρέθυμνο και τα χωριά του είναι ζωντανά σαν φωτογραφία , όπου ευωδιάζει η Κρητική κουζίνα και ακούγεται η Κρητική λύρα. Οι άνθρωποι ζουν με σύμμαχο τη φύση και το συναίσθημα, πέρα από τους κώδικες της μεγαλόπολης. <<Το Ρέθυμνο είναι η πατρίδα του Δία, του θεού της φιλοξενίας>>.

(Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνου)

Παρακάτω θα αναφέρουμε τα αξιοθέατα του νομού , τα οποία είναι τα ακόλουθα :

1.Μουσεία

-Αρχαιολογικό Μουσείο Ρεθύμνου.

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Ρεθύμνης που ιδρύθηκε το 1887 από το φιλεκπαιδευτικό σύλλογο Ρεθύμνης, στεγάζεται σήμερα στο πενταγωνικό οχυρό μπροστά ακριβώς από την κεντρική-ανατολική πύλη της Φορτέτζας. Το κτήριο είναι ένα από τα αμυντικά έργα των Τούρκων που το τοποθέτησαν εκεί με σκοπό την αμυντική κάλυψη της κεντρικής εισόδου του φρουρίου. Στην έκθεση του μουσείου όπου τα αρχαιολογικά ευρήματα είναι τοποθετημένα κατά αρχαιολογική σειρά, περιλαμβάνονται οι παρακάτω συλλογές:

1.Υστερονεολιθικά και πρωτομινωικά ευρήματα, κυρίως αγγεία, εργαλεία και ειδώλια από τα σπήλαια Γερανίου και Μελιδονίου,

2.Αντικείμενα μεσομινωικής εποχής από τους αρχαιολογικούς χώρους Μοναστηρακίου, Αποδούλου και Βρύσινα. Εντυπωσιακά στο σύνολο αυτό είναι το σύνολο των σφραγισμάτων από το Μοναστηράκι καθώς και το ομοίωμα οικίσκου από τον ίδιο χώρο

3.Ευρήματα υστερομινωικής εποχής κυρίως από το νεκροταφείο των Αρμένων αλλά και από άλλες περιοχές όπως Μασταμπά, Σταυρωμένο, Παγκαλοχώρι, Σύβριτος. Στα αντικείμενα περιλαμβάνονται χάλκινα εργαλεία και όπλα, ένα εντυπωσιακό οδοντόφρακτο κράνος, πλούσια κεραμική, κοσμήματα και σφραγιδόλιθοι. Επίσης πήλινα ειδώλια ανάμεσα στα οποία η περίφημη θεά με υψωμένα χέρια από το Παγκαλοχώρι. Εντυπωσιακές είναι και οι πήλινες λάρνακες με το φυτικό και γεωμετρικό διάκοσμο που προέρχονται κυρίως από το νεκροταφείο των Αρμένων.

4.Ευρήματα γεωμετρικών - αρχαϊκών χρόνων κυρίως από τους αρχαιολογικούς χώρους Αξού και Ελεύθερνας.

5.Αντικείμενα κλασικής, ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής κυρίως από τις περιοχές Σταυρωμένου και Αργυρούπολης. Στο σύνολο αυτό ξεχωρίζουν οι ρωμαϊκοί λύχνοι με παραστάσεις, τα χρυσά κοσμήματα από την περιοχή Σταυρωμένου και τα υάλινα αγγεία ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής.

6.Συλλογή νομισμάτων.

7.Ειδώλια από το Μελιδόνι και την Αξό και άγνωστης προέλευσης αγγεία κλασικής και ελληνιστικής εποχής.

8.Επιγραφές από την περιοχή της Ελεύθερνας και

9.Συλλογή γλυπτών από τις περιοχές Σταυρωμένου, Ελεύθερνας, Αργυρούπολης.

2. Περιοχές Φυσικού Κάλλους

1.Λίμνη του Πρέβελη: Στις εκβολές του Μέγα Ποταμού, εκεί που καταλήγει το περίφημο Κουρταλιώτικο φαράγγι σχηματίζεται η περίφημη λίμνη του Πρέβελη ή παραλία του Φοίνικα.

2.Το Οροπέδιο Νίδα: Στην περιοχή του Ψηλορείτη, σε απόσταση 79 χιλ. από το Ρέθυμνο βρίσκεται το περίφημο οροπέδιο της Νίδας, όπου και το Ιδαίον Άντρον, το σπήλαιο που φιλοξένησε το νεογέννητο Δία.

3.Αργυρούπολη: Σε απόσταση 27 χιλ. από το Ρέθυμνο.Το χωριό είναι χτισμένο στη θέση της αρχαίας Λάππας και αξίζει να επισκεφθεί κανείς τις πλούσιες πηγές στη θέση Αγία Δύναμη όπου μέσα στο σπήλαιο υπάρχει και το ομώνυμο εκκλησάκι.

3.Ακτές

Ο νομός Ρεθύμνης προσφέρεται κατεξοχήν για θερινές διακοπές μια και διαθέτει πολυάριθμες, πολύ όμορφες και πεντακάθαρές παραλίες. Εξαιρετικές αμμουδερές παραλίες μπορεί να επισκεφθεί κανείς τόσο στη βόρεια ακτή του νομού, στο κρητικό πέλαγος, όσο και στη νότια, στο λιβυκό πέλαγος.

4.Φαράγγια

Ξεχωριστής ομορφιάς φαράγγια διασχίζουν τα όρη και τις οροσειρές του νομού: το Κουρταλιώτικο που έχει μήκος 3 χιλιόμετρα και καταλήγει στην περίφημη Λίμνη του Πρέβελη, το φαράγγι του Κοτσουφού που ξεκινά από το χωριό Κάννεβος και καταλήγει στο χωριό Σελλιά, το φαράγγι της Πατσού στο Αμάρι, των Πρασσών που καταλήγει στον Πλατανιά στη βόρεια παραλία ανατολικά της πόλης του Ρεθύμνου, το Αρκαδιώτικο, των Βεδέρων των Μύλων και άλλα μικρότερα.

5. Σπήλαια

Τα βουνά του Ρεθύμνου είναι εξαιρετικά πλούσια σε σπήλαια που φθάνουν τα 850 και ανάλογα με τη χρήση τους στο παρελθόν ή ακόμα και σήμερα παρουσιάζουν ιδιαίτερο αρχαιολογικό, ιστορικό και λαογραφικό ενδιαφέρον, χωρίς φυσικά να παραβλέπεται και η ξεχωριστή φυσική ομορφιά αρκετών από αυτά. Τα

γνωστότερα σπήλαια του νομού είναι του Γερανίου και το σπήλαιο Σιμονέλλι στα δυτικά της πόλης, του Αγίου Αντωνίου στην Πατσό Αμαρίου, του Μελιδονίου, το Ιδαίον Άντρον, το σπήλαιο στο Μούγκρι Σισών, το σπήλαιο Σ(φ)εντόνη στα Ζωνιανά κ.α.

6.Βενετσιάνικα μνημεία

Όταν οι Βενετοί ήρθαν στο Ρέθυμνο εγκαταστάθηκαν στο Castel Vecchio, στον πρώτο οικιστικό πυρήνα της πόλης. Το Castel Vecchio καταλάμβανε μια πολύ μικρή περιοχή και περικλείονταν από οχυρωματικό περίβολο. Αργότερα η επέκταση του οικισμού έξω από τα τείχη του castel vecchio, επέβαλε την κατασκευή νέου τείχους που θα περιέκλειε μεγαλύτερη έκταση. Πράγματι ανάμεσα στο 1540 και το 1570 οχυρώθηκε ο νέος οικισμός με τείχη που σχεδίασε ο M. Sanmicheli.

Το νέο οχυρωμένο οικιστικό συγκρότημα περιελάμβανε μεγαλοπρεπή πόρτα εισόδου, την Porta Guora, που οδηγούσε στην κεντρική πλατεία στην οποία βρισκόταν τα λαμπρά δημόσια κτήρια, ανάμεσα στα οποία η Loggia, η κρήνη Rimondi και ο πύργος του ρολογιού. Το 1571, με την επιδρομή του Ουλούτζ Αλή ισοπεδώθηκε το τείχος και δημιουργήθηκε η ανάγκη για την οχύρωση του λόφου του Παλαιοκάστρου με σκοπό να μεταφερθεί εκεί και ολόκληρη η πόλη. Πράγματι, μετά από πολλές δυσκολίες ανάμεσα στο 1573 και το 1578 χτίστηκε η Fortezza αλλά η πόλη ποτέ δεν μεταφέρθηκε μέσα στα τείχη της.

7. Εκκλησίες και Μοναστήρια

Μονή Μπαλί

Μονή Προφήτου Ηλία Ρούστικων.

Μονή Πρέβελη

Μονή Αρσενίου

Μονή Αγίας Ειρήνης

Μονή Βωσάκου

Μονή Αρκαδίου

8.Αρχαιολογικοί Χώροι

Σε ολόκληρη την έκταση του Νομού Ρεθύμνης έχουν εντοπισθεί αρχαιολογικά κατάλοιπα που χρονολογούνται από την εποχή του λίθου έως και τα ρωμαϊκά και παλαιοχριστιανικά χρόνια.

Τα δείγματα αυτά υποδηλώνουν μια γεωγραφική περιοχή που όχι μόνο υπήρχε αλλά και άνθιζε χωρίς διακοπή στο πέρασμα του χρόνου αφήνοντας ισχυρές ενδείξεις οικονομικής και πνευματικής ακμής. Μινωικές, γεωμετρικές και αρχαϊκές θέσεις και νεκροταφεία, ρωμαϊκές πόλεις και ελληνιστικά κατάλοιπα έχουν αποκαλυφθεί σε όλη την έκταση του νομού, με μια ιδιαίτερη συγκέντρωση θα λέγαμε γύρω από τον Ψηλορείτη, το Ιερό βουνό που όχι μόνο φιλοξένησε το νεογέννητο Δία αλλά και ταυτόχρονα τον προστάτευσε από τη μανία του πατέρα του Κρόνου. (Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ρεθύμνου)

6.4 Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη στον Νομό Ρεθύμνου

Το Ρέθυμνο αποτελεί έναν παραδοσιακό προορισμό μαζικού τουρισμού. Αυτού του είδους η τουριστική δραστηριότητα , έχει προκαλέσει δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στο φυσικό όσο και στο ανθρωπογενές περιβάλλον. Για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων προωθείται η Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη . Για την υλοποίησή της , υιοθετούνται οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού (π.χ. αγροτουρισμός, αθλητικός τουρισμός ,συνεδριακός τουρισμός κ.α.) που δεν έχουν εντατική μορφή και είναι περιβαλλοντικά φιλικές. Η εισαγωγή νέων εναλλακτικών μορφών τουρισμού πρέπει να αντιμετωπισθεί με κατάλληλο τρόπο, ώστε να μπορεί να παράγει ενδιαφέροντα αποτελέσματα , με την επέκταση της τουριστικής περιόδου , τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και την προστασία των πολιτιστικών και φυσικών πόρων.

Η ανάπτυξη του τουρισμού στην περιοχή του Ρεθύμνου ακολουθεί σε γενικές γραμμές τις τάσεις ανάπτυξης του Ελληνικού Τουρισμού , ο οποίος ξεκινάει στη δεκαετία του '30 ,σαν οργανωμένος περιηγητικός τουρισμός , με αποκλειστικό σκοπό την επίσκεψη των σημαντικών αρχαιολογικών χώρων. Από τον περιορισμένο και επιλεκτικό περιηγητικό ή μορφωτικό – εκπαιδευτικό τουρισμό , όπως αυτός ονομάζεται σήμερα , ο τουρισμός της περιοχής μετεξελίχθηκε όπως γενικότερα ο Ελληνικός τουρισμός , αλλά και ο Μεσογειακός τουρισμός , σε μαζικό

και προσανατολισμένο , κυρίως , προς τις θερινές διακοπές των Βορειοευρωπαίων.

Ο τουρισμός αποτελεί για την Κρήτη ένα δυναμικό παράγοντα που εδώ και μερικές δεκαετίες στηρίζει και προωθεί την τοπική ανάπτυξη . Τη δυναμική αυτή παρουσία του τουρισμού στην τοπική οικονομία επιβεβαιώνει η ευρεία συμμετοχή του στη διαμόρφωση του Ακαθαρίστου Περιφερειακού Προϊόντος και η μαζική προσφορά του στην εξασφάλιση ευκαιριών απασχόλησης , όχι μόνο για τον ντόπιο πληθυσμό, αλλά και σε εργατικό δυναμικό άλλων περιοχών της χώρας. Τα τελευταία χρόνια το νησί το επισκέπτονται περίπου δύομισι εκατομμύρια τουρίστες . Το μεγαλύτερο ποσοστό των επισκεπτών συγκεντρώνεται στα βόρεια παράλια του νησιού , γεγονός που έχει προκαλέσει σημαντικά προβλήματα στις περιοχές αυτές. Το περιβάλλον αντιμετωπίζει όντως προβλήματα λόγω της τουριστικής ανάπτυξης , ωστόσο αυτό δεν οφείλεται στην τουριστική δραστηριότητα , αλλά και στον απρογραμματιστό τρόπο ανάπτυξης.

Η νέα εποχή έχει πολύ περισσότερες απαιτήσεις και πολύ περισσότερες προκλήσεις. Οι ποιοτικές απαιτήσεις τόσο του μαζικού τουρισμού όσο και των μεμονωμένων , ειδικών ενδιαφερόντων επισκεπτών έχουν αυξηθεί , ενώ ταυτόχρονα έχει αυξηθεί πολύ ο ανταγωνισμός ακόμα και από τουριστικούς προορισμούς που βρίσκονται σε πολύ μακρινές τοποθεσίες , ακόμα και σε άλλες ηπείρους.

Το τουριστικό προϊόν της περιοχής του Ρεθύμνου στρέφεται με αργά αλλά σταθερά βήματα προς την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, καθώς και συνεδριακού τουρισμού , με απώτερο σκοπό την αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. (Σωπασή Ειρήνη)

6.5 Ανάπτυξη του Βιώσιμου Τουρισμού

Μετά το 1980 πληθαίνουν οι προσπάθειες να προωθηθεί ένα πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης του οποίου βασικό χαρακτηριστικό θα είναι η βιώσιμη ανάπτυξη. Οι περιοχές – στόχοι είναι κυρίως δυο, αφενός αυτές που έχουν υιοθετήσει το πρότυπο του οργανωμένου μαζικού τουρισμού και αφετέρου εκείνες που βρίσκονται στα πρώτα στάδια της ανάπτυξής τους και μπορούν με τον ανάλογο προγραμματισμό να αποκτήσουν βιώσιμα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά .Πρέπει στο σημείο αυτό να αναφέρουμε ότι με τον όρο << βιώσιμη >> τουριστική ανάπτυξη περιγράφεται ο τύπος της τουριστικής ανάπτυξης που δραστηριοποιείται

ισόρροπα στην τοπική , κοινωνική, οικονομική, πολιτισμική και περιβαλλοντική δομή της κάθε τουριστικής περιοχής , διαμορφώνοντας παράλληλα όρους για τη συνεχή ανατροφοδότησή της.

Η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη πρέπει να στηριχθεί στην ποιοτική αναβάθμιση το τουριστικού προϊόντος , στον εμπλουτισμό και την διαφοροποίησή του και στην ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού. Η τουριστική ανάπτυξη της περιοχής του Ρεθύμνου έχει α) αφήσει περιοχές αναξιοποίητες, β) έχει δημιουργήσει ώριμες τουριστικά περιοχές και γ) έχει οδηγήσει περιοχές σε κρίση έχοντας υπερβεί τη φέρουσα ικανότητά τους. (Κοκκώσης – Τσάρτας ς 2001)

Το Ρέθυμνο παραμένει ένας παραδοσιακός προορισμός αναψυχής που προσφέρει ήλιο, θάλασσα, παραλίες και πολιτισμικά μνημεία. Η ζήτηση αυτού του είδους τουριστικών πακέτων εξακολουθεί να αυξάνεται , αλλά με χαμηλούς ρυθμούς. Ο τομέας του τουρισμού είναι ένας από τους βασικούς της οικονομίας του νησιού. Γενικά έχει μια ικανοποιητική απόδοση τα τελευταία χρόνια παρά τη διαπίστωση ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες δεν είναι πάντα το απαιτούμενο επίπεδο ποιότητας το οποίο θα πρέπει να προβληματίσει.

Τα τελευταία χρόνια η Κρήτη δέχεται εκατομμύρια τουρίστες , οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 25-30% του συνολικού αριθμού των επισκεπτών στην Ελλάδα. Οι επισκέπτες που έρχονται στο νησί είναι υψηλής εισοδηματικής στάθμης και μορφωτικού επιπέδου, που την επισκέπτονται την καλοκαιρινή περίοδο με μέση διάρκεια ταξιδιού 1-2 εβδομάδες , διάρκεια που εμφανίζει τα τελευταία χρόνια πτωτική τάση. (ΕΟΤ)

Μεγάλη μερίδα του μαζικού τουρισμού της Κρήτης θα πρέπει να οδηγηθεί στο μέλλον σε χώρους με καινούριες εγκαταστάσεις και ελκυστικό φυσικό περιβάλλον. Οι εγκαταστάσεις τέτοιων χώρων θα περιλαμβάνουν για παράδειγμα, γήπεδα γκολφ, συνεδριακά κέντρα, κέντρα παροχής υπηρεσιών σε θέματα υγείας.

Όπως παρατηρούμε η ανάπτυξη του τουρισμού δεν είναι ισόρροπη μεταξύ της βόρειας και νότιας ακτής του νησιού. Όπως θα παρατηρήσαμε και στην παραπάνω ανάλυση των ξενοδοχείων που διαθέτουν συνεδριακούς χώρους, ο ρυθμός ανάπτυξης είναι υψηλότερος στη βόρεια πλευρά του νησιού.

Τα τελευταία χρόνια γίνεται προσπάθεια για μεταβολή της εικόνας αυτής που θέλει τον τουρισμό να κατευθύνεται προς τον ήλιο, παραλίες και θάλασσα, επιδιώκοντας να αναπτύξει και άλλες δραστηριότητες που να εντάσσονται στα πλαίσια της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Στρατηγικός στόχος είναι η μεταβολή της εικόνας ότι η περιοχή προσφέρεται για όλη τη διάρκεια του έτους. (ΕΟΤ)

Από συνέντευξη στελέχους μεγάλης ξενοδοχειακής εταιρίας που δραστηριοποιείται στο χώρο του τουρισμού και κάνει σημαντικές προσπάθειες για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή, συμπεραίνουμε ότι η ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού πρέπει να γίνει με συνεργασία τόσο Ιδιωτικών Εταιριών, Ασφαλιστικών Εταιριών, Επαγγελματικών Σωματίων, Τραπεζών και διαφόρων άλλων φορέων όπως Πανεπιστήμια, Υπουργεία , τόσο της Ελλάδας όσο και του εξωτερικού. (www.synedrio.gr)

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφέρουμε ότι η επιτυχία στον τομέα των συνεδρίων οφείλεται στον επαγγελματισμό με τον οποίο γίνεται η οργάνωσή τους, στις καλές υπηρεσίες που παρέχει ο διοργανωτής, στο συνδυασμό συνεδρίου και αναψυχής και στη μικρή απόσταση των ξενοδοχείων από τα λιμάνια και τα αεροδρόμια. Σε ότι αφορά τη διεκπεραίωση του συνεδρίου, θα πρέπει να γίνουν μια σειρά από σωστές ενέργειες για να κάνουν το συνέδριο επιτυχημένο. Πρώτα είναι η επιλογή του χώρου, η άριστη συνεργασία με το ξενοδοχείο στο οποίο γίνεται η εκδήλωση και φυσικά όλοι όσοι θα ασχοληθούν με το συνέδριο να είναι εξειδικευμένοι. (ΗΑΤΤΑ)

6.6 Ο τουρισμός στην περιοχή του Ρεθύμνου

Η περιφέρεια του Ρεθύμνου εμφάνισε ραγδαία τουριστική ανάπτυξη , η οποία σε σχέση με άλλες περιοχές της Ελλάδας συντελέστηκε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Σημαντικό ρόλο έπαιξε η εθνική πολιτική που από τα τέλη της δεκαετίας του '70 ενθάρρυνε την τουριστική ανάπτυξη με σειρά οικονομικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν σε επιχειρήσεις για τη δημιουργία τουριστικών εγκαταστάσεων. Ο ήλιος , η θάλασσα και η παραλία αποδείχθηκαν οι πρώτοι ισχυροί πόλοι έλξης αλλοδαπών τουριστών , δημιουργώντας την εικόνα ενός προορισμού μαζικού τουρισμού. (Σύνδ.Ελληνικών Περιφερειών)

Είναι γεγονός ότι μέχρι σήμερα το σημαντικότερο ποσοτικά τμήμα της τουριστικής αγοράς του Ρεθύμνου αποτελεί ο τουρισμός διακοπών. Ωστόσο τα τελευταία χρόνια η αμφισβήτηση του μοντέλου του μαζικού τουρισμού και η αλλαγή των προτιμήσεων των τουριστών προς περισσότερο ενεργητικές διακοπές, συνέβαλλε στην αναζήτηση και στην σταδιακή ανάπτυξη νέων εναλλακτικών και περισσότερο ήπιων και ενεργητικών μορφών τουρισμού. Η τάση αυτή της ζήτησης αποτελεί μια νέα πραγματικότητα για τη διεθνή τουριστική

προσφορά , η οποία για να την αντιμετωπίσει τείνει να εξειδικεύσει και επεκτείνει τα τουριστικά προϊόντα και τις υπηρεσίες της.

Η ανάπτυξη όμως του συνεδριακού τουρισμού πρέπει να πραγματοποιηθεί με την ανάπτυξη του τουρισμού σε ολόκληρη την χώρα καθώς και σε συνδυασμό με την πολιτιστική μας κληρονομιά . Προσέλκυση τουριστών σε συνδυασμό με παρουσίαση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και της φιλοξενίας μας γενικότερα.

Σύμφωνα με τις τελευταίες εξελίξεις στο χώρο του τουρισμού και κατανοώντας την ανάγκη δημιουργίας και ανάπτυξης του συγκεκριμένου μοντέλου τουρισμού έχουν αρχίσει οι διαπραγματεύσεις για τη διαμόρφωση του οργανωτικού ιστού λειτουργίας των γραφείων συνεδριακού τουρισμού (Conventions Bureaus) στο πλαίσιο της ανάπτυξης του Συνεδριακού Τουρισμού στην Ελλάδα.

Όσον αφορά το μέλλον και την ανάπτυξη του τουρισμού στην χώρα μας θα πρέπει να αναφέρουμε ότι γίνονται σημαντικές προσπάθειες από τις αρμόδιες αρχές του τουρισμού. Η Γενική Γραμματεία Τουρισμού υπό την προεδρία των αρμόδιων υπουργών και υφυπουργών Πολιτισμού και Τουρισμού και τη συμμετοχή επαγγελματικών φορέων προωθεί την οργάνωση και την ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού και ειδικότερα η δημιουργία περιφερειακών Conventions Bureaus μετά από αυτά που ήδη λειτουργούν με θετικά αποτελέσματα στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη.

Συγκεκριμένα οι άξονες που θα κινηθεί η διαδικασία ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού είναι οι παρακάτω :

- η διαμόρφωση της στρατηγικής για την ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού
- η καταγραφή των συνεδριακών υποδομών της Ελλάδας και την κατάρτιση Μητρώου Συνεδρίων και Συνεδριακών Επιχειρήσεων
- η καταγραφή των εξελίξεων και των τάσεων της διεθνούς αγοράς του Συνεδριακού Τουρισμού
- η οργάνωση της συστηματικής στατιστικής παρακολούθησης της ελληνικής και διεθνούς αγοράς Συνεδριακού Τουρισμού
- η κινητοποίηση και συνδρομή σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας ώστε αυτές να αποκτήσουν (όσες, βεβαίως, χρειάζονται) την κατάλληλη οργάνωση και τις υποδομές για την προώθηση του Συνεδριακού Τουρισμού
- η προώθηση των κατάλληλων ενεργειών για την νομική θωράκιση της δραστηριότητας του Συνεδριακού Τουρισμού (ΕΟΤ ΗΑΤΤΑ)

Σκοπός όλων των παραπάνω είναι να συσταθεί Κεντρική Επιτροπή για τον Συνεδριακό Τουρισμό που θα αποτελείται από έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων (ΗΑΤΤΑ), δυο εκπροσώπους του Συνδέσμου Ελλήνων Επαγγελματιών Οργανωτών Συνεδρίων (ΗΑΡCΟ), έναν εκπρόσωπο του Γραφείου Συνεδρίων Αθηνών (Athens Convention Bureau), έναν εκπρόσωπο του Γραφείου Συνεδρίων και Επισκεπτών Θεσσαλονίκης (Thessaloniki Convention and Visitors Bureau) και από έναν εκπρόσωπο από την Ρόδο, την Κω, την Κρήτη τη Χαλκιδική με παράλληλη εκπροσώπηση και της Ανατολικής Μακεδονίας και την Δυτική Ελλάδα καθώς και έναν εκπρόσωπο του υφυπουργού Τουρισμού ο οποίος θα προεδρεύει της Επιτροπής.

Είναι πολύ σημαντική η όλη αυτή προσπάθεια και η αναγκαιότητα για την ανάπτυξη όλων των Περιφερειακών Convention Bureaus και η ενημέρωση των εκπροσώπων σε θέματα λειτουργίας με βάση την αποκτηθείσα τεχνογνωσία κυρίως από το Athens Convention Bureau. Η σωστή ενημέρωση και προβολή θα φέρει τα καλύτερα αποτελέσματα και η πολιτεία θα σταθεί αρωγός στις προσπάθειες για την ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού, στο πλαίσιο αξιοποίησης των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της Ελλάδας, των υπάρχουσών αλλά και νέων υποδομών που ενδεχομένως θα δημιουργηθούν και της προσπάθειας προσέλκυσης τουριστών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με σκοπό την άμβλυνση της εποχικότητας. Η Ελλάδα είναι γνωστό σε όλους μας ότι διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα λόγω φυσικής ομορφιάς και ποικιλομορφίας του τοπίου, πλούσιας ιστορικής και πολιτιστικής παράδοσης και του ήπιου κλίματος όλο το χρόνο. Ο σωστός συνδυασμός όλων των προαναφερομένων σε συνδυασμό με την σωστή και προγραμματισμένη τουριστική προβολή, καθώς και τη συμμετοχή σε τουριστικές εκθέσεις θα επιφέρει τα μέγιστα αποτελέσματα του συγκεκριμένου σκοπού. (ΗΑΤΤΑ)

Σε συνδυασμό με τα προαναφερόμενα αναφερόμαστε στο θέμα της ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού της ευρύτερης περιοχής τους Ρεθύμνου . Στο νομό Ρεθύμνου υπάρχουν συνεδριακές υποδομές σε τουριστικά καταλύματα σε κοντινή απόσταση από την πόλη . Η ευρύτερη περιοχή διαθέτει σπουδαία πολιτιστική και αρχαιολογική κληρονομιά, η οποία αναβαθμίζεται συνεχώς , πράγμα το οποίο είναι το ζητούμενο και προαπαιτούμενο για την καλύτερη ανάπτυξή της. Από γεωγραφικής και κλιματολογικής άποψης έχει τις καλύτερες προοπτικές ανάπτυξης και άνθισης του συνεδριακού τουρισμού.

Θα πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους μας ότι η ισχυρή μας βιομηχανία είναι ο τουρισμός και το προνόμιο κάποιων περιοχών της χώρας μας να έχουν πολύ ευνοϊκές κλιματολογικές συνθήκες, όπως και η περιοχή του Ρεθύμνου. Κάθε χρόνο πραγματοποιούνται συνέδρια σε όλο τον κόσμο με την χώρα μας να κατέχει πολύ μικρό ποσοστό. Μια χώρα με τις συνθήκες της δικής μας θα πρέπει να είναι το επίκεντρο όλων αυτών των γεγονότων. Αρκεί να γίνουν συντονισμένες ενέργειες και σωστή τουριστική προβολή της χώρας μας στο εξωτερικό. Δεν διαθέτει μόνο ένα μοντέλο τουρισμού , αλλά ταυτόχρονα μπορούν να αναπτυχθούν πολλά μοντέλα και με μεγάλη διάρκεια της τουριστικής περιόδου. Πέρα όμως από τις συντονισμένες ενέργειες της πολιτείας πρέπει να γίνει κατανοητό και από εμάς του πολίτες της χώρας , ότι ο σεβασμός στην πολιτιστική και αρχαιολογική κληρονομιά , καθώς και η σωστή και επαγγελματική μας συμπεριφορά θα μας κάνουν ικανούς να μας εμπιστεύονται και να μας προτιμούν για την οργάνωση συνεδρίων και άλλων μορφών τουρισμού.

6.7 Η ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού στην Ελλάδα

Το μέλλον του συνεδριακού τουρισμού, σύμφωνα με όλες τις εκτιμήσεις, προβλέπεται ευοίωνα. Οι χώρες που επιδιώκουν την ανάπτυξη του οφείλουν να αναλύσουν την υπάρχουσα κατάσταση και να εντοπίσουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά: πράγματι, από την καταγραφή που προηγήθηκε, προκύπτει ότι:

- ο αριθμός των συνεδρίων κάθε αναπτυγμένης συνεδριακά χώρας αντανακλά και την υποδομή της σε συνεδριακές διευκολύνσεις, ο μεγάλος αριθμός των προσερχόμενων συνέδρων αποδεικνύει την ωριμότητα κάποιων αγορών, οι οποίες δικαίως και προσελκύουν τα μεγαλύτερα συνέδρια,
- ο αριθμός των συνεδρίων που διενεργούνται σε μια χώρα δεν ενδιαφέρει τόσο, όσο ο αριθμός των συνέδρων, που αντανακλά την οικονομική ευρωστία, τη φήμη και το βαθμό επιρροής,
- το υψηλό ποσοστό συμμετοχής του συνεδριακού τουρισμού στο συνολικό τουριστικό προϊόν κάποιων χωρών αντανακλά την επιτυχή και συνεχή προσπάθεια τους να προσελκύσουν τέτοιου είδους εκδηλώσεις και

- ο συνεδριακός τουρισμός αποτελεί έναν πολύ σημαντικό μοχλό τουριστικής και οικονομικής ανάπτυξης, ιδίως για χώρες που δεν αποτελούν ελκυστικούς προορισμούς του κλασικού-περιηγητικού τουρισμού. Είναι πολύ πιθανό η Ευρώπη να συνεχίσει να αποτελεί το βασικό χώρο που πραγματοποιούνται οι συνεδριακές εκδηλώσεις: αυτό συμβαίνει λόγω των επενδύσεων σε συνεδριακούς χώρους, της ανάπτυξης νέων προορισμών και της καλής επιλογής και εκπαίδευσης του προσωπικού. Πρωτοπόρες πόλεις της Ευρώπης, όπως η Βαρκελώνη και η Βιέννη, που έχουν επενδύσει σε περισσότερα του ενός μείζονα διεθνή συνεδριακά κέντρα και έχουν επιθετική διαφήμιση και ουσιαστική εκπαίδευση, φαίνεται ότι θα συνεχίσουν να βρίσκονται στην κορυφή και στο μέλλον, μολονότι ο ανταγωνισμός συνεχώς εντείνεται.

Υπάρχουν επίσης ενδείξεις ότι οι διάφοροι φορείς προσανατολίζονται σε συνέδρια που το ενδιαφέρον τους και η επιρροή τους εκτείνεται πέραν των τοπικών αναγκών για επιμόρφωση και επικοινωνία. Τα συνέδρια που αναπτύσσουν μείζονα περιφερειακό χαρακτήρα είναι αυτά της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής και της Αφρικής. Αυτό φυσικά ίσως αποτελεί μονόδρομο για τις περιοχές αυτές, για να αντιμετωπιστεί η Ευρώπη, της οποίας τα επιστημονικά συνέδρια (τα "πανευρωπαϊκά συνέδρια") έχουν συχνά πολύ μεγαλύτερη σημασία από τις αντίστοιχες παγκόσμιες εκδηλώσεις, τόσο σε αριθμό συνεδριών όσο και σε διεθνή φήμη.

Αποτελεί σημαντικό ερωτηματικό η μελλοντική θέση των ΗΠΑ, κυρίως λόγω των μεγάλων περιορισμών, του απομονωτισμού, της φοβίας και των δυσκολιών πρόσβασης στη συγκεκριμένη χώρα, εξαιτίας των προσφάτων αντιτρομοκρατικών μέτρων. Την ίδια ώρα, η Άπω Ανατολή πραγματοποιεί σημαντικές επενδύσεις και εμφανίζει σημαντική άνοδο. Πόλεις όπως το Πεκίνο, η Σαγκάη, η Κουάλα-Λουμπουρ και η Σεοϋλ αναμένεται να καταλάβουν υψηλές θέσεις στον πίνακα των πλέον δημοφιλών συνεδριακών πόλεων, μαζί με τις σταθερά υψηλά ευρισκόμενες πόλεις του Χονγκ-Κονγκ και της Σιγκαπούρης.

Τέλος, υπάρχουν και συγκεκριμένες πόλεις της Αφρικής και της Μέσης Ανατολής που φαίνεται ότι θα ανέβουν, όπως το Κέιπ Τάουν και το Ντουμπάι, κυρίως χάρη στις επενδύσεις και το επιθετικό μάρκετινγκ που πραγματοποιούν.

Ο συνεδριακός τουρισμός είναι μια μεγάλη και ανεξάντλητη αγορά: σαν τέτοια σημαντική αγορά θα πρέπει να αντιμετωπιστεί από τους τουριστικούς παράγοντες χωρών, όπως η χώρα μας, που οφείλει να επενδύσει σημαντικά πάνω σε αυτόν, εάν επιθυμεί την υψηλή τουριστική ανάπτυξη και ευημερία. Άλλωστε, η ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού δεν δημιουργεί μια στιγμιαία μόνο αύξηση της τουριστικής ζήτησης: η ανάπτυξη είναι μακροχρόνια, αφού και ο προγραμματισμός των μεγάλων συνεδριακών γεγονότων είναι μακροχρόνιος, εξαρτάται όμως απόλυτα από την επιτυχία των συνεδρίων και την παροχή υψηλού επιπέδου συνεδριακών υπηρεσιών. Ο συνεδριακός τουρισμός πολύ δύσκολα προσελκύεται, αλλά ακόμη πιο δύσκολα διατηρείται. (HATTA – EOT)

6.8 Το μέλλον του Ελληνικού Συνεδριακού Τουρισμού

Ο συνεδριακός τουρισμός για την Ελλάδα αποτελεί μια πολύ μικρή αγορά, σε σύγκριση με άλλες χώρες. Παρόλα αυτά, ο ανταγωνισμός των χωρών που διατίθενται στην Αθήνα για διεξαγωγή συνεδρίων εμφανίζεται μεγάλος. Είναι πάντως γεγονός ότι η χώρα μας γενικότερα και η Αθήνα ειδικότερα δεν αποτελούν σημαντικό προορισμό για διεξαγωγή μεγάλων διεθνών εκδηλώσεων, ενώ ταυτόχρονα η πρωτεύουσα χάνει συνεχώς έδαφος έναντι των υπολοίπων ελληνικών πόλεων. Ένα βασικό μειονέκτημα της Ελλάδας αποτελεί το γεγονός ότι δεν γίνεται κάποια συγκεκριμένη και συντονισμένη προσπάθεια ούτε από τον ιδιωτικό ούτε από το δημόσιο τομέα για την προβολή και την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού. Συνεπώς, η κίνηση που παρατηρείται οφείλεται κυρίως στη ζήτηση που υπάρχει από το εξωτερικό, απότοκο της ισχυρής επίδρασης που ασκεί το φυσικό κάλλος, ο πολιτισμός και η κληρονομιά της χώρας μας. Με την κατάλληλη οργάνωση, υποδομή, επενδύσεις και προβολή του συνεδριακού τουρισμού, σε συνδυασμό με την ιδιαιτερότητα του ελληνικού θαλάσσιου τοπίου, τις αρχαιότητες και τη γειτνίαση της χώρας μας με σημαντικές ακτές της Μεσογείου, η Ελλάδα μπορεί να αναδειχθεί σε αξιόλογο συνεδριακό προορισμό. Το ρόλο αυτό οφείλει να αναλάβει ένα εθνικό γραφείο συνεδρίων και επισκεπτών.

Σήμερα στην Ελλάδα υπάρχουν περισσότερα από 100 συνεδριακά κέντρα, το 85% των οποίων αποτελεί τμήμα ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων: μόνο 5 από αυτά, όμως, είναι ικανά να φιλοξενήσουν πάνω από 2.000 άτομα σε μία

αίθουσα. Όπως εύστοχα συχνά παρατηρείται, η προσφορά πλεονεκτεί της ζήτησης σε πολλές περιοχές της χώρας μας, και ιδίως στην Αθήνα. Παρόλα ταύτα, στο διεθνές περιβάλλον, η Αθήνα παρουσιάζει δύο μεγάλα μειονεκτήματα σε σχέση με άλλους συνεδριακούς προορισμούς:

- Δεν διαθέτει μεγάλο, σύγχρονο συνεδριακό και εκθεσιακό κέντρο, καθιστώντας δυσχερή τη διεκδίκηση μεγάλων διεθνών συνεδριακών εκδηλώσεων.
- Δεν διαθέτει γραφείο συνεδρίων και επισκεπτών, που θα μπορούσε να αναδείξει τον προορισμό και να διεκδικήσει διεθνή συνέδρια και συναντήσεις.

Η Αθήνα συνεχίζει, πάντως, να αποτελεί το βασικό τόπο διεξαγωγής των εθνικών συνεδρίων, κυρίως λόγω του υδροκεφαλισμού της χώρας. Γενικώς, υπολογίζεται ότι στην Αττική πραγματοποιούνται 150 μείζονες συνεδριακές και σεμιναριακές εκδηλώσεις ετησίως, κυρίως σε συνεδριακούς χώρους ξενοδοχείων. Τα εθνικά συνέδρια, όμως, λόγω του μικρού αριθμού συμμετεχόντων, δεν μπορούν να επιδράσουν σημαντικά στην αύξηση του συνολικού συνεδριακού προϊόντος της χώρας μας. Τα έσοδα από τα διεθνή συνέδρια του 2005, πάντως, ανήλθαν στο εντυπωσιακό ποσό των 165 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με στοιχεία της ICCA, αντικατοπτρίζοντας τη δυναμική και την "κληρονομιά" των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004. (HATTA)

Βασικά μειονεκτήματα

- Η ανυπαρξία τουριστικού φορέα σε επίπεδο δήμου νομαρχίας ή περιφέρειας, ο οποίος θα μπορούσε να εργασθεί συστηματικά για την προσέλκυση συνεδρίων.
- Οι απρογραμμάτιστες και αποσπασματικές προσπάθειες προβολής των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και ανάδειξης της χώρας σε σημαντικό συνεδριακό προορισμό.
- Η αδυναμία των επαγγελματικών φορέων να υλοποιήσουν ενέργειες μάρκετινγκ διεθνούς εμβέλειας από μόνοι τους.
- Η ανυπαρξία μητροπολιτικού συνεδριακού κέντρου στην Αθήνα.

- Η άγνοια των ανθρώπων που έχουν τη δύναμη να κατευθύνουν συνεδριακές εκδηλώσεις στην Ελλάδα για τις δυνατότητες της χώρας, με έμφαση στους υψηλού επιπέδου συνεδριακούς χώρους της Αθήνας, δυναμικότητας έως 2000 άτομα. Το μέγεθος αυτό θα μπορούσε να καλύψει τις συνεδριακές ανάγκες του 92% των διοργανώσεων της διεθνούς συνεδριακής αγοράς: ίσως σε αυτό το γεγονός, τη μη προβολή, να οφείλονται οι σημαντικές απώλειες συνεδριακών εκδηλώσεων προς όφελος άλλων ελληνικών πόλεων
- Από τα προαναφερθέντα, αποδεικνύεται ότι η χώρα, ως σύνολο, ασκεί σημαντική γοητεία, αλλά η Αθήνα δεν καρπούται το μερίδιο που αναλογεί στις πρωτεύουσες άλλων χωρών. (ΣΕΤΕ- ΕΟΤ 2002)

6.7 Συμπεράσματα

Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη παράγραφο η ισχυρή βιομηχανία της χώρας μας είναι ο τουρισμός της , ο οποίος με συντονισμένες και μελετημένες ενέργειες θα μας βοηθήσει να αναπτυχθούμε και να συγκεντρώσουμε σημαντικό μερίδιο της παγκόσμιας αγοράς του τουρισμού.

Αναφέρουμε ότι ο συνεδριακός τουρισμός καλύπτει το 1-2% του αριθμού των αφίξεων αλλοδαπών τουριστών διεθνώς και το 6-7% της συνολικής εισροής τουριστικού συναλλάγματος. Σε αρκετές όμως από τις μικρότερες βορειοευρωπαϊκές και σε ορισμένες κεντροευρωπαϊκές χώρες καθώς και σε πολλές από τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και μεγαλουπόλεις, η οικονομική σημασία του συνεδριακού τουρισμού σε σχέση με τον τουριστικό τομέα ως σύνολο φαίνεται να υπερβαίνει αρκετά τους διεθνείς μέσους όρους που προαναφέρθηκαν.

Όσον αφορά την εξειδίκευση του συνεδριακού τουρισμού, με βάση τα στοιχεία των προηγούμενων ετών , η χώρα μας φαίνεται να κατέχει μια από τις τελευταίες θέσεις στην Ευρώπη (1-2% του συνολικού αριθμού των συνεδριακών εκδηλώσεων που καταγράφονται από την International Meetings Association (ICCA) τα πρόσφατα χρόνια). Πρέπει λοιπόν να παραδεχθούμε ότι ο βαθμός ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού στη χώρα μας δεν είναι αρκετά ικανοποιητικός , όσο σε άλλες ανταγωνιστικές χώρες. Στη χώρα μας η Αθήνα φαίνεται να συγκεντρώνει το 40% περίπου της συνολικής συνεδριακής κίνησης τα τελευταία χρόνια , λόγω της διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 , ενώ σημαντικά είναι τα μερίδια της Κρήτης, της Δωδεκανήσου και της Μακεδονίας. Σύμφωνα με τα παραπάνω στατιστικά στοιχεία ο συνεδριακός τουρισμός , σε παγκόσμιο επίπεδο , αναπτύσσεται με σχετικά χαμηλούς ρυθμούς. Για την χώρα μας η κίνηση φαίνεται να κυμαίνεται από έτος σε έτος τα τελευταία χρόνια, όπου σύμφωνα με τα προαναφερόμενα , με όλες τις συντονισμένες προσπάθειες που γίνονται , στόχος είναι να κερδίσει σημαντικό μερίδιο της αγοράς.

Τα κυριότερα είδη των συνεδριακών υπηρεσιών είναι δύο, τα διάφορα είδη οργανώσεων επιστημονικών και επαγγελματικών, από τη μια μεριά που καλύπτει περισσότερο από το ήμισυ της συνολικής κίνησης και οι επιχειρήσεις από την άλλη, που καλύπτουν μεν μικρότερο μέρος της κίνησης σε αριθμούς αλλά αρκετά μεγαλύτερο μέρος του οικονομικού αντικειμένου, λόγω υψηλότερης κατά κεφαλήν δαπάνης.

Ο συνεδριακός τουρισμός παρουσιάζει γενικότερα μικρότερο βαθμό εποχικότητας από το τουρισμό συνολικά καθώς και εποχική συμπληρωματικότητα με τη μεγάλη μάζα του γενικού τουρισμού. Περίοδος αιχμής της συνεδριακής κίνησης στην Ελλάδα είναι το τρίμηνο Απριλίου-Ιουνίου , ακολουθεί το τρίμηνο Ιουλίου- Σεπτεμβρίου και το τρίμηνο Οκτωβρίου-Δεκεμβρίου. Η κίνηση το τρίμηνο Ιανουαρίου-Μαρτίου είναι χαμηλή, με μερίδιο συγκρίσιμο με εκείνο του γενικού τουρισμού.

Στο σημείο αυτό πρέπει να γίνει αναφορά στη μέση ημερήσια δαπάνη ανά συνεδριακό επισκέπτη , όπου εμφανίζεται πολλαπλάσια του αντίστοιχου μεγέθους για το γενικό τουρισμό. Επειδή όμως η μέση διάρκεια παραμονής των συνεδριακών επισκεπτών τοποθετείται μεταξύ 4 και 5 ημερών και είναι γενικά βραχύτερη απ' ότι συμβαίνει με το γενικό τουρισμό, η μέση δαπάνη ανά συνεδριακό επισκέπτη εξακολουθεί μεν να είναι υψηλότερη, σε σύγκριση με τον γενικό τουρισμό αλλά σε μικρότερο βαθμό .

Για τις μεγαλύτερες εκδηλώσεις, το μέσο μέγεθος των συνεδριακών εκδηλώσεων από άποψη αριθμού συνέδρων διαμορφώνεται διεθνώς μεταξύ 500 και 1000 ατόμων. Συνολικά όμως το μέσο μέγεθος είναι ακόμα μικρότερο. Το μέσο μέγεθος των συνεδρίων στην Ελλάδα υπολείπεται κατά πολύ του διεθνούς μέσου όρου και δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 170 άτομα. Αυτό φαίνεται να συνδέεται και με την σχετικά περιορισμένη προσφορά συνεδριακών χώρων μεγάλης χωρητικότητας καθώς επίσης και με τον γενικά χαμηλό βαθμό ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού στη χώρα. Η συνολική προσφορά χώρων στη χώρα μας για συνεδριακές εκδηλώσεις άνω των 100 ατόμων εμφανίζεται αρκετά μεγάλη (150 χιλ. περίπου θέσεις). Οι χώροι βέβαια είναι κατά κανόνα πολύσκοποι και χρησιμοποιούνται συχνά και για πολλά άλλα είδη εκδηλώσεων , εορταστικές εκδηλώσεις, παραστάσεις, διαλέξεις, παρουσιάσεις. Σε κάθε όμως περίπτωση, από την άποψη της χωρητικότητας της συνεδριακής υποδομής , οι δυνατότητες υποδοχής υπερβαίνουν κατά πολύ την ζήτηση. Από την πλευρά της προσφοράς στενότητας παρουσιάζονται μόνο στις μεγάλης χωρητικότητας σύγχρονες εγκαταστάσεις ενώ άλλες αδυναμίες εντοπίζονται κύρια στην ποιότητα μέρους της ειδικής υποδομής και των υπηρεσιών.

Για την σωστή διεξαγωγή συνεδρίων απαιτείται η ύπαρξη και η ικανοποιητική λειτουργία τόσο της γενικής υποδομής όσο και της ειδικής υποδομής και του κατάλληλα εκπαιδευμένου προσωπικού - που συναρτώνται και με το γενικότερο επίπεδο ανάπτυξης μιας χώρας ή μιας περιοχής - διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην προσέλκυση συνεδριακού τουρισμού. Αυτό γίνεται σαφές και

από τη γεωγραφική κατανομή του διεθνώς. Μια οργανωμένη επιχείρηση , με κατάλληλους χώρους και άριστα εκπαιδευμένο προσωπικό, αυξάνει τις πιθανότητές της να αντλήσει μεγάλο μερίδιο της αγοράς στο χώρο του τουρισμού.

Στο σημείο αυτό πρέπει να κάνουμε λόγω και στη συμβουλή του δημοσίου που απαιτείται για τη στήριξη του συνεδριακού τουρισμού παίρνει και άλλες ειδικότερες μορφές, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι εξής

1. Δημιουργία μεγάλων σύγχρονων συνεδριακών κέντρων κατάλληλων για μεγάλες συνεδριακές εκδηλώσεις
2. Δημιουργία μη κερδοσκοπικών οργανισμών, συχνά με την συνεργασία και του ιδιωτικού τομέα, με σκοπό την πληροφόρηση των ενδιαφερόμενων και την προβολή μιας πόλης, χώρας ή περιοχής ως τόπου προορισμού για συνεδριακές εκδηλώσεις.
3. Δημιουργία συστημάτων πιστοποιημένης εξειδικευμένης κατάρτισης για στελέχη οργάνωσης και διεξαγωγής συνεδριακών εκδηλώσεων είτε από μη κερδοσκοπικές οργανώσεις με ή και δίχως την αρωγή του δημοσίου, είτε και από το δημόσιο
4. Επιδότηση με διάφορες μορφές για την κάλυψη μέρους του κόστους διεθνών συνεδριακών εκδηλώσεων, έτσι ώστε να αυξάνεται η ελκυστικότητα της χώρας σε σύγκριση με άλλες ανταγωνίστριες χώρες
5. Επιδότηση των επενδύσεων για την δημιουργία ειδικής συνεδριακής υποδομής.
6. Προβολή και διαφήμιση

Τους τελευταίους μήνες παρατηρούμε ότι έχει αρχίσει σταδιακή προβολή και συγκροτημένες ενέργειες για την πρόοδο και ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού , γιατί όπως παρατηρούμε τα τελευταία χρόνια στην χώρα μας η πρόοδος από την άποψη των ειδικών μέτρων και της εξειδικευμένης μέριμνας του δημοσίου για την ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού ήταν εξαιρετικά περιορισμένη. Η κρατική παρέμβαση έχει ουσιαστικά περιοριστεί στην επιδότηση της κατασκευής συνεδριακών χώρων και εγκαταστάσεων μικρής ή μεσαίας χωρητικότητας σε συνεργασία με διάφορα αναπτυξιακά προγράμματα. Ειδικότερα όσον αφορά την Αθήνα τα έργα για την Ολυμπιάδα του 2004 έχουν βελτιώσει σημαντικά την υποδομή στην ευρύτερη περιοχή, πράγμα που συμβάλει και στην αύξηση της ελκυστικότητας της , ως τόπου διεξαγωγής συνεδρίων. Αυτές οι συγκροτημένες κινήσεις θα πρέπει να γίνουν και για την υπόλοιπη χώρα , με σταδιακή ανάπτυξη της κάθε περιοχής , που σχετίζεται τόσο με το οδικό δίκτυο,

όσο και με το δίκτυο των αερομεταφορών. Μια πολύ σημαντική ίσως κίνηση είναι η προσέλκυση εταιριών χαμηλού κόστους , που δίνει τη δυνατότητα της απευθείας σύνδεσης με τις Ευρωπαϊκές πρωτεύουσες.

Επίσης και η συμβολή του ιδιωτικού τομέα είναι σημαντική στην ανάπτυξη του τόσο του συνεδριακού τουρισμού, όσο και των υπόλοιπων μορφών του τουρισμού γενικότερα. Μια οργανωμένη και επιτυχής έκβαση , καθώς και ανάπτυξη των διαφόρων μορφών τουρισμού στη χώρα μας , προϋποθέτει τη στενή συνεργασία τόσο της πολιτείας , όσο και των τοπικών φορέων και των ιδιωτών ταυτόχρονα. Είναι πολύ σημαντική η γεωγραφική μας θέση και οι κλιματολογικές συνθήκες που ευνοούν την ανάπτυξη και την πρόοδο του τουρισμού και πρέπει με συλλογική και μελετημένη προσπάθεια να πετύχουμε τα μέγιστα αποτελέσματα , στο μόνο και ισχυρό προϊόν που διαθέτουμε , τον τουρισμό μας.

Βιβλιογραφία

<< Επαγγελματικός Τουρισμός, Εκθέσεων Κινήτρων – Επιχειρηματικών ταξιδιών>>, Κραβαρίτης & Παπαγεωργίου, 2007, Εκδόσεις Interbooks

<< Επαγγελματικός Τουρισμός, Οργάνωση Συνεδρίων >>, Κραβαρίτης & Παπαγεωργίου, 2007, Εκδόσεις Interbooks

<< Θρησκευτικός Τουρισμός>> Μοίρα Μυλωνοπούλου Πολυξένη , 2009 , Εκδόσεις Interbooks

Αειφορία και Εναλλακτικός Τουρισμός Ανδριώτης Κωνσταντίνος , 2009 , Εκδόσεις Σταμούλη ΑΕ

Εισαγωγή στον Επαγγελματικό Τουρισμό , Λαζανά Φ. ,2003, Εκδόσεις Interbooks

Εναλλακτικές και Ειδικές μορφές Τουρισμού, Σωτηριάδης-Φαρσάρη ,2009, Εκδόσεις Interbooks

Εισαγωγή στον Τουρισμό , Παπαζήσης , 2006, Εκδόσεις Interbooks

Κοκκώσης Χ.- Τσάρτας Π. (2001) , Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και περιβάλλον.

Ηγουμενάκης Νίκος Γ., (1996) “Τουριστική Πολιτική” εκδόσεις Interbooks Αθήνα

Ηγουμενάκης Νίκος Γ., (1996) “Τουριστικό Μάρκετινγκ” εκδόσεις Interbooks Αθήνα

Άρθρο του Δρακόπουλου Γ., (2008), με τίτλο «Τα Μεγέθη της Αγοράς Συνεδριακού Τουρισμού».

Σωπασή Ειρήνη Διοίκηση και Πολιτική του Τουρισμού

Άρθρο Της Ελένης Σβορώνου -Πόσο «Τουρισμό» αντέχει η φύση

Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (2002) , Ελληνικός Τουρισμός 2010-Στρατηγική και Στόχοι

Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού (2003) Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Κρήτης

Πληροφορίες από τη Νομαρχιακή αυτοδιοίκηση Ρεθύμνου

Πληροφορίες από το Σύνδεσμο Ελληνικών Περιφερειών

Πληροφορίες από τον Ε.Ο.Τ. Ρεθύμνου

Πληροφορίες από την επίσημη ιστοσελίδα της HATTA

Πληροφορίες από την επίσημη ιστοσελίδα της TRAVEL DAILY NEWS

Πληροφορίες από την ιστοσελίδα www.synedrio.gr

Βιβλιογραφία Διαδικτύου – Εικόνες

(1) <http://www.clubhotelloutraki.gr>

(2) Google, Wikipedia

(3) <http://www.leaderexpo.gr/el/node/484>

(4) www.eugenfound.edu.gr

(5

http://www.eydamth.gr/CMS/lib/articles/ArticleID_345/Katopsi_PeripteroDETHNo74.jpg

(6)

http://www.zeus.gr/store//images/hotels/56/conference/155_candia_maris-Banqueting..jpg

(7) www.saintjohn.gr

(8) www.poseidonhotel.gr

(9) www.aquilahotels.com

(10) www.filionhotel-crete.gr

(11) www.royalblueresort.com

(12) www.iberostar.com

(13) www.minos.gr

(14) www.minosmare.gr